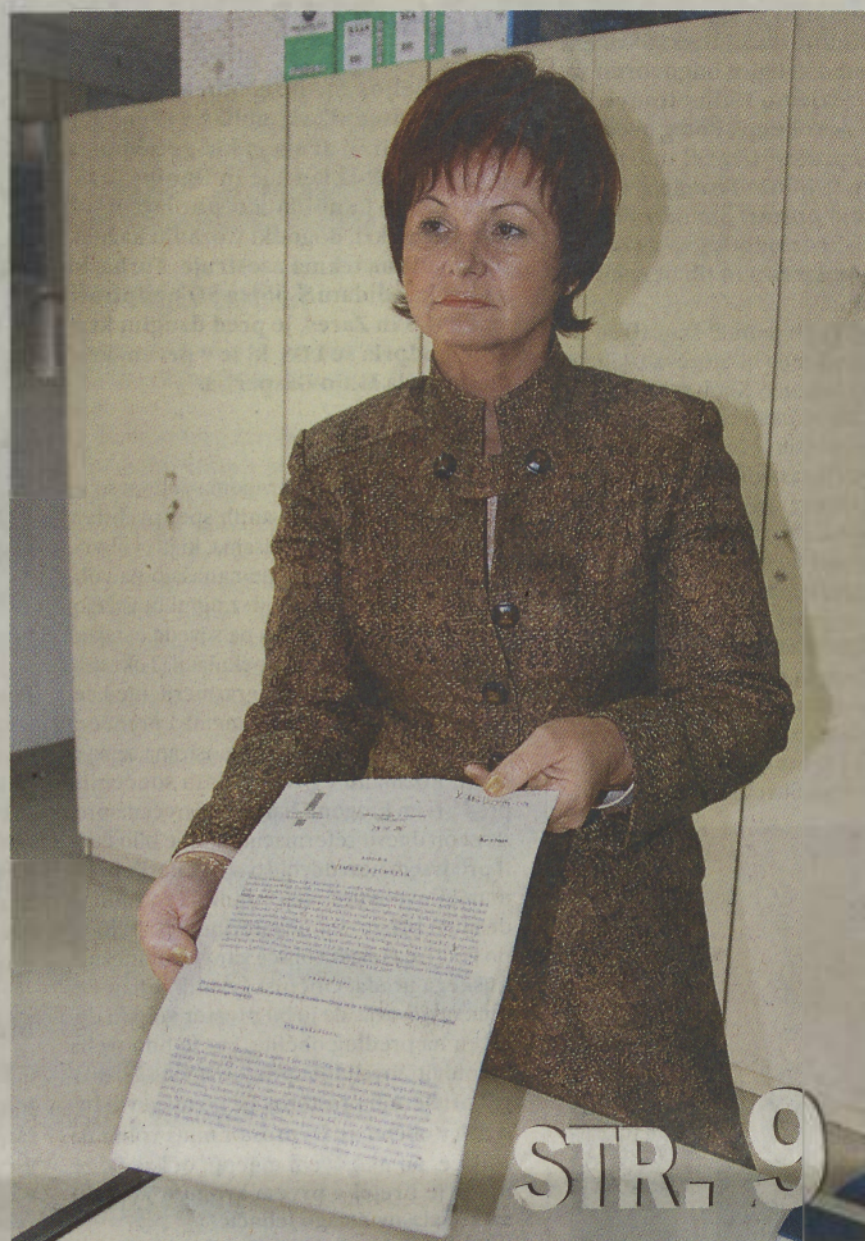

Murina uprava korak pred eksplozijo

Mörec z eno
nogo na cesti?

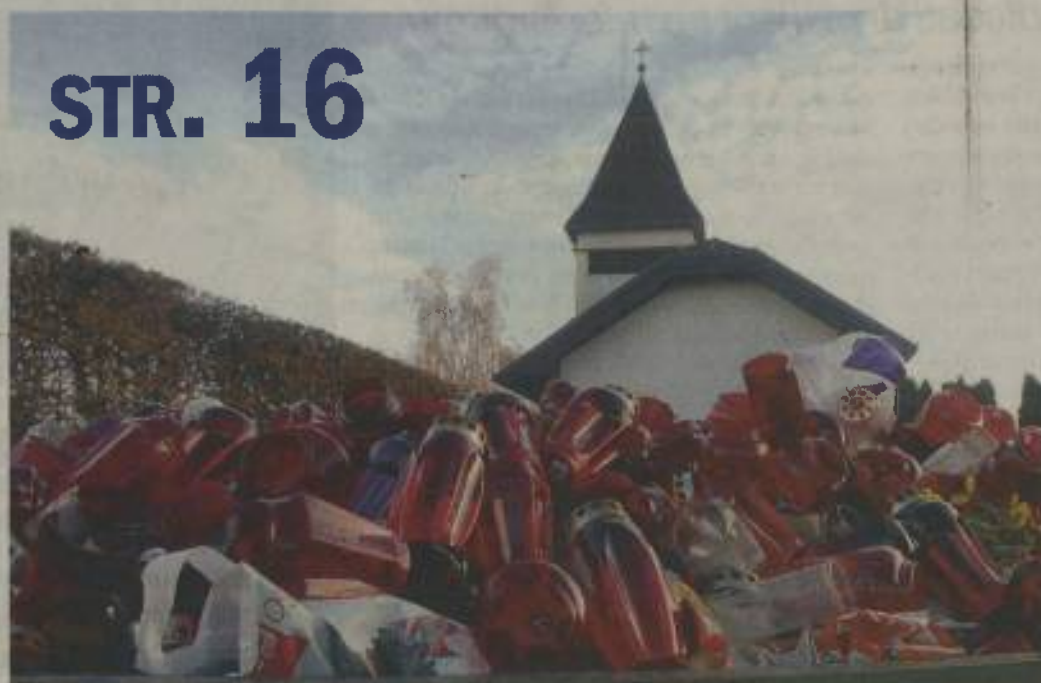
STR. 3

STR. 9

Milica Makoter s sodbo vrhovnega
sodišča dokončno oproščenaZavita v molk,
o tožbi ničesar

STR. 16

Ob dnevu mrtvih na tone odpadnih nagrobnih sveč

Sveče, ki gorijo zaradi
živih in ne mrtvihSTR. 5 – OŠ Ivana
Cankarja in PD Cvetka
Golarja vzorni v
samolpzpopolnjevanju
kolektivaKo je pomembno,
kaj otrok zmoreKako izboljševati prenos
znanja in pomoči pri razvoju
in vzgoji otrokstr. 7 – Vseslovenska
civilna pobuda Dimnik
poziva k nepokorščiniNova uredba
o dimnikarski
službiZdravnika si lahko izbereš,
dimnikarja pa ti izbere država,
če je slab, je uporabnik brez
moči, pravijo v civilni iniciativiSTR. 18 – Nova knjiga
o domačih jedeh
Marlje FrasStare prleške
in prekmurske
jedi za naše dni

STR. 23 – Jaka Žilavec

»Kelneraj je
ena takšna
fajna zadeva«

Igralstvo v krvi

POMURKA

Ljubezen gre skozi želodec

Pomurka M.I. d.d., Parionska 11, Murska Sobota

NAROČNIK

Nepreslišano

IZNAJBA OB ČETRTKIH. Uredništvo: Ima Benko (direktorica), Janez Votek (odgovorni urednik), Ludvik Kovač (natašestnik odgovornega urednika), A. Nana Rituper Rodež, Andrej Bedek, Bernarda Balazic Peček, Jože Graj, Majda Horvat, Milan Jerše (novinar) (fotografija), Nevena Emri (lektorica), Ksenija Šomen (tehnična urednica), Robert J. Kovač (računalniški prelom). **Naslov uredništva in uprave:** Murska Sobota, Ulica arh. Novaka 13, tel. št.: 538 17 20 (naročniška služba), n. c. 538 17 10, 538 17 (fotografija), Venera (tiskanje) 538 17 10, št. telefaksa 538 17 11. Nenaročniški rokopisi in fotografije ne vračamo. **Trimesečna naročnina** 16,25 evra (3.894,15 sit), **letna naročnina** 65,00 evra (15.576,60 sit), **letna naročnina za naročnike v tujini** 158,60 evra (38.990,40 sit). **naročnina** za delovne organizacije, podjetja in obrtnike 48,10 evra (11.526,68 sit). **Izvod v kolportaži** 1,29 evra (310 sit), **celoletna naročnina za Internetno izdajo** 52 evra (12.461,28). **Transakcijski račun** za naročnike pri Raiffeisen Križevki banki 24900-90002. **Tisk:** Podjetje za usposabljanje invalidov SET Večič. Davek na dodano vrednost je vrstičan v ceno izvoda in se obračunava v skladu s 7. točko 25. člena Za-kona o davku na dodano vrednost, Uradni list 23. 12. 1998, št. 89, in Zakonom o izvrševanju pravnomočnih odločb Republike Slovenije za leto 2002 in 2003, Uradni list 17. 12. 2001, št. 103. **Naklada:** 14.600 izvodov. **Elektronska pošta:** Vestnik: vestnik@p-inf.si, Venera: venera@p-inf.si, **naročniška služba:** oglasi.vestnik@p-inf.si, **www-stran:** http://www.vestnik.si

Murina uprava korak pred eksplozijo

Bo Mörec zapustil družbo?

Svoj odstop naj bi že napovedal predsedniku nadzornega sveta

Zadnja dogajanja in posegi na koroško področje v soboški Muri nepričakovano ter sprožajo različne govorice in ugibanja. To pravzaprav niti ne preseneča, saj Mura še vedno zaposluje blizu štiri tisoč delavcev, kakršni koli pretresi v tem največjem pomurskem delovnem kolektivu pa bi imeli posledice za več tisoč pomurskih družin. Kaže, da do konfliktov prihaja v najvišjem vodstvu družbe, kjer naj bi po informacijah, ki prihajajo iz dokaj dobro obveščenih virov, zaradi različnih interesov »trčila« predsednik uprave Aleš Kumperščak in Milan Mörec, ki je član uprave odgovoren za proizvo-

dno kooperacijo.

Po nekaterih informacijah naj bi Milan Mörec napovedal svoj odstop, vendar uradnih informacij o tem še ni. S svojo namero naj bi le ustno seznanil predsednika Murinega nadzornega sveta, v sporočilu, ki smo ga prejeli iz Mure, pa so nas obvestili, da Uprava Mure, d. d., še zmeraj deluje v sestavi: Aleš Kumperščak kot predsednik uprave, Milan Mörec kot član uprave za proizvodno kooperacijo, Marinka Glavač kot članica uprave za finance in ekonomiko in mag. Cvetka Peršak kot delavska direktorica in članica uprave za notranjo kontrolo in družbeni standard. Če bo prišlo do kakšnih koli spre-

memb, bo uprava Mure, d. d., javnost o tem pravočasno obvestila, so še zapisali v sporočilu.

Kako se bodo zadeve razpletale, bo znano v prihodnjih dneh, saj so se v obratu moških oblačil šele vrnili s kolektivnega dopusta, medtem ko je Milan Mörec še ostal na dopustu. Svoje napovedi o odstopu s položaja nam v pogovoru ni ne potrdil ne zanikal. Tudi vzroka za njegov morebitni odhod s položaja drugega moža Mure nam ni uspelo ugotoviti, posređi pa bi lahko bili tudi pritiski lastnikov, čeprav je Muriño lastništvo še vedno preveč razpršeno.

Ludvik Kovač

V tej razburkanosti in alpski odjugi bo razmere v soboški Muri težko stabilizirati. Že to, da je ustna napoved možnega umika Milana Mörcia predsedniku nadzornega sveta prišla v javnost, kaže na to, da so trenja znotraj Murine uprave velika. Ob tem preseneča ravnanje nadzornega sveta, ki ob tej krizi stoji ob strani in ne ukrepa. Ob dejstvu, da Milan Mörec še ni podpisal individualne pogodbe, bi mu lahko bila zadosten znak, da uprava ni uglašena. Sicer pa na zgodbo lahko pogledamo z dveh plati. Lansiranje novice v javnost iz Murinih krogov lahko pomeni ustvarjanje pritiska na Mörcia, da svojo napoved uresniči in s tem ne bo več »moteč« element. Druga pa je neposredno povezana z Milanom Mörcem, ki je v tem primeru z napovedjo svojega odhoda pritisnil na NS, da mu znotraj uprave utrdi položaj in moč, ki jo je imel in ki so je bili vajeni imeti direktorji nekdanje »težke« znotraj Murinega vodstva.

Skokovita rast cen rdeči poslovanje bolnišnice

Ministrica terja mesečna poročila direktorjev

Vučak: Poslovna misija Nemogoče ali izguba je neizbežna

Rast cen je ujela v svoj primež tudi poslovanje murskosoboške bolnišnice. Podražilo se je vse po spisku, zdravila, energija, medicinski material, živila, ob tem pa so na poslovanje neugodno vplivali še zdravljenje večjega števila nepremičnih bolnikov, zagon nove porodnišnice, večja vzdrževalna dela in plačevanje obresti za najeta posojila zaradi velikih likvidnostnih težav zaradi izgub v preteklosti. Vse to je prispevalo k polletni izgubi, ki je znašala 400 tisoč evrov.

Nova ministrica za zdravje Zofija Mazej Kukovič je z namenom sprotnega spremljanja poslovanja slovenskih bolnišnic že uvedla sistem mesečnega poročanja direktorjev bolnišnic o delu in poslovanju, toda pričakovanja Ljubljane glede pozitivnega poslovanja javnih zavodov do koncu leta Štefan Vučak, pomočnik direktorja murskosoboške bolnišnice za poslovne zadeve, imenuje poslovna misija Nemogoče. »Kako naj poslujemo, če cene rastejo veliko bolj, kot nam plačnik priznava rast stroškov, porabe pa ne moremo zmanjšati. Izguba bo, kajti za pozitivno poslovanje ni realnih možnosti,« je bil jasen sogovornik.

Ob valu podražitev pa je slovenske bolnišnice zadela še pretekla veljavnost sklenjenih pogodb z dobavitelji medicinskega potrošnega materiala in zdravil, za katere je skupne javne razpise pred časom vodilo zdravstveno ministrstvo. Nad skupnim naročanjem navdušenja že nekaj časa ni več kazal prejšnji minister in tudi nova ministrica še ne ve, kako naj se o tem odloči, bolnišnice pa so se zaradi neveljavnosti sklenjenih pogodb znašle v situaciji, da se morajo za nadaljnje pošiljke z dobavitelji pogajati same. Murskosoboška jim je poslala anekse k pogodbam, po katerih naj bi jim zagotovili nespremenjene cene do sklenitve nove pogodbe, vendar je na to pristala le polovica dobaviteljev. Nekateri na predlog bolnišnice sploh niso odgovorili, drugi pa zahtevajo višje cene. »Cene nam hočejo povečati za deset, petnajst, petindvajset in celo osemdeset odstotkov. Na to pa ne moremo pristati, ker za nas pomeni izgubo,« je povedal sogovornik. V času skokovite rasti cen namreč plačnik storitev javnega zdravstva javnemu zdravstvu priznava le rast materialnih stroškov, in to v skladu z rastjo življenjskih stroškov (od dva do dva odstotka in pol), ki pa je neprimerljiva z rastjo cen. Vodstvo murskosoboške bolnišnice se ta čas trdo pogaja z dobavitelji, pri katerih želijo doseči, da bi si tveganje zaradi dviga cen pri proizvajalcih vsaj delili.

Velik problem za bolnišnico je tudi rast cen zdravil. Če zdravstvena zavarovalnica v celoti plača zdravila, izdana na recept, po ceni, kakor jo določa pravilnik o oblikovanju cen zdravil, je za bolnišnico strošek nakupa zdravil v skupni vreči priznanih materialnih stroškov. Ob vsem pa hočejo doseči višje cene tudi dobavitelji hrane, javni razpisi bolnišnice pa tudi ne pritegnejo cenejših ponudnikov, in to običajno zato, ker ne morejo izpolniti zahtevanih visokih standardov HAC-CAP-a.

Majda Horvat

Novi zapleti okrog »hrama kulture« v občini Moravske Toplice

Art center se je brez vednosti občine preselil v Ljubljano

Župan Franc Cipot: »Te poteze ne bodo prinesle nobenega rezultata«

Ribniški sklad odstopil od dražbe

Zgodbe o jari kači, imenovani Art center Središče, nikakor noče biti konec. Konec oktobra je bila na soboški sodišču predvidena javna dražba neprimitivne Art center v izvršilni zadevi upnika Javni sklad RS za regionalni razvoj in ohranjanje poseljenosti slovenskega podeželja Ribnica proti Avtoriku Art center, zavod za kulturo, koreninost in razvoj. A tega dne so vrata pravne dvorane št. 25 ostala zaključena, saj je le nekaj dni prej sklad dobil prošnjo Društva za prekmursko kulturo Onej za preložitve dražbe. So-proti prošnji ugodilo. Onej je v tem novoustanovljenemu zavodu z istim imenom na Metelkovi v Ljubljani. In to vednosti občine Moravske Toplice, ki je dosegla lani decembra sodno opoznavitev objektov v Središču, ker naj bi člani društva Onej prostore spreminili v zasebno bivališče, poleg tega pa

naj ne bi poravnali računov za elektriko, telefon ipd. Župan moravskotopliške občine Franc Cipot je bil nad takšnim potekom dogodkov neprijetno presenečen: »Art center je res težek vozel, ki ga z enim zamahom ni bilo mogoče presekati. Tako se je zgodilo tudi zdaj, ko smo že imeli tak občutek in bili prepričani, da bo na sodišču padla zavesa, se pravi, da bo občina odkupila Art center in s tem končala zgodbo, a je prišlo do spremembe. Sodišče je na pobudo upnikov dražbo preklicalo in zdaj se menimo z javnim skladom, da bi od njega kupili Art center po ceni, ki je smiselna in ki zajema poplačilo dolgov temu skladu. Ali bo prišlo do tega ali ne, v tem trenutku ne morem reči. Upam, da sklad pri tem nima končati zadržkov, naša občina pa si želi končati to zgodbo. Ravno zato se zdi zelo čudno, da so poskušali akterji dosedanjega Art centra obiti celotno zadevo na ta način, da so ustanovili nov Art center v Ljubljani, brez vednosti sedanjih ustanoviteljev priključili obstoječi Art cen-

ter in naredili kar precej potez, ki na koncu ne bodo prinesle nobenega rezultata.«

Občina upa na direktno pogodbo

Občina, ki ima za nakup soglasje občinskega sveta, je pripravila tudi svoje protiukrepe. »Zdelo se nam je neverjetno, da dan pred začetkom dražbe nekdo odstopi, hkrati pa ima še vedno terjatev do Art centra in noče, da se mu ta poplača. Prek svojega odvjetnika smo zahtevali, da se postopek razišče oz. ponovi, če v vmesnem času ne bi prišlo do direktne pogodbe. Kolikor vem, bo to v enem mesecu tudi narejeno, če pa bo prišlo že vmes do podpisa pogodbe, pa to sploh ne bo več umestno.« Naj dodamo, da je medtem predsednik uprave ribniškega sklada Velislav Žvipelj že izjavil, da je sklad zavedel predsednik društva Onej Zdravko Pravdič, poudaril pa je, da je sodišče preklicalo dražbo, ni pa ustavilo izvršbe.

Takole je bilo decembra 2006 ob prisilni deložaciji Art centra. Foto: N. J.

130 ali 168 tisoč evrov?

V medijih se je pojavila številka 168 tisoč evrov, kolikor naj bi znašal dolg zaradi neodplačane glavnice, obresti in zamudnih obresti. Cipot je bil seznanjen z nekoliko nižjo ceno: »Za to številko sedaj prvič slišim. Mi smo se pogovarjali o okrog 130 tisoč evrih, kar

je polovica izključne cene.« Ko bo občina odkupila Art center, bo po županovih besedah v njem potekala enaka dejavnost kot doslej: »Navsezadnje so bila za to porabljena evropska sredstva in je obveznost tistega, ki bo prevzel te objekte, da nadaljuje to dejavnost.«

Tomo Koles

TEMPIRANO

Bojan Vogrinčič, direktor LEA Pomurje: »Zagovarjam bioplinarne v razumnih mejah. V teh primerih je manjkalo sprotnega obveščanja, vse je šlo preveč na hitro. Investitor se je obrnil na nas, toda šele takrat, ko je že prišlo do javnih polemik. Šele takrat so nas poklicali, predhodno pa nas niso vključevali. Bioplinarna mora biti zgrajena prvenstveno z namenom uničevanja odpadkov, ne pa da bi bila ona povzročitelj odpadkov.«

Milan Ošlaj, Murska Sobota: »Žal je bil petelin že star in je poginil, tako da moram sedaj kolesariti sam. Ne le po mestu in okolici, temveč se s kolesom vozim tudi v vinograd, ki ga imam v okoli 15 kilometrov oddaljenih Filovcih. Imel sem tudi avtomobil, toda zame je kolo zakon.«

Dušan Korc iz Radence, upravnik Aerokluba Murska Sobota: »Človek leti iz lastnega užitka. To je šport in je vrsta adrenalina. Predvsem je ljubiteljsko, omogoča sprostitve, tridimenzionalni prostor, panoramo, svobodo ... kot ptici.«

Matjaž Gaberšek, generalni sekretar AMZS: »Gospodu Bažiki smo sicer poslali dopis in ga povprašali o očitkih, vendar njegovega odgovora nismo prejeli. Nimamo nobene moči, da bi lahko ukrepali. Anonimni pisec naj zadevo prijavi policiji ali davkarji, ker vemo, kako in kaj je z anonimkami.«

Marija Fras: »Do današnjih dni se je ohranilo nešteto pristnih domačih jedi, kot so kaše, žganci, zlivake, gibaniče, krapci ... Vse do konca druge svetovne vojne se je ohranil starodavni način prehranjevanja, ko so ljudje uporabljali

predvsem doma pridelana živila. Nekako po letu 1950 je močno začela vplivati na našo prehrano sodobna mednarodna kuhinja. V prehrano so se začele uvajati velike količine mesa, slaščic in manj sadja, zelenjave in ogljikovih hidratov, gospodinjje pa so opuščale pripravo tradicionalnih jedi. Na srečo to ni trajalo večno in so gospodinjje spet začele pripravljati domače jedi, odkrili pa so jih tudi domači in tuji gostje.«

Rudi Čačinovič: »Drugi ponarejevalec novejših slovenske zgodovine, celo provokator prekmurškega slovenstva, pa je lendaški madžarski manjšinec Lazslo Göncz, ki prikazuje madžarsko okupacijo Prekmurja v resnici skozi pisanje in citate iz različnih objav madžarske okupacijske policije. Takšno je prikazovanje okupacije v njegovi novi knjigi, ki je izšla v uradni izdaji organizacije madžarske manjšine. Stroški so verjetno plačani iz slovenskega proračuna, morebiti tudi z madžarsko podporo. V tej provokativno napisani madžarski knjigi je prikazana okupacija Prekmurja tako rekoč izključno s citati okupacijske policije in z dodatki različnih izjav madžarskega okupacijskega priganjaka Hartnerja, zagovornika in uresničevalca teze, da smo Prekmurci sicer še vedno slovensko govoreči Madžari, katerih govorico pa je treba čim prej zamenjati z madžarščino.«

Pomurski upokojeanci o aktualnih temah

Projekt Starejši za višjo kakovost življenja doma

Na sestanku Pomurske pokrajinske zveze društev upokojeancev, ki je bil v hotelu Diana v Murski Soboti, je potekala razprava o opravljenem delu v minulem obdobju in nalogah v prihodnje. Po besedah predsednika Mirka Lebariča so lahko zadovoljni z doseženim, saj je za njimi vrsta akcij v kulturi, socialni, športni in drugi.

Tako je v izvajanje projekta Starejši za višjo kakovost življenja doma vključenih že deset upokojenskih društev v Pomurju, v prihodnjem letu pa računajo še na vključevanje

novih društev. Ponašajo se tudi z revijo upokojenskih pevskih zborov, slikarsko kolonijo v Ljutomeru in predstavitev literarnih ustvarjalcev v Gornji Radgoni. Govor je bil tudi o pripravah na izdajo druge številke glasila Naši odmevi, ki bo izšlo decembra. Pri tem so poudarili dobro sodelovanje z lokalnimi skupnostmi in njihovimi župani, ki so marsikje pristali na določeno obliko donatorstva. To velja tudi za nenehno skrb za starejše ljudi.

Sicer pa so predsedniki pomurskih upokojenskih društev izrazili solidarnost s sindikati in študenti

glede sodelovanja na delavskih demonstracijah 17. novembra v Ljubljani. Upokojeanci podpirajo zahteve po višjih plačah zaposlenih, ki so zdaj pod evropskim povprečjem. Prav tako so izrazili podporo nevladnim organizacijam, ki so naslovile zahteve glede zakona o šolstvu na državni zbor in poslance. So namreč proti razslojevanju šolstva in prevelikemu številu zasebnih šol v prime-

rjavih z javnimi. Hkrati soglašajo s spremembami Zakona o preoblikovanju Loterije Slovenije. Gre za vprašanje števila članov posameznih humanitarnih organizacij, kjer računajo na ustrezen delež sredstev tudi v upokojenski organizaciji.

Ob koncu sestanka so navrgli tudi vrsto pobud za pripravo programa dela Pomurske pokrajinske zveze društev upokojeancev v letu 2008. Izhajajoč iz stališč Zveze društev upokojeancev Slovenije bodo na polni razpravi na sestanku sprejeti stališča še dopolnili.

Milan Jerše

Ekološki center v Kuzmi

Kdo je neresen?

Po besedah župana Jožefa Škalica naj bi se v Kuzmi že nekaj časa govorilo o projektu izgradnje ekološkega centra, ki predvideva postavitev solarne elektrarne, izgradnjo ekoloških hiš in tudi obnovo obstoječih stavb, v katere bi namestili čistilne naprave, jim naredili novo izolacijo ter vgradili peči na lesne sekance. Ta projekt bi spremljale še dodatne aktivnosti, kot so izgradnja športnega objekta in zobozdravstveni turizem. Kljub zanimivi idejni zasnovi obstajajo resni dvomi pri nekaterih akterjih v projektu o izvedljivosti le-tega.

Osnovno ime pri tem projektu je v Berlinu živeči Slovenec Franc Peterlin, ki že dlje časa proučuje možnosti postavitev takih centrov v jugovzhodni Evropi. Kot eno od možnih lokacij mu je Kuzmo omenil Pavel Sijanta iz slovaškega prodajnega in poslovnega centra. Za tak projekt, za katerega bi bilo med občani treba izvesti referendum, bi sredstva priskrbel tuja podjetja, zbrana v konzorciju za ta namen, sredstva pa bi se dala po Peterlinovih besedah pridobiti tudi iz evropskih skladov. Peterlin si je v Kuzmi že ogledal možne parcele za postavitev solarne elektrarne ter parcele, za

nakup katerih se je menda zanimalo okrog dvajset nemških družin. Vendar od takrat po Peterlinovem mnenju občina Kuzma ni storila ničesar, saj mu niso pravočasno priskrbeli vseh podatkov o zemljiščih pa tudi izogibali so se sestankom v času, ko je bil v Pomurju. Direktor občinske uprave Milan Matiš na te očitke odgovarja, da so glede teh podatkov lahko delovali samo v skladu s slovensko zakonodajo. Franc Peterlin je po svojih besedah znanje o solarni tehniki pridobil od enega največjih strokovnjakov na tem področju prof. dr. Klause Thiessna in dela kot samostojni svetovalec, kot sam pravi, najvišjih možnih struktur v Nemčiji. Zavzema se tudi za organizacijo tridnevnega seminarja v Moravskih Toplicah na to temo. Bojan Vogrinčič iz lokalne energetske agencije za Pomurje dvomi, da je tak projekt v Kuzmi možno izvesti, in to že zaradi moči tamkajšnjega električnega omrežja. Previsoka se mu zdi tudi investicijska predpostavka za ta projekt, ki znaša 60 milijonov evrov. Na agenciji v sodelovanju s Peterlinom proučujejo še druge možne lokacije za ta projekt v Pomurju.

Timotej Milanov

Sprejem za naj ženski in doktorico

Župan občine Puconci Ludvik Novak je pripravil slavnostni sprejem za letošnjo najprostovaljko v turizmu Marto Horvat iz Mošćanec, kmetico leta 2007 Marto Sever iz Šalamencec in Danielo Zavec Pavlinič, ki je letos postala doktorica tehničnih znanosti s področja tekstilne tehnologije. Obe Marti smo v Vestniku že podrobneje predstavili, navsezadnje sta tudi kandidirali za Pomurki meseca, nekoliko mlajša Daniela pa se je rodila leta 1974. Doma je iz Kušanovec, srednje šolo pa je obiskovala v Murski Soboti. Že vrsto let živi v Mariboru, kjer je študirala na Fakulteti za strojništvo mariborske univerze in tam letos tudi doktorirala. V ospredju njenega proučevanja je odnos med oblačilnim inženirstvom in tekstilnimi materiali oz. interakcija vročine, vlage in napetosti na tekstilnem materialu – oblačilu. Ob županu in podžupanu so slavljenkam čestitali tudi predstavniki njihovih domačih krajevnih skupnosti. T. K.

Otvoritev cest v Gabrcu in na Stari Gori

V občini Sv. Jurij ob Ščavnici so minulo nedeljo slovesno predali namenu (tudi blagovili) asfaltirana odseka cest Gabrc-Kutinci in Stara Gora-Vrščič v skupni dolžini blizu 10 kilometrov. Ob kulturnem programu, ki so ga pripravili krajin in Godba na pihala Sv. Jurij ob Ščavnici, je s sodelovanjem svetnikov občine in predstavnikov vaških odborov cesti odprl tamkajšnji župan Anton Slana. Ob tem je dejal, da sta odseka, čeprav merjena le v metrih, enako pomembna za prebivalce kot bi predajali namenu kilometre asfalta.

Komentar

Šola naših otrok

Polemike o javnih in zasebnih šolah, ki naj bi bile v prihodnosti tudi v Sloveniji kot evropski državi nekaj samoumevnega, potekajo kot v začaranem krogu. Rešitve, kompromisa ali vsaj delnega dogovora ni na vidiku, kajti vsaka skupina ima svoj začarani krog. In v tem krogu svoje resnice nočejo niti slišati, kaj govorijo drugi. Tako imajo svoje resnice strokovnjaki, učitelji, starši (ti in oni) pa politiki in tudi tisti, ki sploh ne vedo, za kaj gre. Najprej vprašanje politikom: zakaj bodo zasebne šole, če si bo država s sofinanciranjem še naprej zagotavljala nadzor nad njimi – kakšna bo potem sploh razlika med zasebnimi in javnimi šolami? In vprašanje vsem, ki menijo, da je javna šola razklana med podjetništvom in katekizmom: ali se res odločimo drugačnosti, verskih šol, civilne iniciative? Da, dokler bosta na voljo le dve možnosti (waldorfsko in katoliško zasebno šolstvo), res ne moremo govoriti o pravi izbiri in konkurenci. In še vprašanje za zagovornike zasebnih šol: ali so res prepričani, da boste ob obveznem upoštevanju vseh šolskih normativov in pravilnikov (kar bo obvezno s sofinanciranjem države) lahko imeli dovolj celovito izgradnjo človeka v znanstvenem, umetniškem in duhovnem smislu?

Če se bodo uresničile besede ministra Milana Zvera, naj bi spremembe omogočile tudi ustanavljanje zasebnih poklicnih šol, ki naj bi jih ustanovili strokovnjaki. Če se bo to uresničilo, bomo lahko rekli, da so bili nekateri predstavniki in glasni po nepotrebnem. Toda: ali so podjetja sploh seznanjena s tem, ali so pripravljeni na to? Vse bolj dvomim, da vsi ti, ki tako glasno zagovarjajo, proti, sploh imajo stik z osnovnošolsko mladino, ali da sploh vedo, kaj si želijo učenci. Je otroke sploh kdo vprašal za mnenje ali pa lahko oni debatirajo o svojih pravicah, prostem času, drogah, ekologiji, pomoči drugim ...? Pač o tem, kaj jim jih nekdo določi. Ali minister ve, kakšno šolo si želijo otroci, učitelji? Presenečen bi bil, ko bi izvedel, da si učenci želijo predvsem učitelja, ki ima čas zanje, ki se zna pogovarjati, ki zelo dobro obvlada računalnik, internet in nasploh digitalno tehnologijo, ... učitelja, ki ne bo dajal knjigi in večkrat nepotrebnim delovnim zvezkom, ampak se bo s skromnim obveznostim zanimal tudi za to, kaj si želijo in počnejo njegovi učenci.

Nekaj takih učiteljev je prav gotovo tudi danes – v javnih in zasebnih šolah.

Bernarda B. Peček

OŠ Ivana Cankarja in PD Cvetka Golarja vzorni v samoizpopolnjevanju kolektiva

Ko je pomembno, kaj otrok zmore

Kako izboljševati prenos znanja in pomoči pri razvoju in vzgoji
otrok – Vključevanje otrok s posebnimi potrebami je odvisno od
njihovega celostnega funkcioniranja

Vida Klun, psihologinja na Osnovni šoli Ivana Cankarja Ljutomer in PŠ Cvetka Golarja, kjer so trije oddelki šolskega programa, dva oddelka vzgoje in izobraževanja in tudi podaljšano bivanje v obeh oddelkih, je ena od pedagoških delavcev v Pomurju z najdaljšim stažem sodelovanja v raznih projektih razvoja šolske dejavnosti in šolskega sistema. Že več kot 30 let je v šolskem sistemu in dolga leta sodeluje v različnih projektih, kajti njeno načelo je, da če nič ne delaš, stagniraš. Ljutomerška šola je najprej sodelovala pri uvajanju integriranega pouka in splošnega ocenjevanja v treh ocenjevalnih obdobjih. Šola je bila kar nekaj let vključena tudi v Sorošev program izobraževanja, Soroš pa je veliko vlagal tudi v izobraževanje učiteljev, zaradi česar so veliko pridobili na metodično-didaktičnem področju. Zadnja leta so se izobraževali v okviru iniciative Pedagoškega inštituta z naslovom Z branjem in pisanjem do kritičnega mišljenja, to poučevanje aktivnih oblik v osnovni šoli. Ta čas poteka še izobraževanje drugih delavcev, tako da je celoten šolski kolektiv usposobljen za aktivne oblike metod dela s kritično obliko mišljenja, poleg tega so se vključili tudi v inovacijske projekte. Občasni projekt ni prvi, ima pa kar dolg naslov: Občasno in trajno vključevanje otroka s posebnimi potrebami,

ki je vključen v program vzgoje in izobraževanja v proces poučevanja pri posameznih učno-vzgojnih predmetih v prilagojen program z nižjim izobrazbenim standardom. Že pred dvema letoma so sodelovali s projektom Vključevanje otrok s posebnimi potrebami v program s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo. To je bilo v času, ko so se začeli učenci s posebnimi potrebami vključevati osnovno šolo. To je bila na eni strani naloga, na drugi strani pa izziv za strokovne delavce, saj je pri tem projektu sodelovalo kar 24 učiteljev predmetne in razredne stopnje. Učitelji so posvetili akcijski raziskavi ogromno časa, kajti hoteli so razviti model primerne prakse, ki bi ga lahko izvajali v njihovem šolskem okolju. To jim je tudi uspelo in ta model zdaj poskušajo uvesti v prakso.

Lanski projekt je bil namenjen učencem s posebnimi potrebami, vključili so tudi starše in učitelje in na osnovi vseh rezultatov pripravili model dobre prakse, ki ga izvajajo na njihovi šoli. Letošnji projekt pa se ukvarja z občasnim vključevanjem otroka z zmerno motnjo v duševnem razvoju – prilagojen program z nižjim izobrazbenim standardom. Zanj so se odločili, ker v njihovem konceptu izhajajo iz interaktivnega modela izobraževanja, ki poudarja celostni pristop, torej je uspešno vključevanje otrok s posebnimi potrebami odvisno od njegovega celostnega funkcioniranja, poleg tega pa tudi od okolja in količine moči, ki jo dobil. Pri tem izhajajo iz tega, kar otrok zmore, in ne iz tega, česar

otrok ne zmore. Pomembna so otrokova močna področja in njegove dejanske potrebe. Zagovarjajo, da je potrebno za otroka organizirati kontinuum (stalno) pomoči, le tako lahko dosega optimalen učno-vzgojni in psiho-socialni razvoj.

Vida Klun je opisala ugotovitve, ki bodo koristile tudi mnogim drugim s podobni

... V vsakem primeru pa sta sodelovanje in razpoloženje v šolskem kolektivu izjemno pomembna. Vsak učitelj, ki je sodeloval pri teh projektih, je strokovnjak. Meni kot vodji pa se zdi pomembno, da to, kar je dobro, tudi povem ...

mi problemi: »Mi smo imeli v tem šolskem letu otroka z zmerno motnjo v duševnem razvoju in na drugi strani strukturo skupine, v katero so vključene nekoliko starejše deklice – prvo, drugo in tretjo stopnjo. Ena ni govorila, druga je imela težjo govorno motnjo. Rejniki so nas opozorili, da je otrok posnemal obnašanje in govorno motnjo teh deklic v skupini. Kot strokov-

Vida Klun, psihologinja na OŠ Ivana Cankarja Ljutomer in PŠ Cvetka Golarja: »Če nenehno ne rasteš, nekaj ne delaš, ne moreš biti zadovoljen na delovnem mestu. Bila sem vodja študijske skupine, aktiva, vključena v izobraževanje multiplikatorjev, skratka vedno sem našla neki izziv. Imela pa sem to srečo, da so bili taki tudi učitelji in ravnatelj. Šolstvo je zelo občutljivo za spremembe, tu so spremembe dolgoročne. Ko smo se lotevali teh sprememb, nisem nikoli rekla, da nekaj moramo narediti. Vsak naj dela tisto, kar zna delati najbolje. Veste, učitelj se nenehno razdaja, troši. Potrebni so bili številni pogovori in predavanja, da se je počasi vendarle spreminjalo. Šele ko si zelo dolgo v šolskem sistemu, vse te spremembe zares opaziš.« Foto: B. B. P.

na skupina smo iskali možnosti, kako bi mu pomagali, ga korektno obravnavali, zato smo ga z namenom, da bo optimalno razvijal svoje sposobnosti in močna področja, vključili v drugi program. To je program s prilagojenim znanjem z nižjim izobrazbenim standardom pri posameznih predmetih – pri matematiki, slovenščini, likovni vzgoji, glasbeni vzgoji in socialnem učenju vsaj eno uro na dan, je pa bil vključen v to drugo skupino tudi pri podaljšanjem bivanja. Rezultat po enem letu kaže, da smo dosegli pozitivne spremembe pri razvoju otroka in njegovem obnašanju, zato to obliko dela ocenjujejo kot primerno za reševanje tovrstnih problemov. Otroku je bil deležen več govornih in socialnih izkušenj, vrstniki so mu bili tudi starostno bližji, lahko je razvijal svoja močna področja, spremembe so opazili

na govornem, socialnem in psihomotoričnem področju.

Pomembna je tudi izkušnja skupine otrok, ki ga je sprejela pozitivno, se z njim družila tudi v prostem času, mu pomagala – gre namreč tudi za spoštovanje drugačnosti. Najvidnejši napredek je bil na področju govora, bolj je bil motiviran za šolsko delo, dalj časa je vztrajal, pridobil si je delovne navade, nekaj samostojnosti in razvil odgovornost za tisto, kar je delal. Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami v 13. členu govori o prehajanju med programi, vendar se v praksi to le redko izvaja. Seveda je to dodatni napor za učiteljice, potrebno je več strokovnega dela, toda pri tem se drug od drugega veliko naučijo. In če so pri tem zadovoljni starši, predvsem otrok, je trud upravičen.

Bernarda B. Peček

Hofer sporoča

NOVO

v stalni ponudbi
diskont po vaši meri

Masleni čajni keksi
več vrst, 250 g/200 g

za kos
3,29
13,16/16,45/kg

Pletenica
• navadna ali
• z rozinami
500 g

za kos
1,19
2,38/kg

MILFINA
Probiotični
tekoči
jogurt
0,1% maščobe,
iz hladilnika,
500 g

za kos
0,55
1,10/kg

MILFINA
Sadni jogurt
12% sadni delež,
3,2% maščobe
• novo: limona ali
• gozdni sadeži ali
• malina ali
• banana ali
• jagoda ali
• vanilija ali
• češnja ali
• borovnica
iz hladilnika, 180 g

za kos
0,33
1,83/kg

GARTENKRONE
Sadne
mešanice
• novo: mango-
jagode ali
• maline ali
• gozdni sadeži
iz zamrzovalnika,
750 g/500 g

za kos
2,19
2,92/4,38/kg

Krofi
4 x 80 g

za zavoj
1,29
4,03/kg oz. 0,32/kos

Večzrnata
kajzerica
4 x 60 g

za zavoj
0,99
4,13/kg oz. 0,25/kos

Brlož z
nugatovim
polnilom
230 g

za kos
1,59
6,91/kg

Polnjena pletenica
• z makom ali
• z lešniki ali
• s skuto
500 g

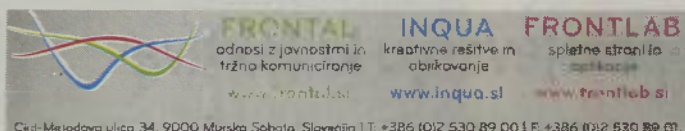
za kos
2,19
4,38/kg

OTVORITEV 15.11.07 ob 8.00
Slovenj Gradec, Pohorska c. 18

Priljubimo našo novo poslovalnico, kjer vas čaka enkratna otvoritvena ponudba!
Podrobnejše informacije na www.hofer.si

Hofer trgovina d.o.o.
www.hofer.si

Mojstri in sodni izvedenci

V začetku novembra je potekala v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani že sedma slavnostna podelitev mojstrskih diplom, kjer so podelili mojstrske diplome 200 novim mojstrom in mojstricam. V okviru OOOZ M. Sobota je mojstrske diplome prejelo že 75 mojstrov in mojstric, katerim so se letos pridružili še trije novi mojstri, in sicer: Drago Kovač iz M. Sobote (mojster splošne elektromehanike), Robert Gomboc iz Sodišinec (mojster tapetnik in dekorater) in Leon Casar iz Rakičana (elektroinštalaterski mojster).

Letošnja podelitev je bila združena s podelitvijo odločb o imenovanju za sodne izvedence na področju obrti, med katerimi je kar pet mojstrov OOOZ M. Sobota, in sicer: Ernest Bransberger – slikopleskarski mojster, Karel Šoš – mojster avtomehanik, Slavko Kocuvan – mojster polagalec keramičnih oblog, Jure Kranjec – mojster oblikovalec kovin in Bojan Horvat – dimnikarski mojster.

Ker je pomanjkanje sodnih izvedencev občutno (primanjkuje jih okrog 300), na ministrstvu upravičeno pričakujejo, da bo delovanje mojstrov – sodnih izvedencev krajšalo nerazumljivo dolge postopke, saj dosednji sodni cenilci ne uspejo v roku izpolnjevati svojih obveznosti. Obrtni mojstri pa bodo s to svojo novo vlogo nedvomno okrepili tudi ugled obrti.

BBP

Mikavno za nepremičninske družbe?

Družba Imo-Real, d. o. o., gradi tri stanovanjske bloke s podzemno garažo v Cvetkovi ulici v središču mesta Murska Sobota. V njih bo sedeminpetdeset stanovanj ali v vsakem po devetnajst. Gre za različno velika stanovanja, in sicer od enoinpol- do štiriinpol sobnih, slednja bodo na vrhu vsakega stolpiča, vselej pa bodo avgusta in oktobra prihodnje leto. Vrednost investicije je nekaj več kot pet milijonov evrov.

Velikost zemljišča, ki ga je investitor kupil od SGP Pomgrad, ta pa od Tuša, s tem, da je bila z

Gradbena jama za stanovanja v Cvetkovi ulici, ki jih gradi Imo-Real, bo kmalu izkopana. Stanovanja pa bodo vseljena v drugi polovici prihodnjega leta. Foto: M. H.

V Kleklovem domu odprli projektni center

Mediator C za enakopravnejše vključevanje na trg dela

V Kleklovem domu v Črenšovcih so v prvem nadstropju zgradbe v terek odprli obnovljene prostore za potrebe projekta Mediator C.

Projekt in njegovo uresničevanje so ob otvoritvi prostorov predstavili Anton Törnar in Agata Sardelič, ki ga vodita, in partnerji iz madžarskega Zalaegerszega, v kulturnem programu pa so nastopili folkloristi in glasbeniki iz romskega naselja Kamenci.

Prostore so uredili z denarjem, zagotovljenim v okviru projekta, ki ga sofinancira Evropska unija v okviru pobude skupnosti Interreg III A. Opreмили so jih s sodobno pi-

sarniško in računalniško opremo, v njih pa dela pet mladih, ki so jih zaposlili v okviru projekta. Gre za mlade iz občine, ki so bili pred tem brezposelni iskalci zaposlitve z univerzitetno izobrazbo. Ti se po načelu »usposabljanja z delovnim razmerjem« usposabljaajo za informacijske mediatorje. Eden od ciljev projekta je namreč tudi, da se mladim brezposelnim izobražencem brez delovnih izkušenj omogoči, da si s projektom pridobijo dodatno znanje in delovne izkušnje in tako povečajo svoje zaposlitvene možnosti.

Projekt Mediator C pa je v prvi vrsti čezmejno partnerstvo za za-

gotavljanje socialne vključenosti in enakih priložnosti na trgu dela za marginalne skupine, ki ga skupaj izvajata Občina Črenšovci in madžarski partner Fundacija mreža za integracije iz Zalaegerszega. Mladi z visoko in višjo izobrazbo se tako v okviru projektnih aktivnosti posvečajo marginalnim skupinam, torej brezposelnim brez strokovne izobrazbe, romskim skupinam, dolgotrajno brezposelnim, starejšim brezposelnim in podobno, da bi jim povečali možnost za enakopravnejše vključevanje na trgu dela. S projektom tako izvajajo na obeh straneh meje informiranje, izobraževanje, uspo-

sabljanje mediatorjev (posredovalcev), da bi bili le-ti usposobljeni za zagotavljanje informacij tem skupinam ljudi o možnostih zaposlitve in bi jih tudi sami izobraževali. Tako so za brezposelne doslej med drugim organizirali informativne in motivacijske delavnice za uspešnejše iskanje zaposlitve, tečaj psihoretorike in začetni računalniški tečaj, ki mu bo sledil še nadaljevalni računalniški tečaj. Ob izobraževanju jim omogočajo še svetovanje in ažurne informacije o prostih delovnih mestih. V okviru projekta izvajajo še raziskavo, s katero skušajo ugotoviti tržne niše za socialno podjetništvo.

Jože Gabor

občino narejena še zamenjava za potrebe glasbene šole, je dobrih 40 tisoč kvadratnih metrov, površina objektov pa dobrih 6 tisoč kvadratnih metrov. Stanovanja, ki jih gradijo za trg, prodajajo po tisoč štiristo evrov za kvadratni meter (brez davka), stanovalci pa si lahko kupijo še parkirni prostor v podzemlju ali na ploščadi. V kleti bo sedeminpetdeset parkirnih mest, dvaindvajset parkirnišč na ploščati in še devet za obiskovalce. »Za kompleks smo zagotovili dovolj parkirnišč ali po izkušnjah iz Sončnice, kjer je v kleti še vedno nekaj nezasedenih mest, morda še preveč,« je povedal direktor družbe Imo-Real Jože Horvat. Doslej so prodali ali za morebitne kupce rezervirali stanovanja enega stolpiča, ob pomanjkanju stanovanj v mestu, in ker kmalu ne bo novih, pa investitor pričakuje, da bodo vsa uspeli prodati do konca prihodnjega leta. Za nakup se sedaj odločajo predvsem domači

ljudje, zaradi skorajšnje avtocestne povezave pa pričakujejo tudi zanimanje nepremičninskih družb iz Ljubljane.

Čeprav prostor, kjer bodo stali novi bloki, določajo različni okoliške pozidave, glasbena šola v ozadju, v ospredju stavi zavoda za zaposlovanje in policije, zagotovili Jožeta Horvata stanovalci v blokkih ne bodo čutili oslajenosti. Lega prav v središču mesta in hkrati oddaljenosti od prometa ter ograjenosti prostora so po mnenju sogovornika tudi določilnice, zaradi katerih bodo to »... trenutno najboljša stanovanja v mestu Murska Sobota. Tako kot glasbena šola je tudi stanovanja v sosesčini projekta arhitekt Andrej Kalamar, zato bo pri obeh gradnjah zaznati enake arhitekturne linije. Hkrati s stanovanjsko gradnjo poteka tudi gradnja dvosmerne ceste do glasbene šole in vrta, kjer bo občina kot investitor uredila parkirnišča. Majda Horvat

Ob magistralni cesti Lakoš–Hotiza bodo ponovno merili hrup

Krajanje starim meritvam ne verjamejo

Čeprav so vsi ob cesti, so enim zamenjali vsa okna, drugim nobenega

Direkcija RS za ceste je pred dvema letoma oddala naročilo za izvedbo pasivne protihrupne zaščite v Dolnjem Lakošu, dela pa so potem nadaljevali proti Hotizi. Vendar oken niso zamenjevali po vrsti, kakor so krajanje, ki živijo tik ob najbolj prometni cesti v državi, tudi pričakovali.

Pri neki hiši so zamenjali vsa okna, ki gledajo na cesto, pri sosedu samo v prostorih za bivanje, ne pa tudi v kopalnici ali shrambi, pri naslednjem, ki je zgolj pol metra dlje od ceste kot njegov sosed, pa niso zamenjali prav nobenega. Krajanje je takšno ravnanje zelo vznemirjalo, »... saj je bila zamenjava narejena krivično«, ugotavlja predsednica krajevne skupnosti Gornji Lakoš Gizela Štampar.

Svet krajevne skupnosti Gornji Lakoš je zato sredi aprila poslal direktorji dopis s prošnjo, da jim pojasni, zakaj takšno razločevanje in po kakšnem ključu

so določene hiše vključili v zaščito, drugih pa ne. Zamenjavo oken so opravili pri šestinštiridesetih hišah, sedemnajst prav

tako blizu ceste pa so izpustili. V začetku maja so prejeli odgovor, v katerem so jim z direktorje predstavili metodologijo, pri

tem pa se sklicevali na opravljene meritve hrupa pred tremi leti, in da je zaščito pred hrupom lahko deležna samo tista

hiša, pri kateri znaša hrup 60 decibelov in več. Ker krajanje s pojasnili niso bili zadovoljni tudi zato, ker nekaterih hiš sploh niso vključili v meritve, so se predstavniki krajevne skupnosti s problemom obrnili na občino. Ta je potem pozvala vse krajevne skupnosti od Dolnjega Lakoša do Hotize, da pripravijo sezname hiš, ki so bile vključene v zaščito, in tistih, ki so jih izpustili, ter v Ljubljano poslala nov dopis z zahtevo po podrobnejšem pojasnilu opravljenih meritev. Sredi junija so v Lendavo prejeli podrobnejše poročilo, ki pa je razkrilo, da zaščito niso opravili tudi pri hišah, kjer je znašal izmerjeni hrup več kot 59 decibelov, a manj kot 60.

Sveta krajevnih skupnosti Gornji in Dolnji Lakoš sta zato prve dni septembra sestavila nov dopis, v katerem so predlagali, da bi pri protihrupni zaščiti morali upoštevati določen odklon od mejne vrednosti, opozorili so na izjemno povečan to-

vorni promet od takrat, ko so bile opravljene zadnje meritve hrupa, opozorili pa so tudi na določila v Uredbi o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju, kjer znaša za tretje območje dovoljena nočna mejna vrednost hrupa 50 decibelov in ne 60, kakor so upoštevali pri zaščiti. Odgovorne so tudi prosili, da jim sporočijo termin, kdaj bi lahko prišli na zbor krajanov, da bi prizadetim pojasnili svoje odločanje. Na slednji dopis odgovora niso prejeli, se je pa lenj vski župan Anton Balazek z direktorjem Direkcije RS za ceste in predstavniki ministrstva za ceste dogovoril, da bodo ob magistralni cesti opravili ponovne meritve. Zaradi dvoma o korektnosti doslej opravljenih meritev bodo k ponovnim meritvam, ki naj bi jih opravila druga družba, pozvani tudi predstavniki krajevnih skupnosti, da pa naj bi krajanje seznanili z načinom meritev in metodologijo. Majda Horvat

Zaradi krivične protihrupne zaščite so krajanje ob najbolj prometni magistralni cesti dosegli, da bodo od Lakoša do Hotize opravili nove meritve. Foto: M. H.

Anonimka o delu Ladislava Bažike
v lendavskem avto-moto društvu

AMZS je brez moči, očitki menda ne držijo

Piscu anonimke obe strani svetujeta, naj se obrne na pristojne institucije

V uredništvo Vestnika je prišlo anonimno pismo, v katerem avtor bremeni Ladislava Bažiko nečednega početja. Iz vsebine sledi, da je Bažika odgovoren za propad lendavske avtošole, da je iz delavnice društva preprodal več raznih orodja, da ni znano, kaj je z najemnino prostorov, ki jih društvo daje v najem, in da je že nekaj let na čelu društva, čeprav mu nihče ni podelil mandata.

»Moje delo je legitimno. Očitki iz anonimnega pisma ne držijo,« je odgovoril Ladislav Bažika. »Dvanajst let imam društvo, moj mandat je zakonit.« Avtošolo smo morali zapreti, ker nismo izpolnjevali pogojev za njen obstoj po novih sprejetih kriterijih, ki so predvidevali več inštruktorjev,« odgovarja Bažika na vprašanje, zakaj je prenehala delovati avtošola v Lendavi. Kot

Avtošola v Lendavi je prenehala delovati takoj, ko je postal predsednik tamkajšnjega avto-moto društva Ladislav Bažika, trdi anonimno pismo. »Avtošolo smo morali zapreti, ker nismo izpolnjevali pogojev za njen obstoj po novih sprejetih kriterijih,« odgovarja Bažika. Foto: Nataša Juhnov

AMZS
Dunajska 128 a
Lendava
Gen. Sekretar Matjaž Gaberšek

Kot dolgoletni član AMZ in AMD Lendava Vas naprošam, da proučite moje očitke oz. navedbe in ukrepite v skladu z zakonom in po potrebi opravite ovadbo pristojnim organom.

AMD Lendava je bila dolga leta vzorno organizirana in imela registrirano tudi avtošolo, ta pa v lasti nekaj avtomobilov in motorno kolo. Delovanje avto šole je prenehalo pred nekaj leti, takoj po prihodu predsednika Ladislava Bažike. Ta je uspel v najkrajšem času avto šolo zapreti, avtomobile in motorno kolo privatizirati, vse pripomočke za poučevanje v AS prodati ali razdeliti, prav tako je neznano kam izginilo orodje iz mehanične delavnice, rezervni deli, inštruktorji (visokotlačni) za pranje avtomobilov itd. Neznana je tudi usoda najmnin od izdaje prostorov, predvsem od vulkanizerske delavnice.

Krona vsega dogajanja je pa dejstvo, da kljub temu da mu nihče ni podelil mandata že 8 let, da je tajnik, blagajnik, nadzorni in upravni odbor, da je začel izvajati nepremičnine v lasti AMD Lendava in s tem tudi vaše premoženje in stroške organizacije.

Glede na navedeno Vas naprošam, da kot krovna organizacija ukrepite in poskušate rešiti vsaj to preostalo premoženje, ki ni majhne vrednosti in je v središču mesta Lendava.

V priporočeni neukrepanja bom po preteku 30 dni to anonimno pismo posredoval medijem.

Piscu anonimke Bažiki med drugim očita, da je že osem let na čelu društva, čeprav mu ni nihče podelil mandata.

je tudi dejal sogovornik, je z najemninami vse v najlepšem redu: »Prav te dni sem od notarja prejel overjeni pogodbi za plačevanje najemnine za avtokleparstvo in mizarstvo delavnico. Zmanjkalo pa tudi ni nobeno orodje.« Če je avtor anonimke prepričan, da njegovo pisanje drži, potem naj zadevo preda pristojnim institucijam,« še dodaja Bažika. Informacije smo iskali tudi na Avto-moto zvezi Slovenije, kajti pisec je zvezi anonimno pismo poslal v vednost. »Kot dolgoletni član avto-moto zveze in avto-moto društva Lendava vas naprošam, da proučite moje očitke oziroma navedbe in ukrepite v skladu z zakonom in po potrebi podate ovadbo pristojnim organom,« je zapisal avtor anonimke. »Avto-moto društvo

Ladislav Bažika:
»Moje delo je legitimno in zakonito.«

Lendava je samostojni pravni subjekt. Kar se tiče poslovanja med nami in društvom, je vse čisto,« je odgovoril generalni sekretar AMZS Matjaž Gaberšek. »Gospodu Bažiki smo sicer poslali dopis in ga povprašali o očitkih, vendar njegovega odgovora nismo prejeli,« je še dejal generalni sekretar. »Nimamo nobene moči, da bi lahko ukrepali. Anonimni pisec naj zadevo prijavi policiji ali davkarji, ker vemo, kako in kaj je z anonimkami,« je sklenil Gaberšek. Andrej Bedek

Matjaž Gaberšek: »Anonimni pisec naj zadevo prijavi policiji ali davkarji.«

Prokurist in solastnik podjetja Fering Franc Kuhar je pred kratkim prejel nagrado Inženirske zbornice Slovenije za izjemne inženirske dosežke in življenjsko delo pri izrabi geotermalne energije. Foto: B. B. P.

**Prestižna nagrada
Inženirske zbornice Slovenije**

Kuharju priznanje za izjemne inženirske dosežke

Bivši direktor in sedaj prokurist podjetja Fering Franc Kuhar je prejel nagrado za življenjsko delo pri izrabi geotermalne energije

Oktober je potekal v Mariboru v organizaciji Inženirske zbornice Slovenije 7. DAN INŽENIRJEV, ki je bil tokrat posvečen gospodarstvu z vodami, saj je po besedah Franca Avšiča (Regijski odbor IZS Maribor) prav urejenost voda, vodnega režima in sistema med poglavitnimi osnovami za obstoj, razvoj in kulturo bivanja. Predavatelji so strokovno predstavili vodnogospodarske zgradbe in naprave, nadomestne ukrepe v Pesniški dolini ob izgradnji avtoceste, reševanje problematike voda ob izgradnji odlagališč odpadkov, odvajanje vode in čiščenje odpadnih voda ob avtocestah ter spregovorili o padavinah in učinkovitem odvajanju vode s streh. Ker je bil posvet v Mariboru, je razumljivo, da so spregovorili tudi o novih možnostih izrabe vodne energije reke Drave.

Po končanem strokovnem predavanju so podelili šest nagrad Inženirske zbornice Slovenije za izjemne inženirske dosežke. S področja gradbeništva so podelili nagrade Jožefu Klenovšku (načrtovanje in izgradnja mostov), Viktorju Marklju (izvirna projektna rešitev za gradnjo Puhovega mostu) in Andreju Pogačniku (konstrukcijske rešitve gradnje zgradbe).

Iz tehnološke stroke je prejel nagrado za načrtovanje in izgradnjo čistilnih naprav Daniel Nikolaj Hegeduš, iz rudarske stroke Dragotin Ocepek, iz strojne stroke pa je prejel nagrado Franc Kuhar iz Murske Sobote za življenjsko delo pri izrabi geotermalne energije.

V obrazložitvi ob podelitvi nagrade Francu Kuharju (Fering) so zapisali, da je Kuhar že 1982. leta s svojim idejnim predlogom in izvedbeno aplikacijo prvi uvedel geotermalno vodo obstoječih naftnih vrtin za ogrevanje takrat novega hotela Termal. S svojim delom je pripomogel, da je zdraviliško-hotelski kompleks Term 3000 eden od gospodarsko učinkovitejših v Sloveniji in energetsko optimalen kompleks pri izrabi geotermalne energije, poleg tega pa so v moravskotopliških termah tudi ustrezno rešili vračanje termalne vode v vodonosnik.

Bernarda B. Peček

Vseslovenska civilna pobuda Dimnik poziva k nepokorščini

Nova uredba o dimnikarski službi

Zdravnika si lahko izbereš, dimnikarja pa ti izbere država, če je slab, je uporabnik brez moči, pravijo v civilni iniciativi

Še ta mesec naj bi ministrstvo za okolje in prostor sprejelo novo uredbo o dimnikarski službi. Ministrstvo bo potem izvajalo strokovni nadzor nad dimnikarsko službo, nova uredba pa bo cene storitev razdelila v dve skupini.

Zdravnika si lahko izbereš, dimnikarja pa ti izbere država, če je slab, je uporabnik brez moči, pravijo v civilni pobudi Dimnik, ki je pozvala tudi k bojkotu dimnikarskih storitev. Smo za to, da se spremeni zakonodaja, torej uredbo in pravilniki dimnikarskih storitev, da obstaja dimnikarski lobi, ki bo sprejem predpisov, ki popol-

noma onemogočajo pravice uporabnikov.

Z ministrstva za okolje in prostor so sporočili, da bo dobilo ministrstvo s sprejetjem uredbe o dimnikarski službi pooblastilo za nadzor nad izvajalci dimnikarskih storitev. Tega doslej ni bilo. Ministrstvo bo lahko koncesionarju – Slovenija je razdeljena na 194 dimnikarskih območij, do 10. oktobra je imelo koncesijo sklenjenih 99 dimnikarskih služb –, če bo ugotovilo nepravilnosti, odvzelo koncesijo. V uredbi bodo na novo določene tudi cene storitev, ki bodo razdeljene v dve skupini: če kurilna naprava ne presega 50 kilovatov toplotne moči, mora dim-

nikar upoštevati splošni cenik oziroma pavšal. Za večje kurilne naprave – nad 50 kilovatov – se bodo na novo določile norme glede na višino dimnika in moč. Tako bo uporabnik storitev bolj jasno zaščiten, so prepričani na ministrstvu. Uporabnik se sicer lahko že zdaj pritoži na ministrstvo, kadar je nezadovoljen z dimnikarskimi storitvami. Vse informacije – cenik, seznam koncesionarjev – pa so na spletni strani ministrstva.

In kako novo novelo sprejemajo dimnikarske službe? »Sprememba uredbe se res pripravlja in jo še usklajujemo. Spremembe pa bodo prinesle le večji nadzor nad izvajalci in tudi uporabniki.

Za nadzor bodo pristojne različne inšpekcijske službe, ki bodo zoper kršitelje uvedle postopek. Izvajalci storitev imamo zelo velike stroške, ker uporabniki ne prestavljajo napovedanih terminov storitev, nekateri pa tudi odklanjajo predpisane storitve. Izvajalci dimnikarskih storitev pričakujemo tudi vzpostavitev potrebnih evidenc, iz katerih bo natančno razvidno, kakšne naprave in kakšno vrsto goriva uporabniki uporabljajo. Uporabniki naprav so

dolžni prijaviti in odjaviti vse naprave izvajalcu pisno. Z rednim izvajanjem dimnikarskih storitev skrbimo kot izvajalci in uporabniki za požarno varnost, varnost ljudi in njihovega premoženja, za varstvo okolja in racionalno rabo energije,« je v elektronski pošti zapisal Bojan Brenčič iz ABD Dimnikarstva Murska Sobota in predsednik dimnikarske sekcije pri Obrtni zbornici Slovenije.

Andrej Bedek

Na novo so določene tudi cene dimnikarskih storitev, ki bodo razdeljene v dve skupini: do 50 kW in nad 50 kW toplotne moči kurilne naprave.

Barometer

Ignac Žabot z Dolnje Bistrice šteje že krepko čez osemdeset let, a še vedno vodi veteransko gasilsko desetino, ki dosega zavirljive rezultate na raznih tekmovanjih, vključili pa so se tudi v akcijo za zgraditev novega gasilsko-vaškega doma Dolnja Bistrica.

Zdravko Pravdič je izvedel spreten maneuver in središki Art center pripojil novoustanovljenemu Art centru na Metelkovi v Ljubljani.

Daniela Zavec Pavlinič, doma iz Kušanovec, je postala doktorica tehničnih znanosti iz tekstilne tehnologije na Univerzi v Mariboru.

Anton Slavic, potrjeni kandidat za državnega svetnika v soboški občini in svetniški kandidat tišinske občine, zaenkrat ostaja pri kandidaturi, vendar glede na okoliščine ne izključuje možnosti dogovora s katerim od protikandidatov.

Franc Režonja iz Apač je postal novi predsednik območne KGZ za Pomurje.

Novo pačenje zgodovine

Izzivljanje psihopatov, kot je bil »puklasti Miha«, ne more biti kriterij

Padec okupatorskih nasilnikov je izzval večkrat prenačena in kaotična dejanja maščevanja, ki so bila tudi reakcije neposrednih žrtev okupacijskega nasilja. Bili so tudi primeri izživljanja psihopatov, kot je bil primer »puklastega Miha«, ki je prve dni po padcu okupacije strahoval Prekmurje in omadeževal prve svetle dni svobode. Nujno in potrebno je ter prav dolžnost vseh tistih, ki so se za dosego svobodnega življenja tudi sami žrtvovali, da naredijo vse, da se tiste nepremišljene krivice popravijo in ožigosajo. Že dalj časa smo v tem procesu razčiščevanja. Marsikaj iz naše preteklosti je že pravilno ovrednoteno, vendar imamo tudi pri tem procesu spremljevalni proces poskusov novega izmišljenega prikazovanja dogodkov in celo poskuse lažnega ustvarjanja novih in lažnih herojev in izmišljenih zaslug. Vse kaže, da tudi naša zgodovinska dogajanja čakajo na naslednjo generacijo zgodovinarjev in raziskovalcev, da bo slovenska zgodovina dobila svojo kritično in nepotvorjeno podobo in da je ne bodo potvarjali trenutni politični interesi.

Benko

Pri tem hočem opozoriti na dva primera iz nedavne prekmurske preteklosti in sedanjosti. Pri tem pa naj poudarim, da ta pačenja prekmurske preteklosti nikakor niso osamela ali le lokalni pojav. Za naše odnose v evropski skupnosti in z našimi sosedi je posebno pomembno, da se onemogočijo poskusi ostankov belogardistov ter različnih zagovornikov in opravičevalcev sodelovanja z okupatorjem, ki skušajo razvrednotiti uspehe narodnoosvobodilnega boja in številnih žrtev, ki so padle za našo nacionalno osvoboditev. Pri tem skušajo zatajiti, da so bili temelji naše sedanje vseslovenske samostojne in mednarodno priznane uveljavitve. Samo tako smo postali cenjeni zavezniki zmagovitih antifašističnih in antinacističnih sil, ki so krojile poveljno Evropo. Samo tako smo lahko preprečili, da bi zaradi poveljnih prizadevanj italijanskih imperialističnih sil spet zasedli dele našega nacionalnega prostora. Upali so, da jim bo to uspelo po prestopu na stran zaveznikov, čeprav v zadnjem trenutku. Tega mnogi italijanski revizionisti vse do danes niso preboleli.

Posoben primer v Prekmurju je nekdanji industrialec Benko. Nobenega dvoma ni, da je bila njegova poveljna likvidacija krivična, in bila je tudi velika politična napa-

ka. Benko si ni umazal rok z madžarskimi nasilnimi lumparijami. Te gredo predvsem na rovaš nekdanjega soboškega župana, zagriženega madžarskega revizionista, ki je sodeloval z madžarskimi revizionisti in obveščevalnimi službami že za časa Jugoslavije. Svoje predvojnega tekmeca Benka je odrinil in prevzel odločanje o usodi Prekmurja. Bil je nosilec in pobudnik vseh nasilnih raznarodovalnih akcij. Benku je ostala nepomembna vloga v županijski gasilski organizaciji na čelu prekmurskih gasilcev in tudi njihov politični koristnik je bil že prej v Jugoslaviji. Torej je prav in pravično, da se Benka oprosti vseh obtožb za nasilna dejanja, ki jih ni zagrešil in jih tudi ni mogel zagrešiti. Pri tem pa ga hočejo nekateri povečevati kot nekakega narodnega voditelja in osrednjo figuro prekmurskega razvoja. Benko je iz nepomembnega hotelirja in mesarskega obrtnika zrasel v pomembnega industrialca in vsekakor najpomembnejšega prekmurskega gospodarstvenika in izvoznika. Ob rutinski kontroli carinarnice Gederovci so odkrili različne nepravilnosti pri izvozu živine in mesa. Carinik je bil ruski emigrant. Potem je postal vpliven Benkov namestnik. Prekosil je Hartnerja, ki je bil tako potisnjen na drugo mesto, pomembno v prekmurskem gospodarstvu in bankirstvu. Benko pa se je znal povezovati s pomembnimi političnimi ljudmi, ki so koristili njegovim gospodarskim interesom. Že leta pred njegovim vzponom na oblast je sklenil tesno prijateljstvo s srbskim politikom Stojadinovičem in ga tudi gmotno podpiral. Postal je poslanski kandidat njegove stranke. To je bila vsekakor posebna stvar, ko je bil eden od vsega šestih takih privilegirancev. Postal je tudi imenovan senator. Ko so tudi slovenski klerikalci sklenili sporazum s Stojadinovičem, sta se znašla stara nasprotnika Benko in Klekl na istem političnem vozilu. V Prekmurju sta si razdelila oblast in pustila stare prepire.

Benko je izvažal meso in živino predvsem za nemško Hitlerjevo vojsko. V Soboto je prišel poseben nemški kontrolor mesa. Bil je dejaven hitlerjanec in pridobil tudi privržence po Soboti. In Benko se je tedaj med prijatelji hvalil, da je

prvi dobil člansko legitimacijo nemškega kulturbunda. Kakšno vlogo je imela takrat v Sloveniji ta nacistična organizacija, ni treba posebej pojasnjevati.

Benko je svoj monopol izkoristil do popolnosti. Imel je trojni

nih cenah. Benko in Bratina sta bila mnenja, da je diktatura pravi čas, da me preženeta iz Prekmurja.

Benko bi imel verjetno pomembno vlogo, če bi v Prekmurju ostali nemški okupatorji. O njegovem

sledica tisočletnega raznarodovanja in nacionalnega zatiranja. Za dokaz, da so bili Prekmurci zvesti svojim tisočletnim nacionalnim zatiralcem, navaja ustanovitev t. i. murske čete, ki so jo ob koncu madžarskega vladanja organizirali

Rudi Čačinovič. Foto: Natalija Juhnov

sistem odkupnih cen; najnižje cene je plačeval prekmurskim kmetom, nekaj višje je plačeval po preostali Sloveniji, najvišje pa po drugih območjih Jugoslavije, kjer so mu bili konkurenca tudi peti Stojadinovičevi privilegiranci, ki so se ukvarjali z izvozom.

Benku moje politično delovanje nikakor ni bilo všeč. Vplival je na mojega polbrata in svaka, ki sta bila oba njegova zvesta nakupovalca živine in tudi trobili za njegovo politično delovanje. Uspel pa je potem, ko sem napisal v mariborskem Večerniku podrobno in argumentirano analizo njegove odkupovalne politike. Nisem dobil ne popravkov ne zanikanj, saj sem uporabil preverjene uradne podatke. Se mi je pa »oddolžil« na svoj način, ko je potrdil, da pri svojih metodah ni bil ne rahločuten in ne obziren. Internirali so me v taborišče Bileća. V takratni diktaturi oblasti niso bile prisiljene dajati dokazov za svoja policijska dejanja. Vmes pa je prišlo do sporazuma z dr. Mačkom, ki je vendarle čutil potrebo, da zahteva dokazne argumente za internacijske postopke. Soboški okrajni načelnik dr. Bratina se je uradno lagal, da so pri meni našli komunistično gradivo. Imel sem uradno potrdilo, da pri preiskavi niso našli nič nezakonitega. Dr. Kukovec je vložil proti internaciji tožbo na celjsko vrhovno sodišče in končno so mogo internacijo morali ukiniti. Ko sem se vrnil domov, mi je soboški vodja žandarjev Rues povedal, da so me internirali predvsem zaradi člankov o Benkovih odkup-

značaju in metodah bi lahko še govoril. Mislim pa, da je dovolj zgovorno tudi prej omenjeno. V novi Sloveniji ne bi bil in pravno ne bi mogel biti kazensko preganjan za svoje predvojno delovanje. Podržavili bi le njegovo industrijo, kot so to storili pri drugih njegovih kolegi. Njegova likvidacija je obsojanja vredna. Benko za napredno in socialno solidarno slovensko družbo ne more biti ne moralen in ne nacionalen vzornik.

Lazslo Göncz

Drugi ponarejevalec novejšje slovenske zgodovine, celo provokator prekmurskega slovenstva, pa je lendavski madžarski manjšinec Lazslo Göncz, ki prikazuje madžarsko okupacijo Prekmurja v resnici skozi pisanje in citate iz različnih objav madžarske okupacijske policije. Takšno je prikazovanje okupacije v njegovi novi knjigi, ki je izšla v uradni izdaji organizacije madžarske manjšine. Stroški so verjetno plačani iz slovenskega proračuna, morebiti tudi z madžarsko podporo. V tej provokativno napisani madžarski knjigi je prikazana okupacija Prekmurja tako rekoč izključno s citati okupacijske policije in z dodatki različnih izjav madžarske okupacijske priganjača Hartnerja, zagovornika in uresničevalca teze, da smo Prekmurci sicer še vedno slovensko govoreči Madžari, katerih govorico pa je treba čim prej zamenjati za madžarščino. Povrh pa je poln citatov iz Hartnerjevega tednika Muraszombat és Videke, ki je bil glasilo Hartnerjevih raznarodovalnih načrtov. Med njegovimi vrsticami lahko zaslučimo, da se mu še danes toži po nekdanji tisočletni madžarski okupaciji Prekmurja. Za slovenski odpor okupatorju ne najde svojih besed, skuša se pokriti s skromnimi citati iz spisov Ferda Godine, in še to z nekoliko kritičnimi prizvoki avtorja. Naslov knjige je vprašanje, ali je šlo za osvoboditev ali okupacijo. To pa ne velja le za Madžare, temveč tudi za prekmurske Slovence. Med drugim poudarja pomanjkanje lastne prekmurske inteligence, ki so ji prišli na pomoč t. i. »prišleki« iz matične Slovenije. Z eno besedo pa ne reče, da je bila to po-

madžarske oblasti z Madžari z nekaj madžaroni. Zbiranja prekmurskih prostovoljcev, ki so se zbirali v Ljutomeru in hoteli z generalko Maistrom osvoboditi Prekmurja, avtor ne omenja, saj to ne bi bilo po zamisli njegove »zgodovinske« knjige. Citira Hartnerja in Miklošiča, ki je Prekmurce razglašal za »slovenske« in prekmurščino za neslovenski jezik. Omenja sicer dr. Avgusta Pavla, ne pove pa, da je v svoji znanstvenih raziskavah ugotovil, da je prekmurski jezik slovenski narečje in Prekmurci Slovenci. Vse sovražne postopke okupacijske oblasti omenja avtor s političnimi citati, takoj usmerjuje boje, izselitev Slovencev na madžarsko Pusto, predajo slovenske inteligence nemškemu gestapoju ob koncu vojne itd. Tu ni mesta za objavo njegovih številnih citatov, ki so bili v bistvu samo prosoja cija proti slovenstvu Prekmurja in njegove priključitve matični Sloveniji. Po osvoboditvi omenja avtor samo nekaj primerov iz prekmurskih trenutkov po priključitvi Sloveniji, ki so bili tudi reakcija na nepopolna okupacijska nasilja na Slovenskem in posledica prvih šestih letnih trenutkov po osvoboditvi. Ne omenja pa niti z besedico, da so jih je dobila manjšina v novi Sloveniji. Kako so pri tem ravnali Madžari s slovensko manjšino v Porabju, avtorja seveda ne zanima.

Dolgo sem čakal, da se bo oglašil kdo od manjšincev in povedal vsaj nekaj kritičnih besed o knjigi. To bi pričakovali od manjšincev, ki je imela v svoji matični deželi celo manjšinca kot slovenskega veleposlanika. Bilo bi tragično, če bi med njimi in slovensko večino prevladali omenjene knjige. Imamo nekaj negativnih opozoril na dejavnost nekaterih zagriženih in nemodernih posameznikov. Tako so ti pred leti odšli na proslavo na Štefana na Madžarsko. Pri tem pa se niso udeležili uradne državne proslave, temveč so šli na redno nistično in skrajno desničarsko proslavo. To ni pot, ki si jo sicer želi večinski in tudi večina manjšinskega naroda. To tudi ni skupno demokratično življenje. Skupno pot pričakujemo vsi, ki želimo dobro razumevanje in sožitje med obema narodoma.

Rudi Čačinovič

Psarna MS Turopolje najboljša

Kinološko društvo za nemške ovčarje Slovenije (KDNOS) je pripravilo glavno Slovensko vzrejno razstavo za nemške ovčarje. Prireditelj je potekala 20. in 21. oktobra v prostorih Kinološkega društva Maribor. Ob veliki mednarodni konkurenci so se razstave udeležili tudi prekmurski rejci nemških ovčarjev, med katerimi je potrebno izpostaviti predvsem Psarno MS Turopolje iz Murske Sobote. Leto se je predstavila s kar enajstimi psi in ob tem dosegla tudi vidne rezultate. Psarna MS Turopolje je bila tako kot leta 2005 tudi letos izbrana za najuspešnejšo psarno na glavni državni vzrejni razstavi 2007. Prav tako je iz rok predsednika KDNOS Rada Pliberška prejela pokal za najboljšo psarno za leto 2006, kjer se kot kriterij za podelitev nagrade upoštevajo vse uvrstitve na razstavah v preteklem letu. D. L.

Upokojenka Marija Skledar

»Lepo mi je v jeseni življenja«

Marija Skledar je prava Sobočanka, v Soboti se je rodila, si ustvarila družino, delala in sedaj, kot sama pravi, ji je lepo v jeseni življenja

Marija Skledar je Sobočanom znana kot vzgojiteljica v vrtcu, v katerem je bila zaposlena več kot 35 let. Sedaj je dejavna upokojenka, saj ji ne mine dan brez raznovrstnih aktivnosti.

Vsak dan se s kolegicami srečuje ob poti, potem pa navadno sledi sprehod ali nakup v mestu. Po vrnitvi domov zavije v kuhinjo in pripravi kosilo, nato pa gre po vnukinjo v vrtec. Popoldne pokramlja s svojim vnukom, ki obiskuje tretji letnik srednje šole, in se posveča vnukinji, ki prav tako kaže željo po risanju. Ob priložnosti tudi kaj prebere, bodisi dnevni časopis ali kakšno dobro knjigo. Pozno popoldne sledi hoja s prijateljicami, najraje z nordijskimi palicami. Marija gre tudi enkrat tedensko na telovadbo. Zvečer, ko se umiri, si v svojem prostoru, ki ga ima namenjenega za likovno izražanje, pripravi glasbo in ob njej se izraža na platnu s svojimi, kot sama pravi, živimi barvami. Vse to je, da so njene slike nekaj posebnega, drugačnega z intenzivnimi, močnimi barvami. S ponosom pove, da je razstavljala v Velenju in Mariboru, da je vključena v

Mozaik, likovno sekcijo Društva upokojencev Murska Sobota, in da je članica Likovne sekcije Likos pri Kulturno-umetniškem društvu Štefana Kovača. Najbolj je ponosna na samostojno razstavo v knjižnici v Murski Soboti, katere otvoritev je bila pred nedavnim. V času službovanja je bila ves čas kreativna s svojimi otroki v vrtcu z izdelovanjem voščilnic in novoletnih okrasov. Tudi pri slednjih Skledarjeva ne miruje, saj jih še zdaj izdeluje v upokojenskem društvu. Dekoracije so njena strast, mnogokrat se spomni, kakšen užitek je bil, ko je lahko pripravila novoletne okraske v službi, sedaj pa pomaga pri okraševanju prireditvev v sklopu društva upokojencev. »Likovno izražanje je del mojega življenja,« pove in že nadaljuje, da je aktivna tudi v društvu bolnikov osteoporoze, kjer se vključuje v različne dejavnosti, izobraževanja, različna predavanja, druženja, pohode, vsako leto pa se udeležuje skupnega letovanja s člani društva v toplicah in na morju.

Da gre v korak s časom, je dokaz tudi tečaj računalništva na ljudski univerzi, ki

Njena vnuka sta ponosna na babico. Foto: L. L.

ja je obiskovala, rada pa bi se vpisala še na tečaj italijanščine. Potrebo po umetnosti zadovoljujejo tudi predstave, ki jih obiskuje v Soboti kot abonentka.

Skledarjeva rada pravi: »Vsaka jesen življenja je lahko lepa, le odeti jo je potrebno v prave barve.«

Lea Lehner

Barometer

Milan Mörce naj bi v petek odstopil kot član uprave Mure, vendar je o tem samo ustno seznanil predsednika NS. Tega, da resno razmišlja o odhodu iz Mure, ne zanika.

Dr. Vida Mohorčič Špolar z Andragoškega centra Slovenije je poskrbela za strokovni obisk skupine učiteljev z univerze v Bocvani, v sklopu katerega so se ustavili tudi na ljudski univerzi in knjižnici v Murski Soboti.

Boris Banfi, prvi kriminalist v pokrajini ob Muri, je skupaj s sodelavci stopil na prste peterici Prlekovi, ki je gojila in trgovala z več kot 70 kilogrami konoplje.

Stanislav Škalič, direktor Muralisa, na pohištvenem sejmu utrjuje položaj podjetja na trgu, saj se predstavlja s kakovostnimi in oblikovno zanimivimi izdelki, ki so tudi cenovno dostopni.

Jože Gerenčer je s pevskim zborom Vita iz Lendave osvojil srebrno medaljo na 21. mednarodnem srečanju pevskih zborov Praga Canta.

Milica Makoter s sodbo vrhovnega sodišča dokončno oproščena

Zavita v molk, o tožbi ničesar

Vrhovno sodišče je zavrnilo pritožbo tožilstva in oprostilo prleško podjetnico

Zavrnilo pritožbo tožilstva je vrhovno sodišče dokončno oprostiti Milico Makoter. Po osmih letih od umora moža je prleška podjetnica sedaj oproščena obtožb, da stoji za njegovim umorom, raketnim napadom na hišo svaka Jožeta Makoterja in bombnim napadom na ljutomersko policijsko postajo. Makoterjeva se je po razsodbi vrhovnega sodišča zavila v molk, brez odgovora na ostaja tudi vprašanje, ali bo tožila državo zaradi neupravičenega pripora, v katerem je preživela 42 mesecev.

Vrhovno sodišče sledi ravnanju višjega mariborskega sodišča, kjer je nemški tožilec izvedenec dobil prednost zaradi drugačne metodologije in širše obravnave bržkone ključnega dokaznega materiala v obliki samolepilnih lističev in telefona, ki jih je prejel poškodnik pri dejanjih Darko Šinko. Grafolog Borut Pogačnik je na sojenju namreč dejal, da je velika verjetnost, da je Makoterjeva avtorica zapisov, Axel Keuff pa, da Makoterjeve ni možno verjetnostjo potrditi, da je pisala navodila.

terja, podjetnika, kasača in nekdanjega policista, umorijo v noči na 26. september 1999. Milica ga večkrat zabodeta in ustrelita. V noči na 7. november 2000 se zgodita bombni napad na ljutomersko policijsko postajo in raketni napad na hišo Jožeta Makoterja, takratnega komandirja postaje in brata umorjenega Janka Makoterja. Decembra 2000 preiskovalni organi priprejo Milico Makoter, Bojana Žalika in Ladislava Olaha. 10. julija 2001 se na soboškem okrožnem sodišču pred senatom sodnika Deziderja Novaka začne sojenje trem priprtim ter Darku Šinku, Brigiti Recek in Karmen Kocbek. 19. novembra je izrek sodbe: Milici Makoter in Bojanu Žaliku prisodijo 30 let zapor, Ladislavu Olahu 16 let zapor, Darko Šinku osem let zapor, Karmen Kocbek pet mesecev zapor in Brigiti Recek tri mesece pogojnega zapor. Maja 2002 višje sodišče v Mariboru potrdi prvostopenjsko razsodbo. Januarja 2003 vrhovno sodišče zaradi procesnih napak razveljavi sodbo Milici Makoter. Novo sojenje je predvideno za 1. april, vendar obramba poskuša izločiti člane sodnega senata – Milica Makoter ima še zdravstvene težave – do sojenje ne pride: po dveh letih jo 12. junija 2003 izpustijo iz pripora. Marca 2004 višje sodišče odloči: ponovljeno sojenje bo v Mariboru. Milica Makoter 16. septembra zaradi zdravstvenih težav ne pride na sodišče. Iz

ormoške psihiatrične bolnišnice jo premestijo v pripor, kasneje pa na mariborsko psihiatrijo. Sojenje se začne 14. oktobra.

13. decembra 2004 sodni senat sodnice Maše Butenko Milico Makoter znova obsodi na 30 let zapor. Med pritožbeno

Potem ko je prejela oprostilno sodbo vrhovnega sodišča, se je prleška podjetnica Milica Makoter zavila v molk. Tako tudi ni znano, ali bo morda tožila državo zaradi neupravičenega pripora, v katerem je preživela kar 42 mesecev. »Ne da se opisati, kakšni so bili občutki, ko se je prvič v medijih pisalo o tem, takrat, te reči v medijih ... To bo ostalo,« pa je izjavila ob sodbi višjega sodišča lani julija. Foto: A. B.

Kdo stoji za enim najokrutnejših zločinov v Sloveniji, torej še vedno ni znano.

obravnavo na višjem sodišču jo 26. oktobra 2005 spustijo iz pripora. 3. julija 2006 tričlanski senat sodnika Branka Reismanna Milico Makoter oprosti vseh obtožb. 2. novembra 2007 vrhovno sodišče Milico Makoter dokončno oprosti, ko potrdi sodbo višjega mariborskega sodišča.

Namesto epiloga

Bojan Žalik in Ladislav Olah sta umorila Janko Makoterja, vrgla bombe na ljutomersko policijsko postajo, spustila raketo na hišo Jožeta Makoterja, takrat prvega prleškega moža postave. Tako je namreč razsodilo sodišče. Višje instance so razsodbo kasneje potrdile. Milica Makoter ni kriva naročila umora moža Janka ter bombnega in raketnega napada. Tako je namreč razsodilo sodišče. Višje instance so razsodbo kasneje potrdile. Kdo stoji za enim najbolj okrutnih zločinov v Sloveniji, torej še vedno ni znano. Bržkone pa bi to lahko razkril Žalik – prvi v državi je bil obsojen na 30 let zapor – saj je že večkrat napovedal, da bo povedal pravo resnico v primeru Makoter, kajti policija in tožilstvo naročnika zločinov, ki so imeli za posledico sodni proces stoletja, ne bosta več iskala.

Andrej Bedek

2959 dni

Na tipkovnici pritisnimo uka-
z Ctrl + p. Dobimo
dnevnice besedilo: Janka Mako-

Zgolj spotoma: 26. septembra je minilo osem let od umora Janka Makoterja.

Ob rob velikim delavskim demonstracijam v Ljubljani

V znamenju zahteve zaposlenih »Gremo po večje plače!«

Velikim protestom se bodo pridružili tudi pomurski delavci

Pri delavskih demonstracijah za višje plače, ki bodo 17. novembra v Ljubljani, gre v glavnem za neposredni konflikt med delom in kapitalom. Vsa leta doslej so slovenski sindikati pristajali na povečanje plač, ki je zaostajalo za rastjo produktivnosti dela. Pri tem so se dobro zavedali, da se moramo pri nas marsičemu odpovedati, če želimo priti v krog najrazvitejših evropskih držav, ki imajo denarno valuto evro.

Zdaj, ko smo v Evropski uniji in v evro območju, je prišel čas, da se plače dvigujejo po evropski formuli. Pri takem povečanju plač pa se morata upoštevati inflacija in rast produktivnosti. Delodajalci na to formulo, zlasti na rast produktivnosti, ne pristajajo, v čemer je osnovni konflikt. Čeprav to ni konflikt z vlado ali politikom, so se nekateri politiki že vmešali.

V Pomurju je bila leta 2006 povprečna plača 866 evrov bruto, v Sloveniji pa 1.118 evrov. To pomeni, da so na državni ravni plače rasle po pet odstotni stopnji, v Pomurju pa po 2,9 odstotni. Najvišje plače so prejeli zaposleni v finančnem posredništvu, poslovanju z nepremičninami in najemu poslovnih

Posebno težke razmere so v tekstilni in usnjarski industriji. Posebne pozornosti so deležne pogodbe o delu za določen čas, saj se v praksi pojavljalo številna izigravanja pri izplačilu plač.

Delavci očitno vse težje shajajo

V pogovoru z nekaterimi zaposlenimi nas je zanimalo predvsem to, kako gledajo na sedanje razmere v svojih kolektivih in širše, zlasti z vidika plač, in kaj mislijo o načrtovanih delavskih demonstracijah, ki naj bi prispevale k odpravljanju številnih težav v vsakodnevnem življenju.

Štefan Žiško iz poslovne enote Lesnine v Murski Soboti pravi: »Delavci dobivajo večinoma minimalne plače, s katerimi zelo težko shajajo, to velja predvsem za tiste zaposlene, ki imajo šolobvezne otroke in študente. Opažam, da se povečujejo socialne razlike med njimi in premožnejšimi sloji ljudi. Ne zadovoljstvo med zaposlenimi je kar veliko, saj jih večina zahteva dvig osnovnih plač. To, kar dobi delavec, mu komaj zadošča za pokritje minimalnih potreb. V mislim imam plačevanje hrane, stanovanja in položnic. Tako mu na

ne upaš stopiti niti iz stanovanja. Dejansko mislimo, da za tako nizko plačo od nas zahtevajo preveč.

Očitno ne gre več za delovno mesto za vsako ceno, če država misli, da je bolje, če smo na zavodu za zaposlovanje, in pokriva stroške. Dolgoročno se to zagotovo ne bo obneslo. Zato se povsem strinjamo z delavskimi demonstracijami. Te so nujne in prav je, da se je sindikat zanje odločil. Če je socialna podpora 200 evrov, bi morala biti moja plača vsaj enkrat ali dvakrat večja. Ob odtegljajih, ki jih imam, dobim mesečno le 320 evrov neto. Ker moram preživljati dve hčerki, ki sta študentki, živimo zelo težko. Moraš biti pravi »umetnik«, da preživiš s tako nizko plačo. Z enkrat je v našem kolektivu prijavljenih 110 delavcev, ki bodo šli na demonstracije v Ljubljano.«

»Delodajalcem jasno pokazati, da tako naprej ne gre!«

Tudi zaposleni v kmetijski-živilski industriji so zelo obremenjeni z delom, saj se dela skoraj vse dni v tednu, ponekod tudi ponoči in ob koncu tedna ter med prazniki. »V našem podjetju so plače na ravni kolektivne pogodbe. Kljub temu smo nezadovoljni, saj smo od vstopa Slovenije v Evropsko unijo pričakovali več. Zato se bomo v velikem številu udeležili delavskih demonstracij v Ljubljani.

Zanimivo je, da so se plače po kolektivnih pogodbah od januarja do junija letos povečale za osem evrov, plače po individualnih pogodbah pa za 94 evrov. To pomeni, da se plače po kolektivnih pogodbah niso povečale niti za rast inflacije, kaj šele za rast produktivnosti.

Štefan Žiško

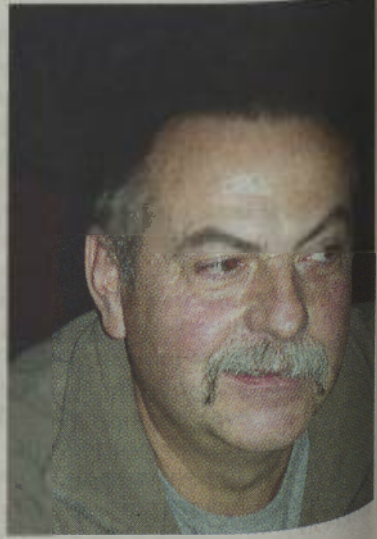
Silva Pučko

Radojka Zakič

Franc Klobasa

Jože Kopinja. Foto: Milan Jerše

storitev. Po drugi strani pa so bile plače v predelovalnih dejavnostih povsem na repu. Pri njih je namreč znašala povprečna plača v letošnjem juliju le 1.060 evrov bruto oziroma 715 evrov neto, čeprav je 1.175 gospodarskih družb v Pomurju doseglo lepe poslovne rezultate. Dobička je bilo za 39 milijonov evrov, izgub pa za 1,3 milijona evrov. Potemtakem ni problem v denarju za višje plače, ampak v bojazni, da bi se na ta račun zmanjšali dobički delodajalcev. Če k temu dodamo še podatek, po katerem je znašala letošnje poletje povprečna plača v Sloveniji 1.979 evrov bruto oziroma 833 evrov neto, od tega so znašale plače po kolektivnih pogodbah, ki jih je 478.000, 1.104 evre bruto, individualne plače, ki jih je bilo 21.154, pa kar 3.341 evrov, je podoba jasnejša.

Danilo Šipoš, sekretar Območne organizacije ZSSS Pomurja, ugotavlja, da so prav na širšem pomurskem območju razmere še slabše kot sicer v državi. Veliko delavcev ima minimalne plače po zakonu, kar znaša le 538 evrov bruto. Zato v sindikatih resnično ne vedo, kako naj človek s tem preživi.

koncu meseca ne ostane skoraj nič za kaj drugega. Želimo si, da bi se plače ustrezno zvišale v primerjavi z rastjo inflacije in da bi se vsaj približale tistim, ki jih imajo delavci v Evropski uniji. Če so že naše cene na evropski ravni, bi se temu morale prilagoditi tudi naše plače. Vsekakor se bomo v večjem številu udeležili delavskih demonstracij v Ljubljani, kjer bomo izrazili svoje nezadovoljstvo s trenutnimi razmerami.«

»Moraš biti pravi 'umetnik', da preživiš s tako nizko plačo!«

Na vse slabše razmere in položaj delavcev, med katerimi je večina žensk, opozarja sindikalna zaupnica **Silva Pučko** iz obrata Mure v Ljutomeru. »Zelo nezadovoljni smo s plačami glede na to, da moramo delati po deset ur dnevno in še marsikatero soboto za povrh, za kar dobimo le okrog 380 evrov mesečno, v kar so všteti tudi potni stroški. Starejši delavci smo že iztrošeni, nimamo pa skoraj nikakršnih pravic. Če si na bolniškem dopustu, si še bolj prikrajšan. Zaradi internih kontrol

Ljudje so potisnjeni v revščino, še hujša pa se zdi psihična nestabilnost, saj preprosto ne vedo, kako preživeti z zgolj 400 evri mesečne neto plače.

Pri tem podpiramo vodstvo Zveze svobodnih sindikatov. Delodajalcem želimo dejansko pokazati, da ne bo šlo tako naprej! V pomurski živilski industriji namreč plače že krepko zaostajajo za gospodarsko rastjo. Žal naša panožna kolektivna pogodba, ki je ena boljših v tej dejavnosti, delavcem ne omogoča mirnega spanca. Plača delavcev v proizvodnji je le okrog 600 evrov bruto, kar je premalo za normalno življenje. Hkrati so v ta znesek všteti tudi razni dodatki iz naslova preveč izplačanih ur. Tudi enkratno letno izplačilo stimulacij za uspešnost ne zadostuje,« zvezo od **Radoslave Zakič** iz soboškega Agromerurja.

»Staviti na pravo karto«

Dokaj kritičen do sedanjih razmer je

tudi **Franc Klobasa** iz PRM Gornja Radgona (nekdanji MIR): »V naši mesno-predelovalni industriji sem zaposlen že 27 let. Največ nas je uvrščenih v četrti tarifni razred, plače pa se gibljejo od 650 do 700 evrov bruto. Tako znaša osnovna plača z vsemi dodatki približno 500 evrov neto. Zato so delavci, ki opravljajo najtežja dela, dejansko prikrajšani. Delamo tudi po 12 in 15 ur na dan in potem imamo tudi proste dni, ko v bistvu koristimo presežek ur. Naš 24-članski kolektiv, ki je večinoma vključen v sindikat, se bo več kot 90-odstotno udeležil načrtovanih delavskih demonstracij v Ljubljani. Vse, kar se bo tam iztržilo, bo vrhunec tega, koliko lahko pritismo na delodajalca, kajti zapisano v kolektivni pogodbi zanje ne velja nič. Ob sprejemanju novih kolektivnih pogodb bi bilo treba staviti na to karto, da bi bilo čim ugodnejše za delavce.«

»Pričakujemo konkretne rezultate«

Pa še mnenje **Jožeta Kopinje** iz Nafte Lendava: »Nekoč paradnega konja,

kot so omenjali našo firmo, je bilo treba kasneje sanirati zaradi hudih težav iz katerih smo se danes na srečo izvlekli.

Dejstvo pa je, da smo bili nekoč plačami krepko nad slovenskim povprečjem, in sicer za okrog 20 odstotkov. Zdaj smo za tolikšen odstotek pod povprečjem. Pozdravljamo akcije Zveze svobodnih sindikatov, ker mislimo, da je že skrajni čas za začetek pritiskov za spremembo trenutnih razmer in zahtev v svojo korist. Dosedanje kušnje so pokazale, da nastopamo v noma takrat, ko je treba nekaj ubraniti, kar nam druga stran oporeka. Sedaj je dobra priložnost, da tudi mi enkrat pokažemo z našega zornega kota, kako smo aktivni, in želimo pomagati svojemu članstvu. Storit moramo prvi korak za izboljšanje socialnega položaja delavcev. Zato se bomo delavskih demonstracij udeležili v čim večjem številu. Upam, da bo druga stran to zagajanjem, ki bodo tudi prinesla konkretne rezultate.«

Milan Jerše

Predstavitev faksimila knjige Györgya Kulcsárja

Kratek nauk o pripravi na smrt

Knjiga je bila natisnjena leta 1573 v Lendavi, takratni Dolnji Lendavi

Galerija - Muzej Lendava in Nacionalna knjižnica Szeche-
ni iz Budimpešte so pred-
stavi v Lendavi faksimile knjige
lendavskega pridigarja Györ-
gya Kulcsárja iz leta 1573.

sal v Dolnji Lendavi, je Postila, ki
razlaga evangelije po pridigi. Kul-
csár je imel pri svojem delu moč-
no podporo Nikolaja Banffyja, ki
je tudi omogočil tiskanje vseh treh
njegovih knjig. V tem času pa je v

V Lendavski mestni hiši so o Kulcsarju govorili predavatelji iz
Pomorja in Madžarske. Foto: J. Ga.

Naslov knjige je Az halála való
születéséről rövid tanosság, torej
Kratek nauk o pripravi na smrt,
v njej pa je zapisan življenjski red
kristjanskega človeka, ki hoče po-
stati božje kraljestvo. Avtor knji-
ge je protestantski duhovnik in
György Kulcsár, kateremu
na pred nedavnim pred mestno
hišo v Lendavi tudi postavili skul-
pturo, malo plastiko v bronu, kate-
ro je izdelala akademska kiparka
Berta Brunec. Tebi. Njegovo glav-
no delo med tremi, ki jih je napi-

lendavskem gradu tudi delovala
Hoffhalterjeva tiskarna, v kateri so
bile tudi natisnjene prve knjige na
slovenskih tleh.

Na predstavitvi faksimila knji-
ge v dvorani Mestne hiše v poča-
stitev dneva reformacije so pri-
pravili predavanja tako o knjigi
kakor tudi o zgodovini in seda-
njosti verskih skupnosti. Obisko-
valce so pozdravili gostitelji iz
Lendave Anton Balažek, Ferenc
Gerič in Ferenc Horvath, med pre-
davatelji iz Slovenije in Madžar-

Uvodne strani faksimila knjige, ki so jo v Lendavi natisnili
28. avgusta 1573.

ske pa sta bila tudi muzeolog Ga-
lerije - Muzeja Lendava mag. Zol-
tan Kepe in škof evangeličanske
cerkve v Sloveniji mag. Geza Erni-
ša. Faksimilu knjige, ki je napisa-
na v stari madžarščini, je prilo-
ženo tudi besedilo v slovenskem
jeziku, študija dr. Ildiko Hubert,
ki jo je prevedla Ilona Zver.

Literarna zgodovinarica dr. Il-
diko Hubert je na prireditvi pred-
stavila vsebino meditativne knji-
žice lendavskega pridigarja o poti
do dobre smrti. Knjiga se začne v
latinskem jeziku s posvetilom Ni-
kolaju Banffyju. Datum posvetila
je 28. avgust 1573. Hrbtno stran
naslovnice krasi lesorez, na kate-
rem se hudič v človeški podobi
pogovarja z jagenjčkom. V knjigi

so štiri poglavja, v katerih razgla-
blja o pripravi na smrt. Kulcsarjeva
dela potrjujejo, da je bil
človek z izjemnimi sposobnostmi.
Zajeta tema v tej knjigi je ob-
čečloveška, saj zadeva minljivost
življenja slehernega med nami na
eksistencialen način. Gre za stva-
ritev, ki ne nagovarja le ozkega
kroga bralcev, in to niti v časih,
ko je bilo branje še privilegij maj-
hnega števila ljudi.

Jože Gabor

Foto: M. D.

Uspeh lendavskega zborovskega petja na Češkem

Komorni pevski zbor Vita iz Lendave je sodeloval med 25. in 28. oktobrom na
21. mednarodnem srečanju pevskih zborov Praga Cantat v češkem glavnem
mestu, kjer je dobil srebrno priznanje.

Praga Cantat je eno najprestižnejših zborovskih tekmovanj v Evropi. Na njem je
nastopil Komorni pevski zbor Vita dvakrat, in sicer v kategoriji C, kjer so tekmo-
vali mešani zbori, ter v festivalnem delu, kjer so zapeeli zunaj konkurence nekaj
pesmi iz zakladnice madžarske in slovenske ljudske glasbe. V tekmovalni kate-
goriji je sodelovalo osemindvajset zborov, zbor iz Lendave pa je v tako močni
konkurenci dosegel srebrno priznanje.

Člani pravijo, da je bilo to srečanje za zbor, ki deluje šele nekaj več kot leto dni,
čudovito že zato, ker so lahko sodelovali na tako pomembnem tekmovanju, sre-
bmo priznanje pa dokazuje, da so s svojim petjem dostojno zastopali Lendavo,
Prekmurje in tudi Slovenijo ter našo kulturo. Zbor deluje v tej sestavi le nekaj
več kot leto dni in je nastal z razširitvijo Ženskega pevskega zbora Spominčice,
ki ga je prav tako vodil Jože Gerenčer, še na moške člane. Iz »zlate« Prage so se
vrnili domov s čudovitimi spomini in doživetji, za kar gre ob prizadevnosti vseh
članov zbora zasluga tudi vsem, ki so jih pri tem podpirali in jih pri njihovem
delu tudi ves čas podpirajo. J. Ga., B. Š.

Zbor Orfej odšel v Pariz

Komorni zbor Orfej iz Ljutomera se je podal na obisk v Francijo,
natančneje v Pariz. Odzvali so se povabilu gospe Liljane Novak, ki živi
in dela v Franciji. Tam bodo imeli štiri koncerte z orkestrom, ki ga
vodi Liljana Novak. Ker potovanje sponzorira slovensko ministrstvo za
kulturo, bodo izvajali slovenske pesmi. S programom, ki ga bodo
izvajali v Franciji, so se »poslovlili« tudi v Sloveniji, in to v prenovljeni
dvorani kulturnega doma v Mali Nedelji (tam je nastal tudi naš posne-
tek). Program je obsegal slovenske sodobne in ljudske pesmi od rene-
sanse do danes. V Mali Nedelji je zbor spremljal Vladimir Mlinarič,
vodi pa ga Romana Rek.

Katja Kodba

Najlepše jaslice

Kdaj so začeli v cerkvah in hišah postavljati
jaslice, ne vemo natančno. Gre za tridimenzio-
nalno, največkrat miniaturno prikazano prizor-
je Kristusovega rojstva, poklonitve pastirjev in
treh kraljev. Za vse to so potrebne figure, nava-
dno tudi označitev kraja in okolja. Najverjet-
neje so nastale v 11. stoletju. Znale so tudi ja-
slic, kjer ob Kristusovih jaslih krotko ležijo
volk, panter, lev in medved. Prve cerkvene jasli-
ce so postavili jezuiti v Ljubljani leta 1644,
nato so se širile po župnijskih in samostanskih
cerkvah. Priljubljene so bile tudi tako imenova-
ne odrske jaslice, v katerih so bile figure izža-
gane iz desk in poslikane. Jaslice so začeli izde-
lovati doma na podeželju šele v začetku 19. sto-
letja. Vestnik vas poziva, da sami naredite ja-
slic. Takšne, kot jih je nekoč doma z veliko lju-

bezni naredil vaš oče ali dedek. V soboto, 15.
decembra, jih prinesite v dvorano veroučnih
učilnic, poleg stolne cerkve svetega Nikolaja v
Murski Soboti. Tam bodo razstavljene od 16.
12. do 22. 12. Najlepše jaslice bomo nagradili.
Nagrada je potovanje v Rim za dve osebi z
ogledom polnočnice v baziliki svetega Pe-
tra v Vatikanu. Polnočnici v baziliki svetega
Petra lahko vsako leto prisostvuje samo 7000
ljudi z vsega sveta. Ob prijazni pomoči ured-
nika slovenskega radia Vatikan - gospoda Ja-
neza Srake - nam je uspelo dobiti sto ustnopic
za polnočnico. Gospod Sraka je obljubil, da bo
izdelovalec najlepših jaslic v spremstvu ene ose-
be prisostvoval tudi avdienci pri papežu Bene-
diku XVI. Za potovanje se lahko prijavite v tu-
ristični agenciji Euroval.

RIM in polnočnica v Vatikanu 2007
Odhod: 23. 12. 2007 iz Murske Sobotne

PROGRAM POTOVANJA

1. DAN: MURSKA SOBOTA-RIM
(odhod avtobusa ob 20.30)

2. DAN: RIM IN
NJEVOJNI TRGI ...
Trg Navona s prelepima fontanama in
cerkvijo sv. Neže, znameniti Panteon
z največjo prosto stoječo kupolo na
svetu, Fontana di Trevi, kjer vržemo
novič za srečo, španske stopnice
pod cerkvijo Sv. trojice, sprehod po
ulici modnih kreatorjev in trgovnic za
petičneže - Via Condotti ...

Nastanitev in zgodnja večerja. Nato se
podamo proti Vatikanu. Mi se bomo z
avtobusom skušali približati mestu do-
godka do najbližje točke, nato pa se po-
damo do Vatikana peš. Prisostvovanje
polnočni maši v baziliki sv. Petra. Ob do-
govorjeni uri se podamo proti avtobusu
in se popeljemo v hotel. Prenočitev.

3. DAN: OGLEDI V RIMU
IN VRNITEV V SLOVENIJO
Zajtrk v hotelu. Po zajtrku se bomo po-
dali na ogled v mesto. Obiščemo grič
Kapitol z ostanki antičnih templjev in
trgov, si ogledamo veličastni Kolosej
in cesarske trge, ki tvorijo ostanke nek-
danje bleščeče podobe antičnega Ri-
ma. Nekaj časa prosto, lahko pa se po-
želji odpravimo še do prelepe cerkve
sv. Petra v verigah. Popeljali se bo-
mo še proti mestni rimski katedrali na
Lateranu ... Nato vožnja proti obrobju
mesta in proti severu Italije ... mi-
mo Firenc, Bologne in Mest ... Na
poti bo nekaj postankov, med njimi
tudi kakšen daljši za večerjo, ki si jo
boste lahko privoščili na kakšnem od
večjih avtocestnih postajališč. Prihod v
Slovenijo v jutranjih urah, predvidoma
ob 03.00 zjutraj. Slovo v Murski Soboti.

EUROVAL

DELOVNI ČAS: ponedeljek-petek
9.00-12.30, 13.30-18.00, sobota 8.00-12.00
Lendavska ul. 15, 9000 Murska Sobotna
Tel: 521 35 80, 051 614 852

Cena: 160 EUR (pri najmanj 45 plača-
nih potnikih v posameznem avtobusu).
Možnost plačila na DVA (2) obroka.
Cena vključuje: prevoz s popolnoma
novim in izjemno udobnim turističnim
avtobusom SCANIA Irizar po progra-
mu, cestnine in parkirnine v Italiji, na-
stanitev v hotelu ... na območju Rima
z enim polpenzionom v dvoposteljni
sobi, strokovno vodenje vodnika agen-
cije Euroval z ustrezno licenco GZS,
stroške organizacije potovanja, nezgo-
dno zavarovanje potnikov, ddv.

Cena ne vključuje: vstopnin, voženj z
metrojem in drugih osebnih stroškov.
Zavarovanje rizika odpovedi: 4 %
od cene potovanja.

Splošni pogoji Euroval, d. o. o., so
sestavljeni del potovanja in so na voljo v
agenciji.

Število mest je omejeno.

Čim prej se oglasite v turistični agenciji **EUROVAL**
in si rezervirajte sedež za polnočnico v baziliki sv. Petra v Vatikanu.

Violončelistka Zita Varga, sicer doma iz Čakovca, je ena od varovank fundacije Music & Ju-
gend. Foto: T. K.

Zagrebski solisti z glasbeno mladino

Gledališka in koncertna dvo-
rana v Lendavi je bila sicer
napojnena le do slabe polo-
vice, a so zato tisti, ki so pri-
uživali v tonih in igranju
zagrebških solistov in varo-
vancev fundacije Music & Ju-
gend iz Liechtensteina.

Koncert je bil minuli petek zve-
čer, je pa bil to peti po vrsti (in
edini slovenski, op. p.) iz obširne
sezone devetnajstih koncertov,
ki bodo umetnike popeljali po
različnih krajih Hrvaške, Bosne
in Hercegovine, Avstrije, Švice in
Liechtensteina. Nastop v Lendavi
je začel z Mozartovim Diverti-
mentom za godala, pri Koncertu
v d-molu istega avtorja pa se je
zagrebškim solistom na klavirju

pridružil mladi Andreas Domja-
nič. Sledil je Bachov Koncert v d-
molu, pri katerem sta sodelovali
Sara Domjanič in Lalita Svete na
violini. Ob koncu prvega dela je
občinstvo slišalo še Koncert št. 3
Luigija Boccherinija in kot soli-
stko še violončelistko Zito Varga.
V drugem delu so Zagrebški soli-
sti zaigrali še Pintarchiano za go-
dala Borisa Papandopula, s Cho-
pinovim Koncertom št. 1 v e-molu
pa sta se na koncu predstavila še
Anja Xiaoxing Cui in Jure Goru-
čan na klavirju. Sedaj že legendar-
ni Zagrebški solisti so bili ustano-
vljeni leta 1953 v okviru Radiote-
levizije Zagreb pod umetniškim
vodstvom slovitega dirigenta An-
tonia Janigra. V desetletjih vztraj-

ne in iskrene predanosti glasbi so
postali ena vodilnih komornih
zasedb na svetu. Igrali so že v naj-
bolj znamenitih dvorinah na sve-
tu, kot npr. v Carnegie Hallu v
New Yorku, Teatru Real v Madri-
du in Operni hiši v Sydneyu, pre-
jeli pa tudi najvišje nagrade in
priznanja. Njihova zanimivost je
v tem, da od leta 1968 nastopajo
brez dirigenta, ampak pod vod-
stvom koncertnega mojstra kot
prvega med enakimi. Tokrat je to
Borivoje Martinić - Jerčić. V Len-
davi pa se je slišala še ena zanimi-
vost. Sicer ni običaj, da se ploska
že po vsakem stavku posamezne
skladbe, ampak zakaj pa ne, če je
to posebnost kraja.

T. K.

Ustanovili Nacionalni konzorcij energetskih agencij

Javne stavbe energetsko najbolj potratne

Okoljski minister in šest lokalnih energetskih agencij v Martjancih podpisali pogodbo o ustanovitvi konzorcija – Vzajemno na lokalni in nacionalni ravni

V minulih letih je bilo v Sloveniji ustanovljenih šest lokalnih energetskih agencij, pri čemer so jim finančno pomagali Evropska komisija s programom Inteligentna energija Evrope (EIE), občine ter ministrstvo za okolje in prostor. Med prvimi je bila marca 2005 ustanovljena LEA Pomurje kot zavod za promocijo in pospeševanje trajnostnega energetskega razvoja, ki ima od letos sedež v Bistri hiši – Smart House v Martjancih. Zato ni čudno, da je bila prav LEA Pomurje konec oktobra gostiteljica slavnostnega podpisa pogodbe o ustanovitvi Nacionalnega konzorcija energetskih agencij, ki se je je udeležil tudi okoljski minister Janez Podobnik. Pogodbo so podpisali še predstavniki EnergaP – Maribor, GOLEA Nova Gorica, KSSENA Velenje, LEA Dolenjska in LEA Spodnje Podravje. Direktor LEA Pomurje Bojan Vogrinčič, ki smo mu postavili nekaj aktualnih vprašanj, je postal tudi koordinator konzorcija LEAS.

Kakšno nalogo bo imel konzorcij?

»Lokalne agencije smo že do sedaj sodelovale pri pripravi projektov. Konzorcij bo tisti krovni okvir delovanja, v okviru katerega bi uresničevali regionalno poslanstvo in doseganje ciljev. Sicer pa konzorcij ni pravna oseba, ne nastopa na trgu, nima svojega računa, nič. Konzorcij bo predstavljala vsakokratna agencija kot zastopnik, direktor te agencije pa je koordinator konzor-

cija LEAS. Vsakih šest mesecev se bo zastopstvo menjalo.«

Torej konzorcij ne bo prijavljala projektov?

»Ne, cilj konzorcija so skupni okviri delovanja in uresničevanje zastavljenih prioritet, tudi prenos znanja od enega do drugih, iskanje lažjih poti za doseg zastavljenih ciljev na regionalni ravni. Konzorcij za svoje delovanje ne bo porabil nič sredstev, pomagal naj bi agencijam. Vzpostavili bi radi neko rdečo nit delovanja pri uresničevanju nacionalnih ciljev, da bi s pomočjo konzorcija lažje prenesli uresničevanje ciljev s prve na drugo stopnjo agencije na regionalno raven. Lažje bi tudi primerjali dosežene rezultate, skupaj ustvarili energetsko bazo, saj si pripravljamo enotno podlago za vodenje energetskih podatkov posamezne regije, in končno se bodo lahko na nacionalni ravni črpali ti podatki tudi za druge uporabe. Zdaj je namreč nemogoče dobiti podatek, koliko šol se ogreva s kurilnim oljem. Sami tega za posamezne regije ne bi mogli uresničiti, s pomočjo konzorcija pa se bo to dalo.«

Za Pomurje ima torej LEA že zbrane podatke o energetski učinkovitosti ali neučinkovitosti?

»Za Pomurje imamo zbrane podatke, vendar so ta trenutno že zastareli, ker so iz lanskega leta; z obnovami se namreč podatki spreminjajo. Ker pa imamo že izdelan sistem za zbiranje podatkov, se lahko sedaj druge regije prilagodijo temu našemu sistemu. Mogoče bodo

našle celo boljše rešitev, tako da bomo podatke prenesli in naredili skupno osnovo, toda čez nekaj let bomo dobili prav gotovo tudi nacionalno bazo podatkov. Iz tega bodo vidni vsi kazalniki izkoriščanja energije in energetske učinkovitosti.«

Kakšna bo moč teh lokalnih energetskih agencij? Ko bodo ustanovljene po vsej Sloveniji in ko bo izdelan natančen pregled, bo mogoče na primer doseči, da bi bili vsi javni zavodi energetsko varčni, saj gre vendarle za denar občanov in državljanov?

»V drugem programskem obdobju naj bi bilo za te namene rezervirane ogromno denarja, toliko, da ga verjetno niti ne bomo mogli porabiti. Toda problem je lastni delež. Občine nimajo sredstev za takšne obnove oziroma jih zaenkrat ne moremo prepričati zanje, čeprav bi z energetsko obnovo dolgoročno privarčevali veliko proračunskih sredstev za druge namene. Dejstvo je, da so vse javne stavbe energetsko potratne, tako velika javna zgradba kot ogrevalni sistem! Veliko energetskih bilanc smo naredili in pokazalo se je, da so to najbolj potratne stavbe, kar jih je – po navadi so to velike in visoke stavbe z velikimi okni, s slabo izolacijo. Nobena občina pa nima denarja, da bi investirala v energetsko učinkovitost.«

Občine bodo morale imeti do leta 2010 narejeno energetsko zasnovo, so se že vse lotile te naloge ali s tem še vedno odlašajo?

»Ja, vsaka občina bi to morala imeti ... še vedno se tega niso lotile občine Turnišče, Črenšovci, Odranci, Ljutomer, Razkrižje, Veržej, Sv. Jurij. Slovensko povprečje občin, ki tega še nimajo, je

Bojan Vogrinčič, direktor LEA Pomurje in konzorcija LEAS: »V obveščanju in ozaveščanju dajemo največji poudarek energetski učinkovitosti in varčevanju z energijo, kajti tu je večji potencial kot izkoriščanje obnovljivih virov energije.« Foto: Nataša Juhnov

precej višje, torej ima Pomurje to precej dobro pokrito, čeprav mi (LEA Pomurje) nismo pripravljali vseh zasnov. Nekaj časa res še imajo za to, toda do sedaj so za izdelavo te zasnove občine lahko pridobile nepovratna sredstva, bojim pa se, da v prihodnje to ne bo več mogoče.

To zasnovo bodo občine enostavno morale imeti. Tiste, ki so do sedaj že pristopile k temu, bodo še dobile sredstva, druge pa si bodo morale to verjetno kar same financirati.«

S katerimi aktualnimi zadevami se boste kot zastopnik konzorcija najprej ukvarjali?

»Zdaj je aktualno usklajevanje aktivnosti za projekt Interreg Slovenija – Avstrija, potem prenos naših izkušenj z vzpostavitvijo skupine ENIDO tudi v drugih agencijah na nacionalni ravni, saj se je to izkazalo za nadvse pomembno za sprotno informiranje uporabnikov. Vsa posameznik se lahko včlani

V drugem programskem obdobju naj bi bilo v te namene rezervirano ogromno denarja, toliko, da ga verjetno niti ne bomo mogli porabiti. Toda problem je lasten delež. Občine nimajo sredstev za takšne obnove oziroma jih o tem zaenkrat ne moremo prepričati ...

v skupino in dobiva sveže informacije po mailu, na primer ministrstvo objavi razpis, mi ga takoj razpošljemo uporabnikom, pošiljamo pa jim tudi obvestila o delavnicah, seminarjih, novih tehnologijah. Druge agencije tega še nimajo vzpostavljenega, zato bi bilo smiselno narediti konzorcijsko povezavo preko ka informacij.«

Kakšno je vaše mišljenje o teh zapletih okrog bioplinarn v Pomurju? Vi jih verjetno zagovarjate?

»Zagovarjam bioplinarne v razumljivih mejah. V teh primerih je manjše sprotne obveščanje, vse je šlo precej na hitro. Investitor se je obrnil na nas, toda šele takrat, ko je že prišlo do javnih polemik. Šele takrat so nas poklicali, predhodno pa nas niso vključevali. Bioplinarna mora biti zgrajena pravstveno z namenom uničevanja odpadkov, ne pa da bi bila ona povzročitelj odpadkov.«

Bernarda B. Peček

Začetek tednov čezmejnega sodelovanja

Od Potrne (Laafelda) do Cankove

V nedeljo (4. novembra) so potekale v Pavlovi hiši v Potrni (Laafeld) v Avstriji in na Osnovni šoli Cankova prireditve, ki spadajo v okvir tednov čezmejnega sodelovanja. Organizatorji so Avstrijski kulturni forum Veleposlaništva Republike Slovenije v Ljubljani, Avstrijski znanstveni inštitut Ljubljana, Alpe-jadranski center za čezmejno sodelovanje in drugi. V drugi polovici novembra bodo tudi v resnici ukinjene meje med Avstrijo, Italijo in Slovenijo in ti tedni naj bi opozarjali državljane vseh treh obmejnih držav na skupno prihodnost v Evropski uniji.

S predavanji, okroglimi mizami, koncerti, razstavami in drugimi prireditvami želijo prireditelji v okviru tednov čezmejnega sodelovanja opozoriti na skupno evropsko prihodnost, zlasti na področju znanosti, umetnosti in kulture, pri tem pa si prizadevajo pokazati pozitivno vlogo, ki jo imajo pri teh čezmejnih projektih narodne manjšine.

Prva iz niza prireditev in hkrati otvoritev dogodkov od četrtega do 15. novembra je bila minulo nedeljo v Potrni (Laafeld), kjer so pripravili pred ogledom razstave o manjšinah krajši kulturni program, v katerem so nastopili pevci mešanega pevskega zbora Cankova, govorila pa sta veleposlanika Valentin Inzko in Ernest Petrič. Nato so se gostje podali preko mejnega prehoda Cankova, kjer so simbolično s skupnimi močmi dvignili rampo, v nadaljevanju pa so na Osnovni šoli Cankova odprli razstavo del učencev iz Gradca, Šentilja, Maribora in Cankove na temo Skupna evropska prihodnost, na tej prireditvi pa sta nastopila Pevski zbor Pavlove hiše iz Potrne in Zbor OŠ Cankova.

V nadaljevanju bodo prireditve v okviru tednov čezmejnega sodelovanja še v Novi Gorici, Ljubljani in Mariboru.

Bernarda B. Peček

Blagovne znamke

Kdo je ubil Milko Babovič?

»Dvostruki aksl Sande Dubravčič, da, da, da da ...« bi lahko bil znameniti stavek, katerega smo pred dvajsetimi in več leti lahko slišali in je odmeval iz črno-bele televizije. Nakar se je gospa, ki je za tiste čase zelo emocionalna, a vseeno v neki »šik« maniri, kot pritiče prenosu prvenstva v drsanju ali Zlatne Piruete iz Zagreba, lotila razlagati, katere barve in material nosi posamezna drsalca ali par, ter s svojimi komentarji obenem tudi vrednotila tako videz kot tudi tehnično izvedbo drsalnega nastopa. Sledil je komentar ocenjevanja, kar je poseben zabavalni gledalca, saj je poleg ocen posameznih sodnikov za tehniko in »umetniški dojam« ponavadi sledilo še povečevanje ali omalovaževanje sodnika na nacionalni ravni in »zna se, to je francuski sudac«. In če nismo prenosa tudi gledali ali se poznavalsko poglabili v tekmo, ni bilo čisto jasno, ali je pomembnejša izvedba »dvojnega aksla in dvojnega tolupa Sande Dubravčič« ali je pomembnejša »šljokica« ali »haljina berlinske plave boje Sande Dubravčič«. Za Milko Babovič lahko rečemo, da je uspela narediti iz umetnostnega drsanja na črno-beli televiziji vrhunsko napet dogodek. In to z glasom. Vse skupaj je bilo podobno Hitchcockovim filmom, ki nas prav tako držijo v napetosti brez ene vidne prelite kaplje krvi. Če Milki Babovič dodamo še Mladena Deliča, je tandem popoln in televizija sploh ne potrebuje ne slike, še manj pa barve. Vse, lahko rečemo, je bilo narejeno samo z glasom. In prav glas oziroma zvok je tisti element prepoznavnosti, ki ga mnogo blagovnih znamk zanemarija. Slika je vsekakor najpomembnejši element komunikacije in kot taka zelo enostavno prepriča. Predvsem na semantični ravni pove tisto, kar je zelo težko opisati z besedo in je za tovrstno sporočanje vsekakor najprimernejša oblika. Vendar je tudi zvok lahko zelo koristen element gradnje blagovne znamke, saj nam na sicer drugačen, a vendar lastno prepoznaven način omogoča, da vzpostavimo prepoznavnost tudi takrat, ko gledalec, bralec ali poslušalec ni stoodstotno koncentriran na sporočilo. Zvok je najmanj obremenjujoč element za

sprejemnika predvsem takrat, ko je osredotočen še na neko drugo stvar. Kot primer lahko navedemo že dejstvo, da med vožnjo brez težav poslušamo radio, gledanje televizije pa lahko kar hitro postane preobremenjen konec filma in nikakor ne bi bilo primerno početje, preden se ne prehitvevaš kolono tovornjakov. Da je z zvokom mogoče doseči prepoznavnost in unikatno identiteto, sta dokaz prav Milka Babovič in Mladen Delič s svojimi na trenutke že bizarnimi komentarji predvsem v tako imenovanih težkih situacijah, ko so »naši« bodisi zmagovali ali izgubljali. Ob pomoči zvoka je vsekakor težje doseči sprejem vendar nam dolgoročno lahko prinese mnogo koristi. Tako kot pri drugih elementih, je tudi tukaj najpomembnejša konsistentnost poslušanja na dolgi rok. Gradnja identitete na osnovi značilnega aviza ali značilne barve jezika je lahko zelo zanimiva in uporabno početje, saj lahko zvok apliciramo tako skozi radijske valove, na prireditvah in odprtih prostorih, ob pomoči nosilcev poslušanja (CD, DVD, po televiziji kot podlagi slike, po internetu ali v zadnjem času kot zvonjenje mobilnih telefonov). Čeprav je pred časom veljalo, da »video ubija radijske zvezde«, lahko rečemo, da vsekakor zvok zmanjša pomen zvočnega medija, izgublja zelo poceni in učinkovito komunikacijsko orodje. Zvok je vsekakor lahko zelo uspešno element razlikovanja in prepoznavnosti in se lahko vpiše med nosilce tako kot glas Milke Babovič, Mladena Deliča ali Radičev spot za Slovenije koline. Milka Babovič je z eno svojo opazko uspela povzročiti, da vsekakor več kot tisoč slik in tudi zaradi teh opazk je Sanda Dubravčič ostala prej zapisana v zgodovino zaradi »šljokice« kot zaradi dvojnega aksla. Trojnega menda itak nikoli ni izvajala.

Matej Fiser
matej.fiser@anlaser.com

Dogajanja v območni Kmetijsko-gozdarski zbornici za Pomurje

Peter Vrisk odpoklical Jožeta Meolica

Se bo boj med območno in republiško zbornico še bolj razplamtel?

Konfliktom med Kmetijsko-gozdarsko zbornico Slovenije in njeno območno enoto v Murski Soboti še ni videti konca. Začeli so se pravzaprav že pred časom, ko so začeli člani sveta območne zbornice opozarjati na nepravilnosti in odnos zborničnega urada do pomurskega kmetijstva. Pomurci namreč zatrjujejo, da na račun druge osi Programa razvoja podeželja za obdobje 2007–2013 veliko izgubljajo, zbornica pa je naredila premalo za zaščito interesov pomurskega kmetijstva. V svetu območne kmetijsko-gozdarske zbornice niso zadovoljni tudi s porabo sredstev, ki se zbirajo s članarino Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije, saj trdijo, da se jim po članu namenja mnogo manj sredstev kot v drugih območnih zbornicah. Po spreminjanju zakona o kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije se zato zavzema-

jo za večjo samostojnost območnih zbornic, ki naj bi postale pravne osebe in bi tudi same razpolagale z zbranimi sredstvi.

Med najbolj glasnimi pri teh zahtevah je bil v zadnjem času predsednik sveta območne kmetijsko-gozdarske zbornice Jože Meolic, kar pa, kot kaže, ni bilo po volji vodstvu Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije, to pa so potrdili tudi zadnji dogodki. Predsednik Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije Peter Vrisk je namreč minuli torek sklical svet območne zbornice, na katerem so člani največ časa namenili prenehanju mandata Jožetu Meolicu in potrditvi mandata novemu članu sveta območne zbornice.

Predsednika Vriska na sestanku v Mursko Soboti ni bilo, zato je očitkom na račun dela republiške zbornice in njenega predsednika moral prisluhniti mag. Miran Naglič, so pa člani sveta zahtevali, da se v čim krajšem času sestanejo z vodstvom

Člani sveta območne zbornice so za novega predsednika izvolili Franca Režonjo, ki je bil doslej podpredsednik tega sveta.

Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije in skupaj razčistijo nekatera vprašanja.

Prenehanje mandata Jožetu Meolicu je sicer upravičeno, saj mu je po upokojitvi in predaji kmetije že 1. januarja 2006 prenehalo obvezno članstvo v kmetijsko-gozdarski zbornici,

Po odpoklicu Jožeta Meolica je njegovo mesto v svetu območne kmetijsko-gozdarske zbornice pripadlo Borisu Vlažu.

ne razumljiv pa je postopek, kako so odpoklic izpeljali. Po Nagličevih trditvah v Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije enkrat letno preverjajo članstvo, zato preseneča, da so prenehanje članstva Jožetu Meolicu ugotovili

Kritikam, ki so bile naslovljene na delo zborničnega urada in na predsednika Petra Vriska, je moral tokrat prisluhniti Miran Naglič, vendar so člani sveta zahtevali, da se čim prej sestanejo tudi z vodstvom KGZS in njenim predsednikom Vriskom.

še zdaj, po skoraj dveh letih od takrat, ko dejansko ni več član zbornice. Nekateri člani sveta območne zbornice, ki tudi tokrat niso mogli mimo ostrih kritik na račun dela zborničnega urada in predsednika Petra Vriska, so bili zato mnenja, da je prišlo do odpoklica predvsem zaradi konflikta med območno zbornico in njenim predsednikom Meolicem ter republiško zbornico in njenim predsednikom Vriskom. Slednji naj bi namreč po njihovem mnenju obračunaval z vsemi, ki niso njegovi somišljeniki, zato jih ne bi presenetilo, če bi v prihodnje še prišlo do podobnih obračunov.

Del krivde za odpoklic je treba pripisati tudi Jožetu Meolicu, saj bi lahko poskrbel, da ostane član zbornice, ki omogoča tudi prostovoljno članstvo, vendar sam pravi, da ob vseh aktivnostih, ki jih je opravljal v zbornici, na prenehanje članstva niti ni pomislil. Sicer pa bi Jožeta Meolica kot funkcionarja zbornice na pre-

nehanje članstva lahko opozorile tudi ustrezne zbornične službe in mu predlagale vključitev v prostovoljno članstvo, vendar kaže, da te želje ni bilo in je šlo resnično za obračun z njim. Člani sveta območne kmetijsko-gozdarske zbornice za Pomurje so se s prenehanjem mandata Jožetu Meolicu seznanili in potrdili mandat Borisu Vlažu, ki mu namesto Meolica pripada mesto v svetu, izvolili pa so tudi novega predsednika sveta območne kmetijsko-gozdarske zbornice za Pomurje. To funkcijo bo do konca mandata opravljal dosedanja podpredsednik Franc Režonja, podpredsedniško funkcijo pa so zaupali Francu Kučanu.

Ludvik Kovač

Poznavalci kmetijstva

Pomurju se bosta v teh dneh zvrstila kar dva dogodka, pomembna za kmetijstvo. V Radencih se danes začnejo že 16. tradicionalni Zdravci-Brjavčevi dnevi, v Zdravilišču Moravice Toplice pa se bodo zbrali slovenski agrarni ekonomisti na svoji četrti konferenci.

Zdravci-Brjavčevi dnevi so namenjeni predvsem seznanjanju čim širše strokovne javnosti z novostmi v živinoreji, dvodnevno posvetovanje pa je namenjeno predvsem prehrani domačih živalih. Od načina krmljenja živali so namreč odvisni gospodarski rezultati, torej tudi kakovost in varnost živil, po pa sta od načina krmljenja odvisna tudi poseljenost podeželja in videz krajine. Najboljše izsledke na tem področju bodo predstavili domači in tuji strokovnjaki, ki prihajajo iz Avstrije in Nemčije.

Slovenski agrarni ekonomisti pa bodo govorili danes in jutri v Moravskih Toplicah predvsem o ekonomskih in razvojnih vprašanjih kmetijstva, živilstva in podeželja. Osrednja tema konference bo razprava o perspektivi skupne kmetijske politike v povezavi s srednjeročnim pregledom ter o perspektivi kmetijstva v državah jugovzhodnega Balkana, osvetlili pa bodo tudi druga vprašanja, ki zadevajo ekonomske in razvojne vidike kmetijstva in agroživilstva. L. Kovač

Sočni kljivi iz Črešnjevca

Ko je pred kakšnimi desetimi leti v kmetijski prodajalni v Gornji Radgoni kupila tri sadike kivija, danes 72-letna Elza Novak iz Črešnjevca niti ni sanjala, da bo kmalu postala velika »pridelovalka« tega zanimivega in sladkega sadeža. Elza je kupila dve ženski in eno moški sadike, ki so dobro napredovale. »Rasle in razraščale so se, tako da pravzaprav nisem več vedela, kam naj jih napeljem. Najprej je nastala prava brajda, potem pa sem veje speljala tudi proti hiši in najprej čez balkon proti strehi. Čeprav jih nenehno obrezujem, v enem letu zrastejo tudi deset in več metrov,« nam je pripovedovala Elza. Kljub bujni rasti skoraj pet let ni bilo omembe vrednih sadežev, v zadnjih treh letih pa so poleg Elze presenečeni tudi vsi drugi, ki so videli, kaj se dogaja ob njeni hiši. »Letos se je vreme nekoliko hitreje ohladilo, tako da sem v strahu pred pozebo večino sadežev, približno 150 kilogramov, potrgala hitreje kot običajno. Potem pa sproti, kot so dozorevali, in sedaj jih je na vejah le še malo. Nekaj kivija sem letos uspela prodati, večino pa sem (ali bom) razdelila znancem, sosedom in prijateljem,« nam je pripovedovala skromna in dobrosrčna žena, ki je znana tudi kot aktivistka v medobčinskem društvu invalidov in še nekaterih društvih. O. B.

Nashi v Žepovcih

Upokojeni trgovski poslovodja Hinko Režonja iz Žepovca na Apaškem polju gotovo sodi med tiste ljudi, ki tudi v pokoju ne morejo brez različnih aktivnosti. Poleg dela in aktivnosti v različnih društvih, zlasti pri ribičih, lovcih in gasilcih, ter poleg kuhanja bograča in drugih značilnih jedi je Hinkova največja ljubezen sadovnjak. In če dela z ljubeznijo, potem tudi narava vrača z ljubeznijo in uspehi so zagotovljeni. Je edini na tem koncu, ki mu je uspelo vzgojiti azijsko hruško nashi. Pred sedmimi leti je dobil pri prijatelju v Turnišču cepič in ga sam cepil na hruško. Že čez dve leti sta zrasla prva dva lepa sadeža nashija, predani jih je bilo na eni sami veji okoli 50, letos pa je dosegel rekord. Nashi je sicer za naše kraje novejša sadna vrsta, ki izvira iz Azije. Po okusu ter obliki drevesa in listov spominja na jablo. Znanih je več sort nashija, ki se med seboj razlikujejo po obliki in barvi mesa, ki je lahko rumeno ali rjavo rumeno. Nashi raste v podobnih tleh razmerah kot hruška. Najbolje uspeva v humoznih tleh na toplih vinogradniških legah. O. B.

Izobraževanje kmetovalcev

Kraj	Kje	Predavanje - prikaz	Teme	Začetek
13. 11.	KGZS - zavod MS, Ulica Štefana Kovača 40, MS	3-dnevni tečaj (12-urni, cena 105 EUR)	Uvodni tečaj iz računalništva	ob 15.00
14. 11.	NVI Murska Sobotna	Predavanje iz čebelarstva	Kako prepoznamo in prijavimo hudo gnilobo čebelarstva?	ob 18.00

skupina
panvita

KRMNE IN MINERALNO-VITAMINSKE MEŠANICE

NADPOVPREČNE KONVERZIJE
VISOKI PRIRASTI
IZJEMNA MLEČNOST
DOBRA PLODNOST

Živite brezskrbno - živite s Panvito!

Panvita, Proizvodnja krme d.o.o.
Lipovci 251, 9231 Beltinci | T: 02 54 22 100 | F: 02 54 22 120
E: proizvodnja.krme@panvita.si | I: www.panvita.eu | www.panvita.si

Obnovljen materin kip

Na pokopališču v Lipovcih je dal Karel Jakob leta 1945 postaviti svoji materi Tereziji Jakob, rojeni Tudjan, kip v naravni velikosti. Kip je delo umetnika Franca Kuharja. V teh dneh so ga obnovili. Prihodnje leto pa bodo proslavili stoletnico Jakobovega rojstva. Za to priložnost bodo ob kapelici sv. Petra in Pavla v središču vasi postavili Jakobov doprsni kip. V Lipovcih so namreč ponosni na svojega rojaka, ki je postal velik slikarski umetnik. J. Ž.

Dvaindvajset vdov in en vdovec

V organizaciji Krajevne organizacije RK Črešnjenci in Območnega združenja RK Gornja Radgona je bilo pred kratkim v vili Hold v Črešnjencih srečanje krajanov, starih 70 in več let, z območja krajevne skupnosti Črešnjenci - Zbigovci. Po krajšem kulturnem programu so bili vsi vabljeni deležni prigrizka in napitkov. Matildi Špindler iz Zbigovca kot najstarejši udeleženki, ta je nedavno dopolnila 85 let, pa so izročili manjše darilo. Naj še zapišemo, da je bilo med udeleženci srečanja kar 22 vdov in le en vdovec. F. Kl.

Matjaž Zemljič rad igra na harmoniko

Učenec sedmega razreda Osnovne šole Gornja Radgona Matjaž Zemljič iz Črešnjencev se v Glasbeni šoli Gornja Radgona že četrto leto uči vse o harmoniki. Poučuje ga učitelj harmonike Slavko Ahlin. Z dosedanjim pridobljenim znanjem se Matjaž rade volje predstavlja na raznih prireditvah. Še posebno rad se odzove klicu organizatorjev druženja starejših ljudi. Tako je doslej s svojim igranjem razveselil že številne gasilce veterane in druge starejše ljudi. Zaigra pa tudi mladim, še posebno ob raznih proslavah in prireditvah na gornjeradgonski šoli. Pred kratkim smo ga »izsledili« na srečanju starejših občanov krajevnih skupnosti Negova in Spodnji Ivanjci. V pogovoru nam je mladi harmonikar povedal, da ga je za igranje harmonike predvsem navdušila mama, ki igra na kitaro. Njen oče, to je Matjažev dedek, pa je organist in pe-vovodja v župniji v Benediktu. Pa tudi dva strica (mamina brata) se veliko ukvarjata z glasbo. Oče, ki sicer nima posebnega nagnjenja do glasbe, pa ga pri tem močno podpira, spodbuja k učenju in ga tudi vozi na nastope. F. Kl.

Dušan Korc iz Radenec se je navdušil za letenje Svoboden v zraku kot ptič

Njegovi učenci ga radi pohvalijo, da je en najboljših inštruktorjev v Sloveniji – Je vodja letalske šole in upravnik Aerokluba Murska Sobota

Letenje je pri Dušanu že v družini. Njegov brat je bil poklicni pilot pri Adrii in Swisairu in ga je že kot sedemletnega dečka vzel s sabo v zrak. Pravi, da za letenje ne potrebuješ navdušenja – to enostavno počneš. Danes je Dušan vodja letalske šole in upravnik Aerokluba Murska Sobota ter eden najbolj priznanih slovenskih inštruktorjev.

Najprej je opravil osnovno jadralno šolanje, potem motorno licenco v Aeroklubu Murska Sobota, motorne zmaje se je učil leteti v aeroklubu Prlek, potem si je pridobil licenco za ultra lahko motorno letalo v Murski Soboti in nazadnje še poklicno licenco CPL za poklicnega pilota v Avstriji pri Austrocontoli. Da je danes inštruktor, je moral na vsaki vrsti letal preleteti vsaj 200 ur. Do sedaj je skupno preletel okrog tri tisoč ur.

Ponosen je na delovanje domačega Aerokluba Murska Sobota, ki se udeležuje vseh državnih tekmovanj, na katerih pogosto zasedajo katera od vodilnih mest; imajo pa državnega, evropskega in svetovnega prvaka.

»Letenje je namenjeno širši populaciji. Nekdaj je bil veliko večji osip, saj sta šolanje subvencionirali država in vojska. Danes stane od 2.000 do 8.000 evrov, odvisno od vrste in potrebnih ur. Pa tudi nakup plovila danes ni več tako drag. Tudi v Pomurju je precej la-

stnikov plovil.« Osnovno šolanje npr. za jadralnega ali pilota ultra lahkega motornega letala obsega 60 ur teorije, 10 do 15 ur letenja z učiteljem in 30 ur samostojnega učenja pod nadzorom učitelja.

V klubu ponujajo poleg šolanja za pridobitev licence športnih pilotov panoramsko letenje. Korc pravi, da je naša pokrajina sicer dokaj nerazgibana, saj je pretežno ravninska, so pa zelo lepi jesenski preleti nad gozdovi, ki menjajo barvo, lepi sončni zahodi, zelo lepo se vidijo tudi prekmurski gradovi, turistom pa ponudijo tudi ogled Panonskih term.

»Človek leti iz lastnega užitka. To je šport in je vrsta adrenalina. Predvsem je ljubiteljsko, omogoča sprostitve, tridimenzionalni prostor, panoramo, svobodo ... kot ptič.« Če tudi Dušan preživi veliko časa na letališču, še vedno najde čas za smučanje ali plavanje.

Dušan se vedno razveseli novih interesentov in ponosno pove, da letalska šola letno izšola štiri do pet kandidarov na jadralnih letalih, tri do štiri na ultralahkih, enega do dva na motornih in štiri do pet padalcev. Ponosno še doda, da vsaj 80 odstotkov izšolanih leti še naprej. V klubu so ponosni na svoje tri ženske članice in se veselijo novih, saj letenje ni le moška stvar.

Katja Kodba

Dušan Korc: »Za letenje ne potrebuješ navdušenja – to enostavno počneš.«
Foto: K. K.

Srečali so se nekdanji učenci

Na priložnostnem srečanju so se zbrali nekdanji učenci, ki so pred tridesetimi leti končali OŠ Beltinci. Obudili so spomine na šolske klopi, si pripovedovali svoje življenjske zgodbe ... Srečanje so začeli z mašo, ki jo je v beltinski cerkvi sv. Ladislava daroval njihov sošolec, danes pomožni škof v škofiji Maribor Peter Štupič, ki jih je med mašo tudi nagovoril. Foto: J. Ž.

Gobarska sreča

Če kdo konec oktobra najde jurčke, potem lahko rečemo, da je imel gobarsko srečo. To je doživel Božidar Elbl iz Gornje Radgone. Kot kaže naša fotografija, je našel Božidar dva zdrava in precej velika jurčka in se ju seveda zelo razveselil. L. Kr.

Dva zlata para

V Bratonicih so pripravili sprejem za zakonska para, ki letos praznujejo zlati poroko. To sta Micka in Jožef Balažič ter Cecilija in Štefan Žalig. Ob sprejemu so jim prebrali čestitko, katero jim je namenila s priložnostnim darilom predsednica Krajevne skupnosti Bratanci Jožica Kumin (na posnetku z jubileja). Čestitkam so se pridružili župan Občine Beltinci Milan Kerman ter njegovi župan Janez Mujdrica, Lojze Podgrajšek in Marija Sreš. J. Ž.

Sobočan Milan Ošlaj je zelo zanimiv človek

Svojega kolesa ne bi dal niti za avtomobil

Staro kolo iz leta 1951 je največji Ošlajev ljubljencek in konjiček

Za Milana Ošlaja, 58-letnega Sobočana, nekateri menijo, da je prijazen in preprost človek, za druge je čudak, za tretje nenavadnež, zanesljivo pa je zanimiva osebnost. Milan Ošlaj, ki je bil sicer rojen leta 1949 v Dobrovniku, pred 35 leti pa se je preselil v Mursko Soboto, ima še brata Jožeta, ki je krvodajalski (100 krat) rekorder.

Naš sogovornik je trenutno še posebno ponosen na svoje kolo,

ki ga je dobil pred dvema letoma od sinovega tasta iz Švice, ter na »mornarsko« značko za kapo, ki je še starejša. Kolo je nekaj posebnega, saj je letnik 1951 in je samo dve leti mlajše od njega. »Moram priznati, da smo skupaj stari kar 190 let – jaz, moje kolo in moja značka, ki sem jo dobil od mame, ki je bila nekoč, natančneje leta 1939, v Franciji,« nam pove Milan, ki je doma v ulici Matije Gubca v Murski Soboti in tudi kot ljubitelj živali obkrožen s štirinožnimi prijatelji psi.

Naš sogovornik je bil leta 1970 v Mariboru vojak v Jugoslovanski ljudski armadi, nato se je zaposlil v soboški Muri, že pred tem pa je spoznal tudi svojo življenjsko sopotnico Emo, s katero je poročen od leta 1972. Takrat se je tudi preselil v središče mesta Murska Sobota. Ustvarila sta si skupni dom, imata pa tudi tri otroke, dve hčerki (34-letna Dragica in 25-letna

Darja) ter 30-letnega sina Boštjana, ki je poročen in živi v Švici. Imata tudi 14-letnega vnuka in 12-letno vnukinjo.

Pred leti so Milana Ošlaja mnogi Sobočani in Prekmurci posebej poznali zaradi petelina, ki se je z njim vedno peljal na kolesu. »Žal je bil petelin že star in je poginil, tako da moram sedaj kolesariti sam. Ne le po mestu in okolici, temveč se s kolesom vozim tudi v vinograd, ki ga imam v okoli 15 kilometrov oddaljenih Filovcih. Imel sem tudi avtomobil, toda zame je kolo zakon. In ko bom šel čez dve leti v pokoj, bom še naprej kolesaril, se zadrževal v vinogradu, malo na vrtu, okrog hiše ipd. Vsekakor mi ne bo dolgčas,« pravi Milan, ki nam je tudi pojasnil, zakaj ima na kolesu, ki ga, kot pravi, ne bi dal niti za avtomobil, štiri zastavice. »Zastava Švice je tukaj zaradi tega, ker je kolo iz Švice, zastava EU pomeni, da smo v Evropski uniji, v Sloveniji in Murski Soboti pa živim, zato sta tukaj tudi državna in občinska zastava,« pravi Milan, ki ima na kolesu tudi poseben »prtlačnik«, ki je opremljen s »prvo pomočjo«, pravzaprav z okrepljenimi: malo žganja, malo vina in podobnih reči ...

Gregor nadaljuje ...

Tisti malo starejši se še spominjajo časov, ko so jim kot otrokom starši s prošnja ali žeganja prinašali lectovo srce, punčko (»Liliko«), konjička in druge izdelke iz medenega testa. Če so bili z njimi, pa so jim kupili tudi medico. V našem okolju ohranjajo lectarsko obrt le potomci družine Štefana Celeca iz Murske Sobote. Tako je postal lectar tudi njegov vnuk Gregor. »Že kot otrok sem spremljal dedka pri njegovem lectarskem delu. Zdela se mi je, da bi lahko bil to moj poklic. Tako sem se po osnovni šoli vpisal v Srednjo živilsko šolo v Mariboru in postal slaščičar. Ko sem opravil zaključni izpit iz medicinarstva, sem po dedku leta 1995 prevzel obrt. Imam priznanje domače obrti, naslov obratovalnice pa je Medicinarstvo Gregor Celec, Štefana Kovača, Murska Sobota. Vesel sem, da sem se odločil za poklic, ki me veseli. Ob meni ima delo tudi moja sopotnica Vlasta. Delo je zelo zanimivo ...« Gregor je ponosen tudi na certifikat domače in umetnostne obrti, ki ga je prejel za svoje ustvarjanje in ohranjanje te redke obrti. L. Kr.

Veliko okusnih mandarin

Katarina Simon iz Petišovca se poleg domačih opravil med letom ukvarja tudi z vzgojo južnih sadežev. Pred šestimi leti je po naključju v trgovini v Lendavi kupila sadiko mandarine. Letos se ji je trud bogato poplačal – na drevesu je zraslo kar 75 okusnih rumenih mandarin. Že 15 let vzgaja tudi limone (letos jih je zraslo čez 200), usposobila pa se je še za razmnoževanje mladih cepljenk. J. Ž.

Zanemarjena parcela

V Moravskih Toplicah, nedaleč od občinske stavbe, je zapuščen parcela (z gradbenim in drugim odpadnim materialom), ki zelo kazni podoba okolice. Zlasti gostje, ki prihajajo v zdravilišče Moravske Toplice in Terme Vivat, se sprašujejo, kako je mogoče, da je v uglednem in znanem turističnem kraju tako zapuščen del naselja. Zvedeli smo, da je zapuščen parcela last Jožeta Šiftarja, ki je svetnik v občinskem svetu ter celo član bližnjega penziona in okrepljenice v Moravskih Toplicah. Tudi pri pričakovali, da bo pomembno pred lastnim pragom. Za zadevo smo seveda tudi na občini. Ali res ne more nihče nič ukrepati? N. N.

Kolesarska steza med Dokležovjem in Lipovci

Občina Beltinci si je zadala tudi skrb za večjo varnost udeležencev v prometu, in sicer z izgradnjo kolesarskih stez. Program gradnje je potrdil Občinski svet Občine Beltinci. Doslej so že uredili stezo med Lipo in Beltinci, v prihodnje jo bodo zgradili v Partizanski ulici v Beltincih (stezo in dvostranska pločnika), septembra pa so že začeli z gradnjo kolesarske steze med Dokležovjem in Lipovci. V prvi fazi bodo še letos uredili 1.300 metrov, celotna dolžina pa je okoli 2,5 kilometra. Gradbena dela so začeli pri vasi Dokležovje proti Lipovcem. Gradbinci naj bi asfaltno prevleko položili v teh dneh. Z deli bodo nadaljevali prihodnje leto, ko bo zgrajeno tudi križišče v Lipovcih. Predviden rok za dokončanje drugih kolesarskih stez je do leta 2010. J. Ž.

Brat Džouži

Či bi napravili referendum, ali se naj Martinovo praznuje ali ne, bi gvušno Martin gvinu. Bole zavolo novuoga vina kak pa zavolo pečeni gousk. Okouli gousk bi verjetno vegetarijanci skočili prouti klanji. Samo Bela pravi, ka gouseče mesou lejko vegetarijanci tudi jejo zatou, ka gouske so gor spovane z rastlinskof hranof. Bela se ešče spouti, ka so njegova babica gouske šopali s kucarčnin zrnjon, ka bi te bole debele bile, gda bi na red prišle za prehrano. Gnjes den ji pa nafudnejo z nekšimi vitaminskimi dodatki, ka so zadosta debele. Nede dugo, pravi Bela, ka do ji pouvali z računalnikon. Pa si je spopejvo:

Ka povejte zdaj na to,
skoro de martinovo,
čas li hitro tak leti,
ka ne dohajamo ga mi.

Letos Martin pa junak,
gouske do kapale v znak,
pivci vina se ne vej,
či kapali do naprej.

Mi pa mislimo zdaj to,
kak brez gousk bi vse fkup šlo,
či na sūjo bi pili,
se med seuf spoklali bi.

Zatou je boukse ka naprej
gouske klati li trbej,
zeleni lejko jejte tou,
ka gouske jejo tūj sinou.

Poleg Portugalske in Poljske je Slovenija največji porabnik nagrobnih sveč. Letno je v Sloveniji v prometu okoli osem tisoč ton nagrobnih sveč.

Ob dnevu mrtvih na tone odpadnih nagrobnih sveč

Sveče, ki gorijo zaradi živih in ne mrtvih

Napovedano okoljsko dajatev spodnesli lobiji

Ožarjena črna nad pokopališči je bila še nedavno od tega nekaj čudovitega in nekaj enkratnega samo v noči prvega novembra. Dan, ki je prišel po tem, je bil običajno siv in meglen ali hladen, kakor mu je pač namenila pozna jesen. Na grobovih je le tu in tam gorela še kakšna sveča, ki so jo otroci na poti iz šole še z ostanki nedogorelih sveč, pobranih po gomilah, hitro pospravili v žep. Potem so se za kakšno ograjo ali v svinjski kuhinji bolj skrivaj kot z dovoljenjem odraslih še sami nekaj dni šli svečarje. Prižiganje sveč, belih in tankih, po dvajset v kartonasti škatlici, in potem njihovo zabadanje v zemljo jim je bila dovoljena otroška radost le za dan vseh svetih. Pozneje sveče niso smeli jemati v roko. Dovoljeno jim je bilo tudi to, da so prvega novembra zvečer stali v notranjosti kroga odraslih teles, ki so obstopila grob, da veter ni odpihnil plamenčkov, nad katerimi so si greti prste.

Vekotrajnost

Spominski dan vseh mrtvih je imel zaradi posvečenosti zgolj enega dneva v letu poseben čar, ki pa se je razblinil, ko je nekdo na gomilo postavil prvo svečo z rdečim plastičnim ovojem in kovinskim pokrovčkom. S pobito svetlobo je potem gorela še dan po noči in zaradi obljubljenе vekotrajnosti so jo ljudje na grobovih začeli kar prižigati dneve prej in dneve pozneje, brez prestanka. Otrokom so ukradli veselje. Nekoč ožarjenost pokopališč, ki jih je moj prijatelj z Goriškega dolgo v noč občudoval s hriba domačije, je z novodobnimi svečami potonila v zamolkljivost, pa čeprav so sveče gorele, ne da bi jih pred vetrom varovala telesa ali okoli gomile nabodeno in v zastirko spleteno zelenje.

Biti brez sveč je pogum

Sveče v plašču škrlatne plastike in s plehko krono so nas potegnile vase. Kot kisik, brez katerega ne morejo goreti. In pokojni s tem nimajo prav nič. Človek bi najprej mislil, da s prižgano svečo izpričujemo spomin na umrlega, toda na

tisoče in tisoče sveč, s katerimi v dneh okrog prvega novembra zasujemo grobove, nam govore povsem nekaj drugega, torej, da imamo opraviti z nami živimi. To je skoraj tako kot z »žalujočimi ostalimi« po pokojnikovi smrti. Žalovanje in potem pogreb je namreč veliko prej potreba živih kot mrtvih, prežeta s skrbjo, kako se bomo s tem obnesli pred družbo, da bo vse skupaj primerno, dostojno, odmevno, pohvalno, častno.

Koliko sveč prižgem na grobu, se ne tiče mrtvih, ampak mene in tega, kako me bodo videli drugi.

Opozorilo, ki manjka: »Ne spreminjajte pokopališč v kičasta smetišča.« Fotografije: Nataša Juhnov

Skrb za pokojnika je le navidezna, prava je skrb za žive. Tako kot sta žalovanje in pogreb podoba živih, tako je tudi z grobovi, okrasjem na njih in svečami. Kaj torej tisočere sveče po grobovih govorijo o nas živih? Priznani strokovnjak za človeško čustvovanje in duševnost ter poznavalec prekmurskega človeka v današnjem času je označil zasipavanje grobov s svečami z narcistično nevrozo, pretirano zaskrbljenostjo za lastno podobo in veljavo v okolju. Koliko sveč prižgem na grobu, se torej tiče mene in tega, kako me bodo drugi videli na pokopališču, torej, kako me bo interpretirala okolica.

V onstran sklanjani obraz prvega novembra je torej tostranska refleksija ali popačenka živih v soju tisočernih sveč. Dan, ko homo spoznani, da je med tistimi, kakršnega se delamo, in tistimi, kar v resnici smo, grozljiv prepad, pa je še daleč. Kajti narcisizem je, tako vsaj pravijo učenci, glavna nevropa današnjega časa, tako kot je bila histerija v časih Sigmunda Freuda. Če torej ni pričakovati skorajšnjega spreobrnjenja po tej poti, ker so v nas samovšečje, samoljubje in samoobčudovanje, nas bo morda spametovala ekologija. Bolj cena zanjo.

Predvideni okoljski davek izničil uredbo

Lani tega časa je okoljsko ministrstvo zagrizlo v problem, ki ga je izmerilo s podatkom, da v Sloveniji zaradi uporabe nagrobnih sveč letno nastane tri tisoč ton odpadkov, parafina, plastične mase in kovinskih pokrovčkov. Največ v novembru, ko se jih zavrže sedemsto ton. Čeprav nagrobne sveče spadajo v nenevarne komunalne odpadke, ima njihovo odstranjevanje z odlaganjem na odlagališča škodljive vplive na okolje.

je. Zaradi razkrajjanja polivinilklorida ali plastike (PVC) se na odlagališču komunalnih odpadkov sprošča v okolje izredno škodljiv plin nastane tudi, če bi sveče se žigali. Ker torej nagrobne sveče niso najbolj primerne za odlaganje na odlagališčih komunalnih odpadkov, morajo pa jih je reciklirati, so na ministrstvu spisali uredbo o ravnanju z odpadnimi nagrobnimi svečami. Predvideli so njihovo ločeno zbiranje že na pokopališčih, prevzem in predelavo pa bi plačevali z uvedbo okoljske dajatve. Izračunali so tudi, da bi ta znašala 40 tolarjev za kilogram nagrobnih sveč. To bi predstavljalo 250 milijonov tolarjev ali okoli šest odstotkov vrednosti celotnega prometa z nagrobnimi svečami. In zaradi tega so pogrnili na celotni črti. Ob predstavitvi predloga uredbe so sicer napovedovali, da bi svetovni plačevanja okoljske dajatve in izdajanje koncesionarija ali več koncesionarijev stekel v drugi četrtini leta, v tretji pa že tudi prevzem odpadnih nagrobnih sveč, a je po starem minil še eden prvi november. In lanska izjava Radovanca Tavčarja, da je priprava uredbe potrebna razmeroma počasi, »saj so bili potrebni različni pogovori med različnimi dobavitelji«, se je izkazala kot izjemno dolgoživa. Pripravljeno uredbo, ki je predvidevala uvedbo okoljske dajatve, so spodnesli tako komunalci kot tudi proizvajalci sveč, ki da so ob obilici sveč ekonomije ukleščeni še v trgovske verige. In zato so danes oglasi z vsebino: »Prodajamo nagrobne sveče po zelo ugodni ceni ... ob nakupu večje količine vam jih dostavimo na dom ... Drazljaj, katerem se ob mrtvih še vedno spominamo kot živi?«

Majda Horvat

Sojenje peterici mladih za pretep in rop 67-letnega Franca Pučka iz Ljutomera Za 80 evrov padale brce

Po podvigu so jih policisti hitro prijeli

Pred senat sodnice Natalije Pavlič Goldinskij so stopili v dvorani soboškega okrožnega sodišča 23-letni Branko Pintarič, 19-letni dvojčici Saška in Maja Makovec in 22-letni Marko Cimerman. Pred sodnike jih je poslal tožilec Branko Murmayer. Njegova obtožnica četverico mladih (peti obtoženi mladoletni S. K. se zagovarja na oddelku za mladoletnike, op. nov.) brezenen, da so 26. maja 2007 okoli pol desetih zvečer na železniški postaji v Ljutomeru pretepli in oropali Franca Pučka. Iz Murmayerjeve obtožnice tako sledi, da so napadalcu od Pučka najprej zahtevali denar. Žrtev jim denarja ni želela dati, zato so padli udarci. Ko je žrtev obležala na tleh, so sledile še brce, medtem pa mu je eden od predrznežev iz žepa vzel 80 evrov in mobilnik. Po pobalinskem napadu je peterica pobegnila, vendar so jih nato policisti hitro prijeli. Tožilec Pintariču – edini med napadalcu je v priporu – tudi očita, da je slab mesec po napadu na Pučka oropal in skušal oropati še dve starejši žentici. Prvoobtoženi Pintarič in S. Makovec se na sojenju ne zagovarjata, prav tako ne odgovarjata na vprašanja. Druga obtožena sta se zagovarjala: njuni izpovedi sta se razlikovali od obtožnice ter od izjav očividcev. Pavlič Goldinskijeva je na koncu sojenje preložila na nedolgočas, kajti zaslišati bodo morali še Franca Pučka, ki ga v ponedeljek bodo na sodišče, obe strani – tožilstvo in obramba – pa sta tudi predložila nekaj novih dokaznih predlogov.

Andrej Bedek

Marko Cimerman, Saška Makovec, Maja Makovec in Branko Pintarič, vsi doma iz Ljutomera, so se znašli na zatožni klopi, ker so obtoženi, da so 26. maja letos na ljubljanskem železniški postaji napadli domačina Franca Pučka; najprej so ga pretepli, nato pa še okradli. Foto: A. B.

Požar na OŠ Mala Nedelja

Črna pregretega olja je v kuhinji OŠ Mala Nedelja izbruhnil požar. Ogenj je razširil v pritličju, močan dim pa se je razširil po vseh šolskih prostorih. Dežurni učitelj je takoj obvestil ravnateljico, ki je vključila interni zvonec in prek razglasitve postaje ukazala evakuacijo ter poklicala Center za obveščanje v Ljubljano. Na srečo je bila to samo predpostavka za vajo v mesecu varnosti. Vaja je bila načrtovana v programu šole in Gasilske zveze Ljutomer. Vanjo so bili vključeni učenci in delavci šole, ekipa prve medicinske pomoči na 101. Rdeči križ, Zdravstveni dom Ljutomer, policija ter operativci gasilskih društev Mala Nedelja, Prečetinci in Radoslavci. Namen vaje je bil, učencem prikazati postopek evakuacije, zaposlenim pa njihove naloge pri evakuaciji v ogroženih prostorih. Gasilci operativci naj bi se usposobili za intervencijo v objekt šole in gašenje notranjega požara ob uporabi dihalnih aparatov. Ekipa prve medicinske pomoči je dala pomoč otrokom, poškodovanim ob požaru. Sodelujoči v vaji so odgovorno opravili svoje naloge kar pomeni, da tudi ob resničnem požaru ukrepali pravočasno in učinkovito. Branko Košič

Sojenje za zlorabo položaja stečajnika med stečajem Kmetijstva Črnci

Zvonko Rebrica reševal Mirana Žilavca

Pričanje Rebrice in nespreten tožilkin nastop sta tehtnico bržkone nagnila v prid Žilavcu

Mali senat okrožnega ptujskega sodišča na čelu s sodnikom Marjanom Strelcem bi lahko kmalu razsodil, ali je nekdanji murskosoboški stečajni upravitelj Miran Žilavec kriv zlorabe položaja med stečajem Kmetijstva Črnci z Apaškega polja, ko naj bi posodil 211 milijonov tolarjev (880 tisoč evrov) skupini podjetij ABC Pomurka, kjer je bil solastnik in direktor, pri tem pa je vedel, da skupina ne bo mogla vrniti denarja.

»Zanimam dejanje, ki me bremeni, saj v mojem ravnanju ni ničesar, kar bi kazalo, da sem se okoristil. Nasprotno: zaradi mojega dela sem celo obubožal,« izhaja iz njegovega zagovora. »Tudi sam sem najel kredit, da bi rešil položaj družbe v stečaju, zdaj pa mo-

mensko pšenico. Načrt se ni uresničil, ker je prišlo v Kmetijstvu Črnci medtem do spremembe lastništva, ki ni bilo naklonjeno združitvi, s katero bi navsezadnje po Žilavčevih besedah prišlo do vračila posojila. »Združevanje podjetij je trend v gospodarstvu, saj je tako možno znižati stroške,« je obtoženi odgovoril tožilki Sonji Erlač na vprašanje, zakaj je bilo treba združevati podjetja, ko so bila že tako ali tako kapitalsko in lastniško povezana.

Mlad in nelzkušen ekonomist

V ponedeljek je končno stopil na prostor za priče ekonomist Zvonko Rebrica, nekdanji tesen Žilavčev sodelavec. Rebrica je

Zvonko Rebrica: »Svoje premoženje sem zastavil, ker sem bil prepričan o uspehu projekta.«

ram mesečno vračati po 1050 evrov, za katere ne vem, kje naj jih vzamem.« V ponedeljek je obtoženi Žilavec v svojem zagovoru – sojenje se je namreč začelo znova, ker so od zadnje obravnave minili trije meseci – spet poudaril, da ni želel oškodovati Kmetijstva Črnci in se tudi ne okoristiti: »Moj namen je bil izključno s projektom semenarske proizvodnje povezati primarno pridelavo semen vse do njegove dodelave in marketinga ter prodaje na območju celotnega Pomurja.« Spomnimo, da je Žilavec predvideval pripojitev Kmetijstva Črnci, kjer se je pridelovala pšenica, k Agrantu – hčerinski firmi skupine podjetij ABC Pomurka – kjer so pšenico dodelovali in prodajali kot se-

ponovil navedbe iz preiskave, ko je zagovarjal obtoženčeva dejanja med stečajem. »Prišel sem s fakultete in kot mlad in nelzkušen ekonomist verjel v zamisel o projektu semenarstva v okviru Agrante. Sprejet je bil poslovni načrt, po katerem naj bi 500 milijonov tolarjev vložili v razvoj. V ta vlaganja se je dejansko šlo. V prvih treh letih je imelo podjetje 430 milijonov realizacije, v petih letih bi lahko dosegli prag rentabilnosti, vendar se to ni zgodilo zaradi stečajnih postopkov,« je pričal Rebrica in dodal, da rok za vračilo posojila ni bil določen. »V petih letih bi se sposojen denar lahko vrnil.« Potrdil je, da združevanje podjetij pomeni manjše stroške. Priča je še povedala, da je podob-

Pričanje Zvonka Rebrice – kronske priče v procesu – in tožilkin nespreten nastop sta bržkone tehtnico nagnila v Žilavčev prid. Sicer kazenska zakonodaja za zlorabo položaja določa tudi večletno zaporno kazen. Foto: A. B.

no kot obtoženi sama zastavila svoje premoženje, ker je verjela v projekt. »Na to ne želim odgovoriti,« pa je Rebrica pojasnil Zdenku Cujniku, Žilavčevemu odvetniku, ko ga je ta vprašal, koliko kredita mora danes odplačevati.

Sojenje se bo nadaljevalo čez 14 dni, ko je na prostor za priče povabljen Drago Dubrovski, sodni izvedenec za stečajne postopke, kar je zahteval Cujnik, sicer bolj znan kot zagovornik Igorja Laha, tretjega na lestvici sto najbogatejših Slovencev revije Manager, ki je moral pred sodnike, ker je menda zlorabil svoj položaj direktorja različnih družb, ko naj bi preprodajal delnice.

Andrej Bedek

Rekorder s 94 kilometri na uro

Iz policijske statistike sledi, da je hitrost najpogostejši dejavnik prometnih nesreč: zaradi premočnega pritiskanja stopalke za plin je v nesrečah umrlo deset ljudi, osem pa je bilo težje poškodovanih. Prav zaradi črnih števil prometne statistike so šli možje v modrem v nedeljo med 12. in 19. uro organizirano na pomurske prometnice: dvanajst od njih je ustavilo 250 šoferjev različnih jeklenih konjičkov. Med akcijo so možje v modrem napisali 30 plačilnih nalogov za neprimeren hitrost. Tri šoferje čaka obdolžilni predlog, ker so v vasi peljali 30 kilometrov na uro več, kot je tam dovoljeno. Rekorder je vozil kar s 94 kilometrov na uro. Napisanih je bilo tudi deset plačilnih nalogov za prekrške, kot sta napačno prehitevanje in neprivezanost na sedežu.

A. B.

Morilec z Grab storil samomor

Franco Baumanu z Grab pri Apačah ne bo treba na zatožno klop za umor žene. Bauman si je namreč v soboto sodil sam, tako da se je – po dostopnih informacijah – obesil v kurilnici domače hiše. Sojenje tako ne bo potrebno. Spomnimo: letošnjega petega februarja so policijski preiskovalci v spalnici Baumanove domačije našli mrtvo petinpetdesetletno Angelo Bauman. Preiskava je pokazala, da jo je s pištolo za svinje ubil njen soprog Franc. Umor se je menda zgodil že 28. januarja. To je zaenkrat edini umor letos v pokrajini ob Muri. Lani jih ni bilo: zadnji se je zgodil 12. novembra 2005 v Vratji vasi, kjer je mož prav tako umoril ženo, nato pa si je sam vzel življenje.

A. B.

Škorpijoni v pokoju

76. protiklepné čete – po simbolu enote so jih klicali škorpijoni – od ponedeljka ni več. Po ukazu vrha Slovenske vojske so četo – bila je prva slovenska vojaška enota, ki je bila na vaji v tujini, med prvimi je tudi prejela odlikovanje red Slovenske vojske – razformirali, njene pripadnike pa vključili v 74. bataljon v Mariboru in v 20. bataljon v Celju. V murskosoboški vojašnici so ostali tako le inštruktorji, ki skrbijo za urjenje prostovoljcev, in logistiki. Drugi se bodo oziroma so se že vozili v službo na Štajersko. Zapišimo še, da se je konec oktobra obrambni minister Karl Erjavec srečal s predstavniki murskosoboške mestne občine. Na srečanju so se pogovarjali o izvajanju Pisma o nameri v zvezi s predvideno selitvijo soboške vojašnice z zdajšnje lokacije na novo lokacijo Berek. Ministrstvo za obrambo predvideva gradnjo nove vojašnice do nivoja bataljona na Bereku v letih od 2010 do 2012. Ergo: vojaki gredo, nova vojašnica vseeno bo ... A. B.

Turistične prireditve

Martjanci – V soboto, 10. novembra, ob 9.30 se bo začel na igrišču NK Čarda osmi Martinov pohod. Na poti se jim bodo ob 10.30 pri termah Sončni park Vivat v Moravskih Toplicah pridružili novi pohodniki, naslednji postanek bo na Rumičevem bregu, pohod pa bodo končali na Jelovškovem bregu, kjer bodo pogostitev, predstavitev domače obrti in društev ter glasba.

Lendava – V soboto, 10. novembra, ob 10. uri se bo začel v okviru prireditve Martinovanje pri hotelu Lipa Martinov pohod po Lendavskih goricah. Na poti bodo postanki s pokušino vin in domačimi dobrotami. Organizatorja sta Turizem Lendava in KSS Lendava.

Moščanci – V soboto, 10. novembra, ob 10. uri bo pri Španovi domačiji začetek enajstega Martinovega pohoda občine Puconci. Postanki bodo v Dolini, Bokračih in Vaneči, po vrnitvi na Španovo domačijo pa bo druženje ob zvokih harmonike.

Gradišče – V soboto, 10. novembra, ob 10. uri bo pri nogometnem igrišču začetek tretjega Martinovega pohoda, ki ga pripravlja TD Gradišče. Zmerna hoja bo trajala približno tri ure, na cilju pa se bodo pohodniki ob druženju okrepčali s toplo malico.

Ljutomer – Martinovanje bo tridnevna prireditev, ki se bo začela v petek, 9. novembra, ob 15. uri pod šotorom na Ljutomerski tržnici s ponudbo vina in domačih jedi ter glasbo. V soboto ob 9. uri bo brezplačen Martinov zajtrk, med 10. in 16. uro bo tržnica vin, nastopali pa bodo tamburaši in preleški frajtonarji, nato bo nastopila še zabavnoglasbena skupina. V nedeljo ob 12. uri se bo začelo Martinovo kosilo, ob 14. uri bo krst mošta in kronanje vinske kraljice, ves popoldan in pozno v noč pa bodo glasbeni nastopi.

Gornja Radgona – V soboto, 10. novembra, ob 10. uri se bo začelo na ploščadi pred kletjo Radgonskih goric trinajsto martinovanje.

Dobrovnik – Martinovanje se bo začelo v soboto, 10. novembra, ob 14. uri s krstom mošta pri Cimpraci ob vznožju Strehovskih goric. Nadaljevalo se bo v nedeljo ob 14.30 z blagoslovitvijo Martinove povorke pri cerkvi sv. Jakoba. Ob 15. uri bo krst mošta pri hiši Györgya Dobronokija s ponudbo vin in domačih dobrot ter kulturnim programom. Ob 15.30 pa bo trgatvev potomke najstarejše trte na svetu pri sv. Urbanu.

Ljutomer – V nedeljo, 11. novembra, ob 13. uri bo na terasi hotela Jeruzalem štirinajsto martinovanje s krstom mošta.

Trdkova – V soboto, 10. novembra, na martinovo bo ob 18. uri v vaško-gasilskem domu Trdkova družabni večer z glasbo, krstom mošta, družabnimi igrami in kulturnim programom. Prireditvev pripravljata KD Rožika in PGD Trdkova.

Lendava – V soboto, 10. novembra, ob 14. uri bo martinovanje na ploščadi pred hotelom Elizabeta s ponudbo vin, domačih dobrot in živo glasbo. Ob 19. uri pa bo martinovanje v hotelu Lipa z Martinovo večerjo, krstom mošta in živo glasbo.

Gornja Radgona – V četrtek, 15. novembra, ob 8. uri bo na ploščadi pred Ljudsko univerzo tradicionalni Leopoldov sejem.

Nova knjiga o domačih jedeh Marije Fras

Stare prleške in prekmurske jedi za naše dni

V prostorih Osnovne šole Kapela je potekala predstavitev nove šeste knjige Marije Fras z naslovom *Stare prleške in prekmurske jedi za naše dni*.

Marija Fras iz Paričjaka se že vrsto let ukvarja z značilnostmi lokalne kuhinje in prehranskega dediščine. Nova spoznanja pa zbira med gospodinjami na različnih koncih pokrajine. Prvo knjigo je izdala leta 1997 z naslovom *Jedi naših babic*, potem pa so sledile še knjige *Prleška kuhinja*, *Sadje v prehrani*, *Dobra domača kosila in Zelenjava v prehrani*. Knjigo *Stare prleške in prekmurske jedi za naše dni* je založila Pomurska založba, razdeljena pa je na tri poglavja. Na začetku je Marija Fras napisala besedilo z naslovom *Pristne domače jedi* so se ohranile do današnjih dni, recepti pa so razdeljeni v dva sklopa, in sicer *Nedeljske in praznične jedi* ter *Vsakdanje jedi*.

Na predstavitvi knjige je po kulturnem programu v pogovoru z Ludvikom Sočičem avtorica knjige povedala, da se je tudi v Prekmurju in Prlekiji prehrana skozi daljša obdobja spreminjala, vendar so se določene jedi prenašale iz roda v rod in se ohranile med ljudmi: »Do današnjih dni se je ohranilo nešteto pristnih domačih jedi, kot so kaše, žganci, zlivake, gibanice, krapci ... Vse do konca druge svetovne

Marija Fras se je v svoji šesti knjigi posvetila starim prleškim in prekmurskim jedem. Foto: J. Ga.

vojne se je ohranil starodavni način prehranjevanja, ko so ljudje uporabljali predvsem doma pridelana živila. Nekako po letu 1950 je močno začela vplivati na našo prehrano sodobna med-

narodna kuhinja. V prehrano so se začele uvajati velike količine mesa, slaščic in manj sadja, zelenjave in ogljikovih hidratov, gospodinje pa so opuščale pravo tradicionalnih jedi. Na

srečo to ni trajalo večno in so gospodinje spet začele pripravljati domače jedi, odkrili pa so jih tudi domači in tuji gostje. Ugotovila sem, da se načini prave hrane ne prestopajo meje, različni so od vasi do vasi, celo od gospodinje do gospodinje. Jedi, ki smo jih fotografirali za knjigo, smo pripravili pri meni doma in v gostilnah. Ajda Cankova, Marič Sebebor, Rajh Bakovci, Mencingar, Krešnjevi, Vinski hram Brenho, Jeruzalem in Zorko Križevci pri Ljutomeru.

Obiskala je mnoge kraje v Prekmurju in Prlekiji in se pogovarjala z gospodinjami na Kapele, pri Sv. Juriju ob Ščavnici, Jeruzalemu, Selu, Cankovi, Dobrovniku in mnogih drugih krajih, kjer pripravljajo še predniki jedi naših babic, ki jih dopolnjujejo z novejšimi.

Jože Gabor

Skupni pohod slovenskih in avstrijskih partnerjev Še zadnjič Evropski pohod čez mejo

V soboto se je začel pred vaško-gasilskim domom v Gederovcih peti Evropski pohod na začetku pohoda pa so gozdniki z obeh strani meje udarili, da se bodo morali letošnjega dejanskega zadnjega pohoda postaviti na mejnem prehodu v Gederovcih in malotrajnem prehodu na Cankovi, saj naslednje leto na mejnih prehodih ne bo več policistov, ki bi jih preverjali. Pohod, ki bi jih preverjal, je dolga dvajset kilometrov, je bil tudi letos organiziran sodelovanjem partnerjev z obeh strani meje, in sicer občina Cankova in Tišina, mesta Bad Radkersburg in občina Radkersburg Umgebung ter s pomočjo športnega društva Studenec Cankova.

Okroga sto petdeset pohodnikov iz Slovenije in Avstrije se je čez mejni prehod pod vilo do Sichelberga in do Bad Radkersburga, na avstrijski strani pa so jim pripravili pogostitev v Parku Therme. Potem so pot nadaljevali do Zeltinga in čez malotrajni prehod do Cankove, kjer so pa so ga v vaško-gasilski dom na Cankovi s slovenske in glasbo domače tamburaške skupine Odpirali. J. Ga.

Gasilci iz Prekmurja v Rim k papežu

Papež je pozdravil Prekmurce v slovenskem jeziku

Obisk Rima in Vatikana je sam po sebi za vse izletnike in turiste posebno doživetje, gasilcem iz občine Črenšovci pa je med drugim omogočil tudi srečanje s papežem in kardinalom Rodetom.

Štiridnevni izlet so pripravljali že od začetka leta in v tem času tudi vzpostavili stike z ljudmi iz Slovenije, ki živijo in delajo v Rimu in Vatikanu. Izleta so se ob organizatorjih, gasilcih gasilskega poveljstva občine Črenšovci, udeležili tudi tisti, s katerimi gasilci pri svojih aktivnostih sodelujejo, med njimi tudi poslanec v državnem zboru Jožef Horvat, Črenšovski župan Anton Törnar in tamkajšnji župnik Ivan Kranjc. Skupno je z dvema avtobusoma potovalo 96 udeležencev.

Poveljnik gasilskega poveljstva občine Črenšovci Dušan Utroša, ki je bil glavni organizator izleta, je povedal, da je bilo za vse obglede Vatikana in antičnega Ri-

ma posebno doživetje tudi srečanje s kardinalom Rodetom, ki jim je predstavil prostore v Vatikanu, kjer dela. Vrhunec obiska v Rimu pa je bil nagovor papeža

Benedikta XVI., ko je ta v slovenskem jeziku posebej pozdravil tudi obiskovalce iz Prekmurja. Utroša je povedal: »Videli smo tudi veliko zanimivosti, ki obis-

kovalcem Rima in Vatikana na običajnih izletih s turističnimi agencijami niso vedno na ogled. Seveda v proračunu gasilskega poveljstva ni na voljo denarja za

te namene, zato so si vsi udeleženci izlet financirali sami. Ogleдали smo si veliko zanimivosti, med drugim tudi ostanke antičnega Rima, povzpeli smo se na kupolo bazilike sv. Petra, od koder je lep razgled na Rim, bili smo tudi na veleposlaništvu Republike Slovenije, kjer nas je sprejel prvi veleposlanik Republike Slovenije pri sv. sedežu Štefan Falcž, ki je bil tudi osební prijatelj Janeza Pavla II., in tudi po njegovi zaslugi je stekla diplomatska akcija za priznanje Slovenije. Ogleдали smo si še Radio Vatikan, kjer nas je sprejel dr. Sraka, ob srečanju s kardinalom Francom Rodetom pa smo se dogovorili, da ta naslednje leto obišče našo župnijo. Še posebno prijetno pa smo bili presenečeni, ko je papež med pozdravnim nagovorom v slovenskem jeziku posebej pozdravil tudi obiskovalce iz Prekmurja.

Jože Gabor

Udeleženci izleta so si ogledali tudi Vatikan in antični Rim. Foto: Štefan Gyurica

Visoko priznanje Antonu Tončku Kosu

Plaketa Judo zveze Slovenije v pravih rokah

Judo zveza Slovenije praznuje letos 55. obletnico delovanja, ki so jo proslavili v prostorih Fakultete za arhitekturo v Ljubljani. Ob častni obletnici so se zahvalili številnim trenerjem, sodnikom in športnim delavcem, ki so zaslužni za razvoj tega športa, pa tudi športnikom in športnicam, ki so z rezultati poskrbeli, da je ta plemenita borilna veščina prav v rhu slovenskega športa.

Ob tej priložnosti so nagradili številne športne delavce s priznanji za zasluge, ki so jih imeli za razvoj te zvrsti športa pri nas, in navsezadnje za rezultate, ki so vsi vrhunski v svetovnem merilu. Počeli so več kot 70 priznanj: za 15 let dela bronasto priznanje, za 25 let srebrno in za 35 let delovanja v zlatu.

Za 45 let dela in truda pri razvoju ter prispevek k slovenskemu športu so prejeli nagradenci plaketo Judo zveze Slovenije. Med pre-

Dobitnik plakete Anton Tonček Kos. Foto: N. N.

jemniki plakete je tudi Anton Tonček Kos iz Murske Sobotice, dolgoletni predsednik Judo kluba Murska Sobota. Kot piše v obrazložitvi, so mu visoko priznanje podelili za njegovo 45-letno prizadevno in ve-

stno delo v judo organizaciji ter za širjenje in popularizacijo juda športa v Republiki Sloveniji.

Čeprav je nagrajenec dejaven na mnogih področjih, je 65-letni Anton Tonček Kos svoje življenje pre-

dvsem zapisal judu. V sekcijo Judo kluba Murska Sobota se je vključil že 1. marca 1963; najprej kot tekmovalce, po izgubi vida pa je nadaljeval kot predsednik kluba. Med svojo dolgoletno kariero si je pridobil tudi naslov diplomirani trener judo mojster 6. dan. Kot funkcionar je bil 16 let član predsedstva Judo zveze Slovenije, v letih 1985 in 1986 pa celo predsednik Judo zveze Jugoslavije. Tako je bil kot edini Prekmurec na čelu katere od športnih zvez v Jugoslaviji.

Za svoje prizadevno delo je prejel tudi številna priznanja. Med drugim se ponaša z Bloudkovovo plaketo, ordenom zaslug za narod, redom dela s srebrno zvezdo SFRJ pa tudi s plaketami evropskih držav in posebnim priznanjem svetovnega prvaka iz leta 1964 Antona Gessinga. V njegovih vitrinah sta na vidnem mestu tudi priznanji Mestne občine Murska Sobota in Športne zveze Murska Sobota.

Milan Jerše

Epilog vdora navljačev na igrišče v Fazaneriji

Tri tekme brez gledalcev in 3.520 evrov

Disciplinski sodnik NZS Jernej Klarič je zaradi nešportnega vedenja navijačev, ki so po prvenstveni tekmi 2. SNL med domačo Muro 05 in Krškimi (1 : 2) vdrla na igrišče in fizično napadli glavnega sodnika Janeza Babnika iz Sentjurja, izrekel ostre kazni. ND Mura 05 bo moralo tri naslednje domače tekme (Zavrč, Rudar in Zagorje) odigrati brez prisotnosti gledalcev (pred praznimi tribunami). Na tekmi, ki mora biti organizirana in varovana po vseh predpisih NZS, so lahko le uradne osebe in predstavniki obeh ekip. Poleg tega mora soboška drugoligaška ekipa plačati 3.120 evrov denarne kazni. Trener Mure 05 Edin Osmanović je bil zaradi nešportnega vedenja, ker je po tekmi žaljivo komentiral in obsojal sojenje glavnega sodnika, kaznovan z 200 evri. Tolikšen znesek mora plačati tudi klub zaradi nešportnega vedenja domačih igralcev, ki so na tekmi prejeli kar pet rumenih kartonov. Kot je navedeno, je bila tekma pomanjkljivo organizirana, saj varnostna služba ni v celoti opravila svojega dela, ni preprečila vdora navijačev na igrišče, prav tako pa ni zaščitila glavnega sodnika in obeh njegovih pomočnikov.

Najbolj pa bode v oči dejstvo, da jo je glavni sodnik Janez Babnik, ki je s svojimi nerazumljivimi odločitvami povzročil incident, odnesel brez kazni, za »nagrado« pa je že konec minulega tedna sodil na prvoligaški tekmi med Primorjem in Nafto v Ajdovščini. Po sredini tekmi v Lendavi, ko je glavni sodnik Ponis iz Kopra na tekmi Nafta – Hit Gorica močno oškodoval Lendavčane, se lahko upravičeno vprašamo, ali ni morda posredi kaka zarota proti prekmurškemu nogometu. Mar je pokrajina ob Muri, ki jo označujejo kot slovensko Sibirijo, postala res glavna tarča vseh, ki so blizu prestolnici in v njej?

Milan Jerše

Vestnik lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju, bencinskih servisih ter skoraj v vseh trgovinah in trafikah.

Znova velik uspeh mladih plesalcev PK Urška

Pomurski plesalci med najboljšimi na svetu

Nov izjemen uspeh na petdnevem svetovnem prvenstvu v moških plesih vseh starostnih skupin, naslovom Hip Hop Days v Bremenu so dosegli mladi pomurski plesalci. Na svetovnem prvenstvu, ki je nastopilo skupno več kot 5.370 tekmovalcev iz 34 držav vseh celin, so plesalci Plesnega kluba Urška iz Murske Sobotice, ki trenirajo pod vodstvom Dejana Zečeviča, nastopili prvič. Toda to mladim pomurskim fantom ni motilo, da se ne bi odlično odrezali.

Na najpomembnejšem tovrstnem tekmovanju je sodelovalo 13 mladih pomurskih plesalcev, ki so dosegli odlične rezultate. V kategoriji Breakdance so zasedli mladinci PK Urška ekipno 3. mesto. V isti kategoriji je mladinec David Čimperman zasedel 18. mesto po obojni, ekipa članov pa več kot 12. mesto. Hkrati je Dejan Zečevič med tekmovalci Hip hop zasedel 22. mesto, v kategoriji Electric boogie-solo pa je bil mladinec Denis Vrbanc 21.

Mladinci so tako dodali naslo-

Soboška plesna skupina. Foto: O. B.

vu državnih in evropskih prvakov (letos poleti v avstrijskem Gradcu) še medaljo s svetovnega prvenstva. Z rezultati smo zelo zadovoljni, saj se je večina ekipe udeležila svetovnega prvenstva prvič, tako

da naslednje leto lahko pričakujemo podobne, če ne še boljše rezultate,« nam je povedal po vrnitvi iz Nemčije vodja ekipe Dejan Zečevič.

Oste Bakal

Radgončanom pomurska jadralska regata

organizaciji jadralske sekcije ŠD Triglav Predanovci je bila med dalmatinskimi otoki 6. pomurska jadralska regata, ki je že prerasla regijsko okvir. Na

oktobrski regati je sodelovalo kar 41 posadk, ki so opravile pet plovb; tri navigacijske in dve tehnične. Navigacije so bile dolge od 11 do 16 navtičnih milj, tehnične plo-

vbe pa šest navtičnih milj. V 41 plovilih v razredih od 34 do 37 čevljev je sodelovalo skoraj 300 udeležencev.

»Tekme so bile naporne, saj je burja dosegala tudi pet boforjev in več, tako da je bilo obvladovanje plovil pri polnih jadrh zahtevno početje. Tehnično zahtevne plove je spremljal mednarodni sodnik Baldo Morožin iz Biograda. Regata je bila izvedena v sodelovanju z Yacht klubom Zadar,« nam je po vrnitvi z Jadrana povedal član zmagovite ekipe iz Gornje Radgone Aleš Ravnikar.

Radgonska jadralska posadka JNNI sailing team, ki je nastopila s hrvaškim komaj 21-letnim skipperjem, je zasedla absolutno prvo mesto. Člani zmagovite ekipe so: skipper Teo Piasevoli, Ivi Šebjanič, Aleš Ravnikar, Jani Dokl, Jure Jurjovič, Darko Muc in Željko Domjan. Ta posadka je že z lanskim četrtem mestom nakazala, da se bo letos borila za najvišja mesta.

Oste Bakal

Zmagovita ekipa Radgončanov. Foto: N. N.

Odlični rezultati TS Radenska

Letošnja tekaška sezona je doživela svoj vrhunec v nedeljo, 28. oktobra, na 12. ljubljanskem maratonu, ko se je zbralo na ljubljanskih ulicah več kot 7000 tekačev in tekačic iz vseh koncev in krajev sveta. Med njimi je bilo tudi 60 tekačev iz Tekoške sekcije Radenska.

Na polmaratonu so v hladnem in deževnem vremenu v svoji kategoriji dosegli odlično tretje mesto Bojan Brus (skupno 17. mesto med 2.666 tekači) ter Matjaž Soklič četrto, Karlo Vrbnjak,

udeleženec svetovnega prvenstva v avstralskem Sydneyu v teku na 42 km ter dveh evropskih veteranskih prvenstev v maratonu na 42 in 21 km v Podstamu in Regensburgu, drugo in Izidor Klemenčič četrto mesto v svojih kategorijah.

Predsednik TS Radenska je dejal, da so letošnji rezultati tekačev zavidanja vredni.

Odlično so se izkazali na vseh pokrajinskih pokalih in CERR-cupu. Na svetovnem veteranskem prvenstvu v maratonu v Italiji sta zasedla v svojih kategorijah Lojzka

Bratuša 2. mesto in Polde Dolenc 4. mesto. Zdravko Mauko je letošnji trikratni balkanski veteranski prvak v teku z ovirami na 100 m in 400 m ter v štafeti 4 x 400 m, imamo odlična ultramaratonca Zdravko Čufarja in Mirka Režonja, ki tečeta na vseh tekmovanjih, kjer so proge daljše od 42 km, ter triatlonca Slavka Gomzija, ki se bo 10. in 11. novembra udeležil mednarodnega tekmovanja – 24-urnega plavanja v avstrijskem Bad Radkersburgu.

Dani Mauko

Člani TS Radenska v Ljubljani. Foto: D. M.

Po kasaški kazni Dawsona MS

Državni prvak je postal Leonidas OZ

Epilog afere z dopiňsko kontrolo po kasaški dirki 9. septembra v Ljutomeru, ko so bili testi 3-letnega konja Dawsona MS (lastnik in trener Marko Slavič, KK Ljutomer) pozitivni, je znan. Sodniška komisija pri Zvezi društev kasaške centrale Slovenije (ZDKCS) je v skladu z določili Pravilnika o kasaških dirkah izrekla kazni. 69-letni Marko Slavič je prejel denarno kazen 1.000 evrov in prepoved nastopanja kot trener in tekmovalce za obdobje 90 dni, in sicer od dneva izreka kazni do konca tekmovalne sezone 2007 v Sloveniji, preostanek pa od prvega uradnega tekmovalnega dne sezone 2008 do izteka celotne kazni. Enaka kazen velja tudi za vse konje, ki jih je morebiti imel po evidenci ZDKCS Marko Slavič 9. septembra 2007 v lasti ali solasti. Dawson MS je bil kaznovan z 90-dnevno prepovedjo nastopanja doma in v tujini, odvzamejo se mu tudi uvrstitve, rezultati, praktične nagrade in pokali. Lastnik Dawsona MS je dolžan na sedež ZDKCS vrniti vse pokale in praktične nagrade ter morebitne že prejete denarne nagrade.

Tako je Dawson MS moral prepustiti zaradi diskvalifikacije najvišji naslov v tej dirki drugouvrščenemu Leonidasu OZ (KK Slov. gorice Lenart), lastnika in rejca Zvonka Osterca iz Križevca pri Ljutomeru.

N. Š.

V SPOMIN

Miroslavu Firmanu

Kot strela z jasnega je odjeknila novica o smrti priljubljene športnika in učitelja Miroslava Firmana. Njegovo srce je prenehalo biti v 67. letu po dolgi neozdravljivi bolezni. Skupaj z Ladislavom Vučakom je bil leta 1961 začetnik juda v Lendavi. Sprva je bil tekmovalce, nato pa je kot trener vzgojil veliko dobrih športnikov. Miro je bil tudi član vodstva TVD Partizan Lendava in kot učitelj na STŠ v Lendavi in Murski Soboti zelo cenjen. Mira bomo ohranili v trajnem spominu, še posebno ljubitelji juda športa in njegovi sodelavci.

F. H. M.

MINULI TEDEN

JUDO

Na mednarodnem tekmovanju v slovaški Galanti je nastopilo 650 judoistov iz deseterih držav. Spet so se odlično odrezali mladi predstavniki JK Murska Sobota. Zmagali so **Adrian Gomboc** (do 46 kg) in **Damir Miholič** (do 50 kg) pri ml. dečkih ter **Sašo Starčević** (do 38 kg) pri st. dečkih. Tretja sta bila Filip Tratnjek in Tim Kovačič.

Na mednarodnem turnirju za **pokal Helidis** v Celju je bila **Maja Uršič** (do 70 kg) druga, kadetinja Karin Kerec (do 57 kg) tretja, Katja Rudaš pa peta.

Na **Iršičevem memorialu** v Mariboru je sodelovalo 105 tekmovalcev iz treh držav. Tretja mesta med kadeti so zasedli Uroš Kavčič (do 60 kg), Luka Barber (do 66 kg) in Jon Jerebic (nad 90 kg). Med člani je bil Tilen Apšner peti. (M. J.)

Na mednarodnem tekmovanju v **Osiijeku** je sodelovalo 177 tekmovalcev, med njimi tudi predstavniki JK Lendava. Izkazala se je kadetinja **Tadeja Hozjan**, ki je bila dvakrat prva: v kategorijah do 70 kg in nad 70 kg. Katja Kavaš je bila druga (do 57 kg). (F. B.)

TENIS

V 1. krogu kvalifikacij mednarodnega turnirja WTA v kanadskem Quebecu z nagradnim skladom 175.000 dolarjev je **Andreja Klepač**, članica TK Radenci, premagala Američanko Haynesovo s 6 : 2 in 7 : 6, v 2. krogu pa njeno rojakinjo Gambalovo s 6 : 0 in 6 : 0. V 1. kolu glavnega turnirja je Klepačevo izločila Estonka Maret Ani s 6 : 2, 2 : 6 in 6 : 1. (M. J.)

BADMINTON

Na Grand Prixu Madžarske v Budimpešti je sodelovalo 178 tekmovalcev iz 34 držav, med njimi tudi Lendavčani. **Iztok Utroša** in **Miha Horvat** sta zasedla v igri dvojic odlično tretje mesto. Na poti do brona sta v 1. kolu premagala Šveda, v 2. kolu Madžara, v 3. kolu pa Francoza. Šele v boju za polfinale sta tesno izgubila (19 : 21, 20 : 22) proti Indonezijcem. Med posamezniki je Utroša izpadel v drugem, Nika Koncut pa v prvem kolu kvalifikacij. (F. B.)

STRELSTVO

Na 1. preglednem tekmovanju z zračnim orožjem za sestavo slovenske reprezentance, ki je bilo v Ljubljani, je v streljanju z zračna puško pri članih zmagal Izidor Hreščak (Vremščica) s 588 krogi. Drugi je bil Rajmond Debevec (Olimpija), tretji pa Željko Moičević (Grosuplje), oba po 587. Robi Markoja (Turnišče), 583, je bil peti. **Mladinke**: 1. Repič (Kamnik) 387, 3. Ratnik (Tišina) 386. (M. J.)

KOŠARKA

4. krog 1. B SKL: Konjice – Radenska Creativ Sobota 70 : 75 (21 : 24, 13 : 20, 23 : 14, 13 : 17). Strelci: Dominko 22, A. in T. Novak po 15, Balažic in Pok po 7, Majc 5, Juteršnik in Barbarič po 2. Vodita Postojnska jama in Parklji (4 : 0), tretja pa je Radenska Creativ Sobota (3 : 1). Ta bo igrala v 5. krogu (sobota ob 17.30 v OŠ I) s krajskim Triglavom.

7. krog 1. SKL pionirke U-14 **vzhod B**: Merkur Celje – Pomurje Skiny 33 : 66 (Kerčmar 24). (M. J.)

KEGLJANJE

Na 2. mednarodnem turnirju **Sandorja Darabosa** v Zalae-gerszegu so Lendavčani (3212 kegljev) v superligi in 3. državni ligi zasedli šesto, Radenci (3169) pa sedmo mesto. Zmagali so domačini (3448). Posamežno: 1. Horvath (Gravitacio) 605, 10. Simon (Nafta) 566. V 2. kategoriji je bila Radenska II (3114) druga. (F. H. M.)

ROKOMET

St. učenke ŠZ Ljutomer – skupina A: Cezanjevci – Križevci 0 : 5, Stročja vas – Cezanjevci 7 : 0, Križevci – Stročja vas 4 : 3; skupina B: Ljutomer – Razkrižje 3 : 2, za 3. mesto: Stročja vas – Razkrižje 3 : 4, za 1. mesto: Križevci – Ljutomer 2 : 4. (M. J.)

NAMIZNI TENIS Težka zmaga Sobočanov

V 5. krogu 1. SNTL za člane sta bili po pričakovanju uspešni obe pomurski ekipi. Sobočani so proti Melaminu zaigrali slabše kot na prejšnjih srečanjih, posledica tega pa je bila, da so gostje nepričakovano povedli s 3 : 2. Kocuvan je izgubil prvi dvoboj v ligi proti Vidmarju, najboljši gost Jazbec pa je premagal Roudija in Žibrata. V nadaljevanju so dosegli s tremi zmagami pričakovano zmago. V naslednjem krogu gostujejo v Ljubljani.

Pucončani pa so na gostovanju v Velenju dosegli visoko zmago. Zlasti je razveseljivo, da je spet dobil priložnost mladinec Škraban, ki jo je tokrat dodobra izkoristil, saj je dosegel dve zmagi. Premagal je tudi prvega igralca domačinov Slatinška, ki je pred tem dosegel edino zmago za Tempo, ko je premagal Ropošo. V naslednjem krogu gostijo Prevent.

Sobota – Melamin 5 : 3 (Žibrat – Vidmar 3 : 0, Kocuvan – Vodušek 3 : 0, Roudi – Jazbec 2 : 3, Kocuvan – Vidmar 1 : 3, Žibrat – Jazbec 0 : 3, Roudi – Vodušek 3 : 1, Kocuvan – Jazbec 3 : 0, Roudi – Vidmar 3 : 0); **Tempo** – **Kema Puconci** 1 : 5 (Kljajič – Škraban 0 : 3, Slatinšek – Ropoša 3 : 2, Rosc – Horvat 0 : 3, Slatinšek – Škraban 0 : 3, Slatinšek – Ropoša 3 : 2, Rosc – Horvat 0 : 3,

Pomemben delež Roudija (levo) k novi zmagi Sobote. Foto: Jure Zauneker

Slatinšek – Škraban 1 : 3, Kljajič – Horvat 1 : 3, Rosc – Plohl 0 : 3).

Slovenci povprečni

Na mednarodnem kadetskem prvenstvu Slovaške v Bratislavi je nastopilo skoraj 200 igralcev in

igralk iz 25 držav. Pri kadetih sta nastopila med četverico igralcev slovenske reprezentance dva igralca Keme, Ervin Železen in Luka Krušič. V ekipnem delu je Slovenija A, za katero je igral Železen, premagala Romunijo B z 2 : 0, izgubila pa s Francijo A z 0 : 2 in

Madžarsko B z 1 : 2 ter na koncu zasedla 17. do 24. mesto. Slovenija B, za katero je igral Krušič, je postala na 38. mestu. Med posamezniki se je Železen uvrstil v finalno skupino, kjer je izgubil z Rusijo Gruzdovom z 0 : 3.

Mirko Unger

DVORANSKI HOKEJ

Na Dunaju je bil **mednarodni mladinski turnir**, na katerem je sodeloval tudi **Triglav Predanovci**. Med 9 klubov iz 4 držav so bili najuspešnejši v starostni kategoriji U-12, kjer so s 4 : 1 premagali München in s 4 : 2 zagrebško Jedinstvo, igrali 2 : 2 z dunajsko ekipo WAC, izgubili pa so s Stuttgartom, Dunajem in dunajskim Postom. Ekipa U-10 je ostala brez zmage, ekipa U-14 pa je enkrat zmagala in petkrat izgubila. (M. J.)

NAMIZNI TENIS

3. krog rekreativne lige Rebel ŠZ Puconci: Finki bar Brezovci – Animus Markišavci 9 : 1, Sebeborci – Zenkovci 10 : 0, Kema veterani – Čobi bar Beltinci 5 : 5, Life bonus Lendava – Meho Bakovci 6 : 4. Še zaostala tekma 1. kroga: Finki bar Brezovci – Sobota veterani 9 : 1. Vodita Čobi bar Beltinci in Kema veterani s po 5 točkami. (M. J.)

INVALIDSKI ŠPORT

V Kranju je bilo **prvenstvo ZDSSS v plavanju**, na katerem so uspešno nastopili tudi predstavniki Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Murska Sobota. Silva Mlinarič je bila v kategoriji B2-B3-B4 druga na 50 m prsno (01:07,2), Ladislava Hozjan je bila peta, Marija Jerič pa šesta. Anton Topolnik je bil četrti na 50 m prsno (00:58,0). (A. T. K.)

ŠAH

V Slovenj Gradcu je bil drugi del tekmovanja v 3. slovenski ligi **vzhod**. Do konca so še tri kola. Med 23 ekipami vodijo Hoče s 26 točkami, 5. Lendava 21, 15. G. Radgona 17. Izidi – 4. kolo: Lendava – Slovenj Gradec 1 : 5, G. Radgona – Ruše 3 : 3; 5. kolo: Lendava – Dravograd 5 : 1, G. Radgona – Ponikve 1,5 : 4,5; 6. kolo: Lendava – Ruše 3,5 : 2,5, Malečnik – G. Radgona 3,5 : 2,5.

Na **pokalu treh dežel** v Dolnjem Seniku je sodelovalo 56 šahistov iz Madžarske in Slovenije. Zmagal je Szabo (Sombotel) s 7,5 točke. Osmi je bil Denis Gjuran (6), 13. Jernej Buzeti, 15. Matej Grah (prvi z ratingom 1.800 do 2.000), oba po 5,5, 18. Mitja Kovač (prvi z ratingom 2.000 do 2.100), 5, vsi Radenska Pomgrad. Prva sta bila tudi Barbara Skuhala (letnik 1996 in mlajši) in Jernej Skuhala (letnik 1998 in mlajši). (M. J.)

ŠAH Pomurski prvak je Denis Gjuran

V klubskih prostorih ŠD Radenska Pomgrad je potekalo 20. prvenstvo Pomurja v pospešenem šahu (30 minut na igralca). Nastopilo je rekordno število 28 šahistov. Po 9. kolih švicarskega sistema je zmagal mojster FIDE **Denis Gjuran**, 21-letni študent fizike iz Dokležovja. Kot prvopostavljeni šahist je upravičil vlogo favorita. Z drugim mestom je prijetno presenetila edina ženska šahistka **Lea Števanec**, tretji pa je bil mojstrski kandidat **Mitja Kovač**.

Lea Števanec, Denis Gjuran in Mitja Kovač. Foto: M. J.

Končni vrstni red: 1. Denis Gjuran, 7,5 točke, 2. Lea Števanec, 7,3, Mitja Kovač, 6,5, 4. Robi Radosavljevič, 5, Matija Gabor, 6, Boris Kovač, vsi po 6, 7. Alen Kelemen (najboljši nižjekategornik), 5,5, 8. Jože Glavač, 9, Milan Jerše, 10, Evgen Ružič, vsi po 5 točk itd.

Zanimivejši rezultati – 2. kolo: Režonja – Gjuran remi, Vučko – B. Kovač 0 : 1, Grah – Radosavljevič remi, Glavač – Lea Števanec 0 : 1, Gabor – Ružič 1 : 0; 3. kolo: Gjuran – Grah 1 : 0, M. Kovač – B. Kovač remi, Gabor – Lea Števanec 0 : 1, Vučko – Jerše 0 : 1; 4. kolo: Lea Števanec – Gjuran 0 : 1, B. Kovač – Radosavljevič 0 : 1, Režonja – M. Kovač remi, Jerše – Gabor remi, Ružič – Glavač 0 : 1; 5. kolo: Gjuran – Radosavljevič 1 : 0, Režonja – Lea Števanec 0 : 1, M. Kovač – Glavač 1 : 0; 6. kolo: M. Kovač – Gjuran remi, Lea Števanec – B. Kovač 1 : 0, Radosavljevič – Gabor remi, Glavač – Režonja 1 : 0; 7. kolo: Lea Števanec – M. Kovač 1 : 0, Gjuran – Gabor 1 : 0, Ružič – Radosavljevič 0 : 1, Jerše – B. Kovač 0 : 1; 8. kolo: Gjuran – Glavač 1 : 0, Radosavljevič – Lea Števanec 1 : 0, B. Kovač – Režonja 1 : 0, Grah – M. Kovač 0 : 1; 9. kolo: B. Kovač – Gjuran remi, M. Kovač – Radosavljevič 1 : 0, Jerše – Lea Števanec 0 : 1, Glavač – Gabor 0 : 1.

Milan Jerše

ODBOJKA Sobočani prijetno presenetili

V 6. krogu 1. DOL za moške je pripravil soboški **Galex Mir** precejšnje presenečenje z zmago 3 : 2 (13, -13, 22, -16, 12) na vročem gostovanju v Kanalu, kjer je bil tekmelec Salonit Anhovo. Pred 600 gledalci v tamkajšnji športni dvorani sta sodila Stegnar (Novo mesto) in Sever (Brezovica).

Salonit Anhovo: Paravan, Berdon, Purificacao, Berlot, Komel, Kovačič, Mengozzi, Orel, Savičič, Vinčič. **Galex Mir**: Fujs, Flisar, Perišič, Kovačec, Čeh, Pavič, Kerec, Tot, Grut, Marič.

Tekmeča sta od niza do niza pokazala zelo različno igro, od vrhunske do praktično povsem podrejene. Dvoboj so bolje začeli Sobočani, ki so imeli pri prvem tehničnem odmoru pet točk prednosti, pri drugem že osem, niz pa končali kar s 13 točkami razlike. V 2. nizu je bila slika na igrišču povsem enaka, le v spremenjenih vlogah. Gostitelji so si priigrali hitro vodstvo 8 : 3 in 16 : 8, niz pa kon-

čali s 25 : 13. V 3. nizu so pobude spet prevzeli gostje, ki so si vodstvo z 2 : 1 v nizih zagotovili šele končnici po odlični igri Totarja Fujsa; 4. niz so spet dobili domačini, tako da je o zmagovalcu odločil 5. skrajšani niz. Ekipi sta menjavali v vodstvu, nakar so Sobočani povedli z 8 : 6. Zaradi ne- točnosti domačinov so prednost povečevali in izkoristili tretjo iz- go za nepričakovano zmago.

Preostali izidi 6. kroga: Olimpija – Astec Triglav 0 : 3, Svit Unimetal – Krka 1 : 3, Calcit Kamnik – Mar- chiol Prvačina 3 : 2; 7. krog je bil na sporedu že sinoči (Galex Mir – Olimpija), v 8. krogu (v soboto) bodo gostili Svit Unimetal.

4. krog 2. DOL (ž): DŠR Murska Sobota – Formis Bell Tomaz : 3 (-9, 20, -16, -19). 5. krog: Koče – DŠR MS.

4. krog 3. DOL vzhod (m): Ljutomer – Šoštanj Topolšica II : 3 (-13, -18, -20), Beltinci – Brastovec : 3 (-18, -21, -18).

4. krog 3. DOL vzhod (ž): DŠR Murska Sobota II – Ecom Taborski 0 (13, 24, 23), Svit Unimetal – Kema Puconci 0 : 3.

V 4. krogu slovenskega pokala za članice je DŠR Murska Sobota I izgubilo z Alianso iz Šempetra z 0 : 3 (-20, -25, -22). Pred tem so Sobočanke premagale Kupač Šoštanj s 3 : 0 (23, 18, 20). (M. J.)

Milan Jerše

S tekme soboške drugoligaške ekipe. Foto: Jure Zauneker

ODMEV Z uspehi se stalno dokazujejo

V uvodnem delu članka o proslavi 10. obletnice NTK Kema Puconci je bila navedba: »... pa so pogrešali predstavnike Namiznoteniške zveze Slovenije, ki se jim ni zdelo vredno čestitati ob tem jubileju.« Nanjo so se odzvali v Namiznoteniški zvezi Slovenije.

»V pisarno NTZS je vabilo za proslavo prispelo v torek, 9. oktobra 2007, dopoldan. Proslava je bila 12. oktobra 2007. Kljub velikim prizadevanjem nam ni uspelo, da bi se kdo od članov izvršnega odbora udeležil proslave. Predsednica NTZS Silva Črnugelj

je o tem 10. in 11. oktobra po telefonu govorila s predstavnikoma NTK Kema Mirkom Ungerjem ml. in Robertom Smodišem. Povedala je, da v tako kratkem času nismo mogli zagotoviti udeležbe, čestitala za jubilej in prosila, da opravičilo sporočita udeležencem proslave. Omeniti moramo, da so bili mnogi člani NTZS tudi zelo dejavni na evropskem prvenstvu za invalide v namiznem tenisu v Kranjski Gori, ki je potekalo od 10. do 21. oktobra 2007.«

M. J.

Mali nogomet

11. krog PL: Nemčavci – Gradišče 2 : 2, Old Boys – Dokležovje 3 : 0, Trnje – Bulls 7 : 3, Meteor – Krajna 2 : 2, Suhi Vrh – Mladinec 7 : 2.

11. krog TA: Satahovič – Aučnica 3 : 2, Kupšinci – Bodočnost 10 : 2, Vivat – Bakovci 4 : 1, Tišina – Tropovci – Borejci 3 : 3, Dobel – Černelavci 3 : 3, Večeslavci – Krog 97 5 : 3, Vodi Dobel, 27.

9. krog AA: Ropoča – Mura – Krog 3 : 3, Rakičan – Lipovci 2 : 8, Kerencičeva – Odranci 1 : 3, Turnišče – Slovan 9 : 1, Beltinci – NK 13 7 : 4.

11. krog KMN Puconci, skupina A: Pečarovič – Škale 11 : 1, Puževci – Otovci 10 : 2, Šalamenci – Poznanovci 2 : 7, Prosečka vas – Breza 4 : 4, Strukovci – Vaneča 5 : 5, Košarovič – Radovci 14 : 2, skupina B: Triglav – Zenkovič 9 : 1, Dankovci – Dolina 2 : 6, Lemerje – Vadarci 3 : 3, Mačkovič – Vidonci 12 : 3, Benčovič – Bodonci 2 : 2, Izvir – Moščanci 3 : 2.

10. krog LMN M. Toplice: Čarda – Filovci 6 : 3, Prosenjakovič – Sebeborci 2 : 6, Tešanovič – Noršinci 4 : 2, Potvarjevci – Vučja Gomila 2 : 3, Mlajinci – M. Toplice 3 : 3.

11. krog MLMN Križevci: Pečarovič – Kalinovjak 1 : 4, Šlapinci – MRD 1 : 1, Bunčani – Puževci 1 : 5, Berkovci – Vučja vas 3 : 7, LO – KO – Frizerstvo – Mlilena 1 : 2.

11. krog mednarodne evropske lige: Stanjevci – G. Škale 4 : 4, All Stars Monošter – Šulinci 3 : 0, Tromejnik Oldys – Slovenska ves 1 : 3, G. Senik – Poznanovci 2 : 2, Srebrni breg – Bečardovci 3 : 1.

Na kratko

13. krog 1. mladinske lige: Triglav Kranj – Mura 05 1 : 2, Šentjak – Kranj, Vodi.

13. krog 1. kadetske lige: Triglav Kranj – Mura 05 2 : 1 (Prvi).

13. krog 1. lige U-14 vzhod: Celje – Veržej 2 : 0, Radgona – Nafta 1 : 2, Mura 05 – Dravograd 2 : 0, Ljutomer – S.

11. krog 1. MNL Lendava: Veterani Tuš Žalik – Turnišče 1 : 1, Kobilje – Kapca 5 : 1, Mostje – Nedelica 1 : 1, Čentiba – Pannonija 3 : 1. Jesenski prvak je Čentiba, 27.

11. krog 1. MNL Murska: Škale: Serdica – Hodoš 1 : 1, Ljutomer – Ljutomer 3 : 2, Ljutomer – Dokležovje 5 : 3, Apače – Pušča 10 : 0, Bogojina – Škale 8 : 0, Radgona – Ljutomer 0 : 3. Jesenski prvak je Bogojina, 28.

11. krog 2. MNL Murska: Škale: Motvarjevci – Rotunda 1 : 1, Bratonci – Križevci 3 : 0, Čen – Lpa 1 : 1. Jesenski prvak je Bratonci, 21.

Zmaga Nafta v Ajdovščini

Vestni stadion v Ajdovščini, 600 gledalcev, sodnik Babnik (LJ), strelci: 0 : 1 Eterović (2), 0 : 2 Eterović (43), 1 : 2 Bunderla (78). Rumeni kartoni: Matjašec, Zemljič, Kocsardi, Repina; Kalin, Teinovič, Primorje: Nenezič, Cvijanovič, Kerec (Kreft), Ostojič, Teinovič, Bunderla, Zatkovič, Bunderla, Kalin, Kosmač, Kalin Džuzdano (Lahirovič). Nafta: Kuzma, Repina (Vinko), Čen (Šostarič), Bunc, Čeh (Čavnik), Eterović, Kocsardi, Matjašec, Kalin, Bukovec, Zemljič.

Pomurje remiziralo s Krko

Rezultati 8. kroga 1. ŽNL: Pomurje – Krka 1 : 1 (0 : 1), Senožeti Škale – Slovenj Gradec 1 : 6, Olimpija Bežigrad – Ljudski vrt Ptuj 5 : 0 (2 : 0).

Derbi srečanje z vrha prvenstvene lestvice med domačim Pomurjem in novomeško Krko se je končalo neodločeno. Pred 100 gledalci je tekmo sodil Aleš Žekš (Mačko-

Krka	8	7	1	0	71 : 3	22
Velesovo	7	5	1	1	37 : 5	16
Pomurje	8	5	1	2	39 : 10	16
Olimpija	8	5	0	3	27 : 22	15
Sl. Gradec	8	4	1	3	51 : 11	13
Ptuj	8	2	0	6	8 : 71	6
Senožeti	8	1	0	7	15 : 46	3
Maribor	7	0	0	7	0 : 80	0

Matejo Zver (levo v ospredju) so gostje dobro čuvali. Foto: Jure Zauneker

vci). Zanimivo je, da sta oba zadetka dosegli domači igralci. V 23. minuti so povedle gostje po avtogolu Milkovičeve, v 83. minuti pa je izenačila Tibautova. S tem je Krka ohranila prednost 6 točk pred zasledovalniki. Dodajmo, da je večina teh nogometašic igrala za slovensko reprezentanco, ki je v Dravo-

gradu izgubila kvalifikacijsko tekmo za nastop na EP s Francijo 0 : 2. Vrstni red: Francija in Islandija po 9, Srbija, Grčija in Slovenija po 3.

Pomurje: Vuri, Ljubec, Nagy, Milkovič, Tibaut, Špur, Zver, Zelko, Gabor, Kozic, Vrabel (Vogrinič, 78). **Krka:** Knežević, Bogolin, Povh, Nikl, Benak, Miklavčič, Mi-

lenkovič, Krznarič, Govek, Garič, Salkovič. Rumeni kartoni: Špur, Zelko; Bogolin.

Pari 9. kroga: Senožeti Škale – Pomurje, Krka – Velesovo Kamen Jerič, Maribor – Olimpija Bežigrad, Ljudski vrt Ptuj – Slovenj Gradec.

M. J.

Krka preplavila Muro

Stadion v Portovalu, 200 gledalcev, sodnik Goričan (Loče pri Poljčanah). Strelca: 1 : 0 Juršič (9), 2 : 0 Fabjan (56).

Še en neuspeh Sobočanov. Na gostovanju v Novem mestu so proti zadnjevršeni Krki izgubili z 0 : 2 (0 : 1). Postava Mure 05: Kamnik, Kljajič, Gobec, Toplak, Benkič (V. Horvat, 58), Slavic, M. Balažič, Kulčar, Bozgo, Sreš (Šiško, 71), Fajfar.

Že v peti minuti je zrela priložnost Slavica splavala po vodi. Dve minuti kasneje je Murina obramba naredila veliko napako, kar je izkoristil Juršič. Domačini bi lahko rezultat povišali, vendar so bili nespretni. Že v prvem napadu v drugem polčasu domačini vnovič ne izkoristijo idealne priložnosti. Toda v 56. minuti domači napadalec na levi strani preigra Benkiča, nato še Toplaka, nakar Fabjanu iz bližine ni težko zatresti mreže. V 71. minuti se je znašel po podaji Kulčarja z desne strani v izredni priložnosti Slavic, vendar je z desetih metrov streljal čez vrata. Tu di Bozgo v 83. minuti s petih metrov ni bil natančen.

M. J.

S Ponisovo pomočjo

Športni park v Lendavi, 800 gledalcev, sodnik Roberto Ponis (Koper). Strelca: 1 : 0 Eterović (36), 1 : 1 Šuler (52). Rumeni kartoni: Lunder, Gerenčer, Sebok, Ošljaj, Dedič, Šuler, Demirovič. Rdeči karton: Sebok (94). Nafta: Kuzma, Bunc, Gerenčer (Čavnik), Lunder, Čeh, Sebok, Eterović (Repina), Kocsardi, Ošljaj, Bukovec (Ortiz), Zemljič.

Hit Gorica: Pirih, Dedič, Nikolič, Šuler, Komel, Jogan, Kovačević, Živec, Demirovič, Osterc, Velikonja (Epoki).

Solidno srečanje je pokvaril izredno pristranski sodnik Ponis iz Kopra. Prvi so zagrozili gostitelji. Strel Seboka z 20 metrov je zadel vratnico, na drugi strani pa Velikonja ni bil dovolj priseben pred vrati Kuzme. Najlepšo priložnost za zadetek je napravil Kocsardi v 26. minuti. Njegov strel z glavo je Pirih izbil

v kot. Domačini so povedli v 36. minuti. Po kotu je Ošljaj podal do Eteroviča, ki je usnje spravil v desni kot Pirihihovi vrat.

V nadaljevanju so gostje izid izenačili po kotu, ko je dosegel Šuler zadetek z glavo. Razburljivo je bilo spet ob koncu srečanja, za kar je poskrbel sodnik Ponis. V 94. minuti je Repina dosegel zadetek, vendar ga je Ponis razveljavil na pobudo stranskega sodnika zaradi domnevno nedovoljenega položaja.

Pomožni trener Nafta **Štefan Škaper:** »Srečanje je bilo ves čas zanimivo. Škoda, da sodnik ni dosodil enajstmetrovke po prekršku nad Sebokom, na koncu pa nam ni prisodil zadetka.«

Trener Hit-a Gorice **Darko Milanič:** »Srečanje je bilo zelo razburljivo. V prvem delu nam je nagajal veter. Poleg zadetka smo v drugem delu imeli še tri priložnosti.«

Feri Horvat M.

POMURSKA LIGA VODI ČARDA

Zaostala tekma 11. kroga: Polana – Grad 3 : 1. 12. krog: Čarda – Šalovci 4 : 1, Tišina – ZMG Gančani 1 : 0, Grad – Kema Puconci 3 : 1, Hotiza – Polana 0 : 0, Petišovci – Tromejnik II Ambienti 1 : 2, Aqua Ižakovci – Dobrovnik 0 : 2, Virs Bistrica – Rakičan 2 : 0. Pari 13. kroga: Rakičan – Čarda, Dobrovnik – Virs Bistrica, Tromejnik II Ambienti – Ižakovci, Polana – Petišovci, Kema Puconci – Hotiza, ZMG Gančani – Grad, Šalovci – Tišina.

Čarda	12	9	3	0	33 : 12	30
Rakičan	12	9	1	2	32 : 12	28
Šalovci	12	7	2	3	17 : 9	23
Tromejnik	12	7	1	4	19 : 15	22
Tišina	12	6	3	3	20 : 14	21
Gančani	12	5	3	4	14 : 11	18
Polana	12	5	3	4	16 : 20	18
Ižakovci	12	5	0	7	19 : 25	15
Grad	12	4	1	7	18 : 18	13
Hotiza	12	3	3	6	20 : 25	12
Petišovci	12	4	0	8	19 : 24	12
Dobrovnik	12	3	2	7	12 : 19	11
Bistrica	12	2	2	8	12 : 24	8
Kema	12	2	2	8	10 : 33	8

M. J.

MINULI TEDEN

1. LIGA TELEKOM SLOVENIJE OGROMNA PREDNOST DOMŽAL

16. krog: Nafta – Hit Gorica 1 : 1 (1 : 0), Drava – Koper 1 : 0 (0 : 0), Interblock – Domžale 0 : 2 (0 : 2), Primorje – Maribor 0 : 0, MIK CM Celje – Ljvar 1 : 2 (0 : 1). 17. krog: Maribor – Interblock 0 : 1 (0 : 0), Koper – Hit Gorica 1 : 0 (1 : 0), Domžale – MIK CM Celje 2 : 1 (1 : 1), Primorje – Nafta 1 : 2 (0 : 2), Ljvar – Drava 4 : 2 (2 : 2). Pari 18. kroga: Nafta – Koper (sobota ob 14. uri), Interblock – Primorje, MIK CM Celje – Maribor, Hit Gorica – Ljvar, Drava – Domžale.

Domžale	17	13	2	2	39 : 13	41
Koper	17	8	6	3	31 : 21	30
Gorica	17	8	4	5	23 : 19	28
Celje	17	7	3	7	23 : 18	24
Interblock	17	7	3	7	23 : 20	24
Nafta	17	5	8	4	24 : 31	23
Maribor	17	5	5	7	26 : 26	20
Primorje	17	5	3	9	23 : 22	18
Drava	17	5	3	9	22 : 37	18
Ljvar	17	3	1	13	20 : 47	10

2. SNL KDO BO JESENSKI PRVAK?

13. krog: Krka – Mura 05 2 : 0 (1 : 0), Bonifika – Aluminij 0 : 0, Zagorje – Bela krajina 2 : 2 (0 : 0), Rudar Velenje – Triglav Gorenjska 6 : 0 (1 : 0), Zavrč – Krško 4 : 0 (0 : 0). Pari 14. kroga: Mura 05 – Zavrč (nedelja ob 14. uri), Bela krajina – Bonifika, Krško – Rudar Velenje, Aluminij – Krka, Triglav Gorenjska – Zagorje.

B. krajina	13	7	3	3	22 : 12	24
Triglav	13	7	2	4	19 : 17	23
Bonifika	13	6	4	3	21 : 10	22
Aluminij	13	6	4	3	19 : 13	22
Rudar	13	6	2	5	31 : 20	20
Zavrč	13	4	4	5	16 : 13	16
Mura 05	13	4	4	5	13 : 16	16
Krško	13	3	6	5	11 : 18	15
Zagorje	13	2	5	6	21 : 29	11
Krka	13	1	4	8	8 : 33	7

3. SNL VZHOD VELIK NASKOK ŠENTJURJA

13. krog: Paloma – Odranci 3 : 0, Roma – Malečnik 0 : 2, Kovinar Štore – MU Šentjur 1 : 0, Šmartno 1928 – Pohorje 2 : 2, Dravinja – Črenšovci 0 : 0, Trgovine Jager Š. J. – Tehnostroj Veržej 3 : 3, Koroška Dravograd – Stojnci 1 : 1. Pari 14. kroga: Odranci – Stojnci, Dravograd – Tehnostroj Veržej, Trgovine Jager Š. J. – Črenšovci, Dravinja – Pohorje, Šmartno 1928 – Šentjur, Kovinar – Malečnik, Roma – Paloma.

BREZ ZADETKA

Igrišče v Slovenskih Konjicah, 100 gledalcev, sodnik Roman Glažar (Ptuj).

Črenšovci: Vučko, R. Horvat, Gōnc, Maučec (Mi. Balažič, 62), Lackovič, T. Horvat, M. Zver (Kolarič, 76), P. Gerenčer, Šajt, Slana, I. Ivanič (Virag, 69). Rumeni karton: Slana.

ODLOČILEN PRVI POLČAS

Igrišče v Vanči vasi, 150 gledalcev, sodnik Andrej Tratnjek (MS), strelca: 0 : 1 Mandič (10), 0 : 2 Čuček (44).

Roma: An. Baranja, G. Kovač (Š. Cener, 84), B. Kokaš, L. Pestner, I. Cener (D. Kokaš, 39), Grebenar, Ad. Baranja, S. Baranja, D. Kovač, Bogičević (Gomboc, 11), Mo. Kovač. Rumeni kartoni: G. Kovač; A. Horvat, Nešič.

PORAZ Z IGRALCEM MANJ

Igrišče v Sladkem Vrhu, 120 gledalcev, sodnik Asmir Sagrkovič (Vrhnika), strelci: 1 : 0 Mori (14), 2 : 0 Burian (22), 3 : 0 Burian (44).

Odranci: Ščančar, Erjavec, Tkalec, D. Zlatar, Žerdin (Kociper, 75), Jerebic, J. Borovič (Zadravec, 46), Kerec, M. Kovač, Jančar, Halas (D. Borovič, 87).

Rdeči karton: M. Kovač (25), rumeni kartoni: Korat, Mori; Halas, Zadravec, Erjavec.

POL DUCATA ZADETKOV

Igrišče v Šmarjah, 50 gledalcev, sodnik Davor Drečnik (Zagorje), strelci: 1 : 0 Asllanaj (8), 1 : 1 Vogrinčič (29), 2 : 1 Hernavs (59, 11 m), 2 : 2 Kreft (75), 3 : 2 Vraničar (77), 3 : 3 Živič (84).

Tehnostroj Veržej: Šalamun, Kreft, Živič, Baler, Rihtarič, Vidmar, Osterc, Kaučič, Vogrinčič (Duh, 79), M. Vinkovič (Rebernak, 63), D. Vinkovič (Grah, 63).

Rumeni kartoni: Križanec, Kos, Kidrič, Čakš, Firšt, Osterc, Baler, Rebernak.

Šentjur	13	10	2	1	34 : 8	32
Šmartno	13	6	4	3	22 : 18	22
Dravinja	13	5	6	2	23 : 13	21
Paloma	13	6	2	5	17 : 20	20
Malečnik	13	5	4	4	20 : 17	19
Šmarje	13	5	4	4	21 : 19	19
Odranci	13	5	4	4	19 : 20	19
Črenšovci	13	5	3	5	22 : 22	18
Kovinar	13	4	5	4	29 : 25	17
Veržej	13	4	5	4	21 : 19	17
Stojnci	13	4	4	5	24 : 22	16
Dravograd	13	4	4	5	20 : 18	16
Roma	13	1	3	9	14 : 40	6
Pohorje	13	1	2	10	12 : 37	5

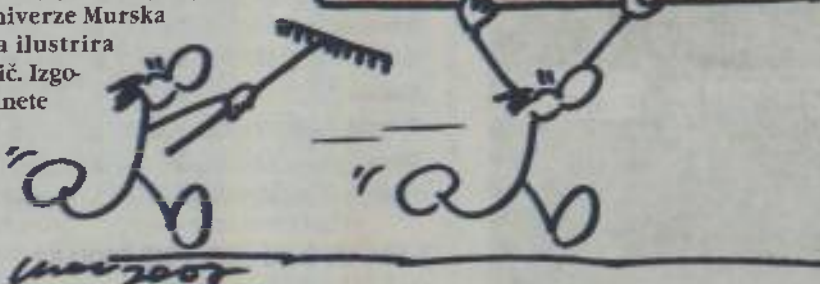
Milan Jerše

Z gumpiči se učimo tujih jezikov

List

List je eden pomembnejših organov rastline. Vsako drevo ima svojo obliko lista in prav po listih jih najlažje spoznamo. Pa čeprav niti en list z istega drevesa ni enak drugim listom. Vsako jesen listje z dreves odpade in vsako pomlad poženejo novi listi. Imamo tudi list papirja, ribo list, žagin list. Čudovito je jeseni iti v gozd ali park in nabirati pisano listje. Toda previdno, da ne pobodite kakšnega gumpiča. Ste se jeseni, ko se narava obarva v najlepše barve, že vprašali, le kdo jo obarva? Gumpiči seveda, ki poskrbijo, da mrzlo in belo zimo priključimo v najtoplejših barvah.

Prevoze besed pripravljajo učitelji tujih jezikov z Ljudske univerze Murska Sobota, gumpiče pa ilustrira mag. Marjan Vaupotič. Izgovorjavi lahko prisluhnete na Murskem valu v oddaji Mali radio, ki je na sporedu vsak četrtek od 18. do 19. ure.

ANGLEŠKI JEZIK: a leave (liv)

NEMŠKI JEZIK: das Blatt (das blat)

ITALIJANSKI JEZIK: la foglia (la folja)

FRANČOSKI JEZIK: la feuille (la fōj)

ŠPANSKI JEZIK: la hoja (la oha)

MADŽARSKI JEZIK: level (levél)

Fizika

Fizika je pojem res širok in vsak od nas ga, ne vedoč, spozna dan in noč. Preseneča z mnogimi pojavi, nam vsak dan težka vprašanja postavi. Je silno zanimiva veda, za mnoge pa le »strašna« beseda. Razlaga nam težnost, silo, moč in hitrost, kaj je kapljevina in kaj tekočina. Kako deluje magnet in zakaj kroži planet.

Pa tudi to smo že spoznali, da morje slano je zelo, zato nikoli zmrznilo ne bo. Da ptic ne stresa elektrika, ko na žici stojijo, ker venomer le ene se držijo. Za iglo magnetno ve že ves svet, da na sever obrača se spet in spet, ker noro privlači jo Zemljin magnet. Ko Einstein se s slike vame zazre, teorija njegova se mi že odpre. Res je pravi frajer bil, relativnost je odkril! Ves svet ga spoštuje, med nobelovci Albert kraljuje. Fizika pa tudi to pove, da le z mnogo energije lahko dosežeš cilje vse.

Petra Novak, DOS I Lendava

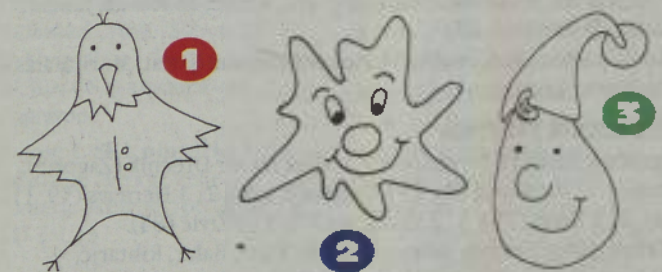
SREČNI OTROCI

Patricija Maučec, 5. b/9, OŠ Turnišče

VESTKOV KOTIČEK

Otroci! Pohitite z glasovanjem! Izrežite napis VESTKOV KOTIČEK, ga prilepite na dopisnico in napišite številko izbranega Vestka. Do 23. novembra pošljite na naše uredništvo! Nagrade čakajo!

Dobro pogledaj buče! Enako pobarvaj tiste, ki imajo enako vrednost!

S. P. in A. P.

Volk in lisica

V gozdu sta lisica in volk lovila zlatega fazana. Lisica je bila spretnjša od volka in je prej zgrabila zlatega fazana. Volk je rekel lisici: »Pred dnevi sem lovil hitrega zajca in sem še vedno utrujen. Prav bi bilo, če bi tudi ti, lisica, malo tekla, recimo tja do reke in nazaj, in boš našla v grmu darilo, zlatega fazana.« In lisica je res stekla do reke. Ko se je vrnila nazaj, ni bilo več niti volka niti zlatega fazana.

Nauk: »Hitrejši izgubi pred pametnejšim.«

Emanuel Šoš, dopisni krožek DOS I Lendava

Jesen v filovskem vrtcu

Otroci iz vrtca Filovci Luka, Kaja, Ajda, Vanesa, Valentin in Tim so si ob pomoči vzgojiteljice Marije Ivanič iz darov narave pričarali botro Jesen. Že ob zbiranju različnih buč, jabolk, kostanjev, čebule, koruze in še česa otroci neizmerno uživajo, se o jesenskih plodovih pogovarjajo, se jih dotikajo in tudi poskušajo. Tako počasi iz različnih sadnih in zelenjavnih delov nastane čisto prava botra Jesen, ki jo lahko otroci ob vstopu v vrtec vsak dan opazujejo. Včasih kaj odvajajo in kaj dodajajo. Pravijo, da jih obišče vsako leto in da je vsako leto vsaj malo drugačna.

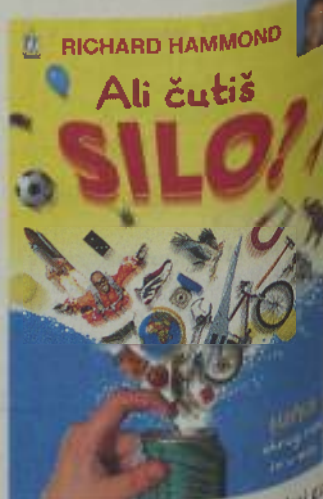
Knjiga za vas

Richard Hammond: Ali čutiš silo?

Fizika je eden najbolj tečnih in nerazumljivih predmetov, ki jih lahko dajo na šolski urnik. Se strinjate? Ponavadi se učimo o stvareh, ki ji ne razumemo. Da ni ravno tako, ampak da je fizika življenje, nas želi naučiti knjiga Ali čutiš silo? avtorja Richarda Hammonda, ki je pred kratkim izšla pri Pomurski založbi.

V knjigi spoznamo, da se s fiziko srečujemo doma, v kuhinji, na cesti, povsod okrog nas. S pomočjo te knjige lahko ugotovimo, kaj zares poganja ta svet in kaj ga zavira. Dobimo tudi odgovore na vprašanja, ki nam rada rojijo po glavi, kako lahko muhe hodijo po stropu, zakaj žoga od skakuje in pes ne, zakaj je slon težji od peresa, kakšne sile in zakoni delujejo na nas in okoli nas.

A ne dobite odgovora na prav vsa vprašanja – znanost in tudi fizika sta namreč še vedno polni skrivnosti, ki jih bomo lahko tudi vi pomagali odkrivati. Le kdo ne bi stopil na črto Galileu, Einsteinu, Newtonu ... S pomočjo navodil za preizkuse, ki jih najdete v knjigi, pa boste lahko spoznali, kako stvari delujejo. Na koncu je še slovarček izrazov, ki vam bodo pri fiziki kot v življenju zelo prav. Torci, pred vami je knjiga Ali čutiš silo?, ob kateri boste imeli fiziko še rajši ali jo boste na novo vzljubili.

A. N. R.

Kdaj je v soli lepo

V soli je lepo, ko se dobre ocene pojavijo, ko s prijatelji razumeš se, in vidiš, da rešitev je. V soli je lepo, ko s sošolci se imamo radi, in ko konec spraševanja je. To je v soli lepo ...

Janja Jerebic, OŠ F. Prešerna, Črenšovci

Ekološka tržnica v Stročji vasi

V Vrtcu Stročja vas so imeli pomemben dogodek. Pobirali so jesenske sadeže, ki so zrasli na vrtečevem igrišču: orehe, lešnike, jabolka in grozdje, z zeliščnega vrta pa pobrali zelišča, ki jih bodo posušili in pridno uporabljali v mrzlih zimskih dneh. Iz sadežev so pripravili sadne napitke, tiste najlepše pa so razstavili na ekološki tržnici. Ker pa je veselje treba deliti, so nanjo povabili starše in z njimi preživeli prijetno popoldne. »S svojimi aktivnostmi so otroci spoznavali, da jim uživanje različne zdrave hrane pomaga ohranjati zdravje in da si z različno prehrano pridobivajo navedenega zdravega prehranjevanja,« je povedala Silva Zakovšek, vodja projekta Zdravo življenje v vrtcu. S. Z.

Jaka Žilavec

»Kelneraj je ena takšna fajna zadeva«

Igralstvo v krvi

Po sledeh očeta Janeza, amaterskega igralca in humorista, ter brata Gorazda, ki se z igrarstvom ukvarja poklicno, stopa tudi on in se preizkuša na odrskih deskah. Medtem ko je bil za obisk očetovih predstav še premajhen, je bratove redno obiskoval, vendar takrat še ni vedel, da se bo tudi sam podal v igralske vode. Za to se po njegovem mnenju odloči tisti trenutek, ko prvič stoji na odru pred publiko in se oblikuje občutki. »Takrat ves, ali je to to.«

Z nasmehom se spominja prvega nastopa v srednji šoli, ko sta s sošolko uprizorila skeč v lipovskem kulturnem domu, za katerega je besedilo napisala njegova mati. Kljub vsem okoliščinam je imel ta nastop že nekatere gledališke elemente, kot so oder, publika, reflektorji in igra po scenariju. Občinstvu v prekmurju je dobro znan tudi kot osrednji akter soboških impro predstav, v katerih sodeluje že od srednješolskih let in preko katerih je prišel do prvih pravih stikov s samostojnim gledališkim ustvarjanjem. Z impro predstavami nadaljeval tudi na študentskem prvenstvu v Ljubljani z ekipo Pentomatik, katere usoda pa je žal negotova. Prekmurški študenti se ga spominjajo tudi kot nastopajočega na lanskem Buji repi v ljubljanski dvorani Tabor z Vitomirjem Vrtačičem.

Po prekinitvi študija se je eno leto pripravil na maturo in opravljanje prejemnih izpitov na ljubljanski AGRFT. Med tem si je denar služil tudi kot namizni igralec. Po njegovih besedah tudi to delo, ki zagotavlja nenehni stik z ljudmi, lahko, če si pozoren, pripomore k temu, da nabereš zalogo raznih stereotipov in arhetipov, kar lahko kasneje pri igri tudi uporabiš. Čeprav so nekateri uspehi kot igralci tudi brez akademije, je po njegovem mnenju dobro, da jo imaš, ker te ta podvrže večletnemu »mučenju«, kjer se učiš in pripraviš na karierno igralsko pot. Vendar je na koncu vse odvisno od tega, kako te publika sprejme. Z vidika občinstva je namreč nepomembno, ali ima igralec akademijo ali ne, saj sta pomembna talent in zmožnost reagiranja v raznih odrskih situacijah.

Zavrnitev na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo igralcu po duši ni vzela poguma, temveč mu je bila izgovor, kar ga je privedlo do enako miselnosti v B. O. D. I. teatru, kjer so lansko leto pod vodstvom režiserja Secumana Condeja uprizorili odmevno predstavo Beograjska trilogija, ki je nastala po besedah srbske avtorice Biljane Srđanović. Želel je tudi, da bi s predstavo gostovali v Murski Soboti, saj je po vsebini zelo zanimiva tudi za srednješolce, vendar zaradi raznih zapletov gostovanja ni bilo.

Poleg gledališke igre ga že dlje časa privlači tudi filmska igra, kjer se je že takrat kot igralec v proslavljenem filmu Jožeta Baše Voda v očeh, ki je bil tudi nagrajen na Festivalu slovenskega filma in ki je od oktobra na sporedu ljubljanskega kina Dvor. Po njegovih besedah gre pri tem filmu za posebno zgodbo, saj so se zadeve na začetku loti precej boljše. Tudi v prihodnosti ga zanima filmsko ustvarjanje, vendar se gledališču ne bi odrekel in tudi v slovenskem prostoru ni izrazite ločnice med filmskimi in gledališkimi igralci. V prihodnosti pravi, potrebuješ za preživljanje nastope več prakse. Pri ustvar-

Jaka Žilavec: »Na koncu je vse odvisno od tega, kako te občinstvo sprejme.« Foto: T. M.

janju filma se lahko snemanje določenih kadrov večkrat ponavlja, medtem ko je pri gledališki predstavi samo ena priložnost in tu po njegovem mnenju pride do izraza tudi sposobnost improvizacije.

Zadnje čase se ukvarja predvsem z ustvarjanjem v šoli uporabnih umetnosti Famul Stuart, kjer je poudarek na digitalnih medijih, kot so animacija 2D in 3D, videografika, spletno oblikovanje, film in fotografija. Tja ga je pritegnila predvsem želja po ukvarjanju s filmom, saj je treba po programu šole na koncu semestra obvezno predložiti kratki film, ki ga posnameš v sodelovanju z mentorjem. Ukvarjajo se tudi s scenaristiko in drugimi filmskimi elementi. Pred tem je obiskoval tudi filmski seminar, kjer je prišel na intenzivnih predavanjih uveljavljenih ustvarjalcev do raznih spoznanj o slovenski filmski sceni. Tam je spoznal tudi Majo Šest, absolventko komparativistike, ki

ga je povabila k sodelovanju pri kratkem filmu z naslovom Zadoščenje, ki bo premierno predvajan letos decembra na Filofestu v Ljubljani. Da bi spoznal proces produkcije, pa je sodeloval tudi pri ustvarjanju nekaterih mladinskih oddaj na RTV.

Vzore med gledališkimi igralci išče predvsem v domačem prostoru, pri čemer omenja Alojza Sveteta iz ljubljanske Drame, na filmskem platnu pa mu je všeč igra Al Pacina. Všeč so mu tudi bosanski nadrealisti s konca osemdesetih in pa predvsem drama kot žanr. Brata Gorazda, ki mu je zmeraj pripravljen pomagati z nasveti, vendar so zaradi natrpanega urnika te priložnosti redke, označuje kot zelo dobrega igralca, sam pa želi delati predstave, ki so nekoliko drugače zasnovane. In ravno ti zanimivi projekti, s katerimi se Žilavec ukvarja, so verjetno prava pot do srca občinstva.

Timotej Milanov

Obisk iz Bocvane v Murski Soboti

Usposabljanje za opismenjevanje odraslih

Andragoški center Slovenije je pripravil v dneh od petega do desetega novembra strokovni obisk delegacije učiteljev in učiteljic z Univerze v Gabaronu (orig. Gaborones, op. p.) iz afriške države Bocvana. Obisk je posledica in nadaljevanje strokovnega sodelovanja pri usposabljanju učiteljev za opismenjevanje odraslih v letu 2005, ki ga je vzpostavil Andragoški center s pomočjo Unescovega programa participacije z univerzo iz prestolnice Bocvane.

Center je bocvanski delegaciji predstavil svoje delo, programe in se z njo pogovoril o skupnih izhodiščih izobraževanja odraslih. V torek so Afričani obiskali tudi Ljudsko univerzo v Murski Soboti, kjer so jim predstavili program PUM in svetovalno središče, sprejel pa jih je tudi direktor soboške občinske uprave Bojan Petrijan. Nato so si učitelji iz Bocvane ogledali še Pokrajinsko in študijsko knjižnico. »Bocvana je po naših standardih revna država, ima pa v povprečju 800 dolarjev prihodka na prebivalca, kar je za afriške razmere zelo veliko. Toda njen veliki problem je nepismenost in ravno zato se je naš center odločil za sodelovanje pri usposabljanju njenih učiteljev za opismenjevanje odraslih. Od njih pa se lahko tudi mi marsikaj naučimo, predvsem kritičnega in neposrednega pogleda na stvari, ki se nam zdijo v tej modernizirani družbi povsem samoumevne,« je povedala dr. Vida Mohorčič Špolar z Andragoškega centra Slovenije. Po besedah članov delegacije jim je bilo doslej v Sloveniji zelo všeč. Ena od učiteljic, Constance, je imela še posebno lepo mnenje: »Slovenija je za nas zelo zanimiva. Lahko smo videli morje in sneg, ljudje tukaj pa so zelo prijazni.«

Tomo Koles

Delegacija učiteljev in učiteljic iz Bocvane si je ogledala tudi Pokrajinsko in študijsko knjižnico. Foto: Nataša Juhnov

Vestnik lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju, bencinskih servisih ter skoraj v vseh trgovinah in trafikah.

Podjetje za informiranje, d. d., Ul. am. Novaka 13, Murska Sobota

Okoljska vzgoja od vrtca do srednje šole

Vse o žitih s SVIT-om

Lendavski dijaki se že šesto leto potegujejo za ekozastavo

Dvojezična srednja šola Lendava že peto leto uspešno sodeluje pri projektu *Ekošola kot način življenja*. Ta mednarodni program načrtno in celostno uvaža okoljsko vzgojo v osnovne in srednje šole ter vrtce, poteka pa v okviru Evropske fundacije za okoljsko izobraževanje in ozaveščanje.

Njegov osnovni namen je, vnašati v pouk poleg znanja o okolju predvsem vzgojo o okolju in za okolje, saj prinaša v šolo sveženj novih zamisli in pobud, kako še bolj obogatiti pouk in obšolske dejavnosti. Mladim pomaga graditi čustven in strokoven odnos do zmogljivosti okolja, skrbi za povezovanje ciljev okoljske vzgoje in posameznih dejavnosti med šolami v Sloveniji in z drugimi državami Evrope in sveta ter omogoča izmenjavo in bogatenje idej med šolami različnih držav. S tem postaja pomembno in potrebno sodelovanje med različnimi šolami, različnimi kulturami in navadami, ki sta jih prinesla čas in razvoj ob dejstvu, da skrb za okolje in varovanje narave ne pozna meja. Pri projektu sodelujejo učenci, učitelji, vodstvo šole, svet šole, dijaška skup-

nost in svet staršev s predstavniki lokalnih oblasti.

DSŠ Lendava se letos poteguje za pridobitev ekozastave že šestič, zato se tako kot vsako leto vključuje v mnoge

projekte znotraj šole in zunaj nje. Tako bodo med drugim letos sodelovali pri nakupu božično-novoletnih ekovoščilnic; projektu Ekobralna značka; projektu Revščina po svetu in pri nas; v akciji

zbiranja izrabljenih tonerjev, kartuš, odpadnih baterij, odsluženih mobilnih telefonov in odpadnega papirja; sodelovali bodo na državnem ekokvizu za srednje šole; pri potujoči razstavi, vse leto sodelujejo z ekološkim centrom SVIT, društvom za zdravo življenje Mavrica, Zavodom za zdravstveno varstvo Murska Sobota in ekološkim društvom Dolinsko; ob ekodnevu, ki je ponavadi ob dnevu Zemlje, obiščejo Komunalo, Deponijo, Čistilno napravo, Nafto in Lek, s katerimi sodelujejo tudi med letom; pripravljajo in organizirajo razna predavanja, tako so 6. 11. 2007 gostili gospo Sanjo Lončar s temo: Kaj nas zdravi in kaj nas uničuje? Tačas je v avli šole na ogled razstava z naslovom Žitarice, ki so jo pripravili v sodelovanju z ekološkim centrom SVIT, s katero želijo opozoriti, kako polnovredna žita in njihovi izdelki pozitivno vplivajo na zdravje. Razstava je na ogled do konca meseca.

Vsakoletna pridobitev ekozastave kaže, da dosega DSŠ Lendava najvišje standarde v izobraževanju in upravljanju okolja skladno z evropskimi standardi.

V lendavski dvojezični srednji šoli so pripravili dijaki skupaj z ekološkim centrom SVIT zanimivo razstavo o žitih. Foto: arhiv DSŠ

Prevzem Merkurja

Prevzemna zgodba družbe Merkur je že dolgo visela v zraku. Konzorcij Merkurjevih lastnikov na čelu z družbo **Merfin**, ki je v lasti Merkurjevih menedžerjev, je objavil prevzemno ponudbo za Merkur. Prevzemniki imajo že sedaj v lasti **78,5-odstotni delež Merkurja**, želijo pa postati 100-odstotni lastniki družbe. Prevzemna ponudba se izteče **1. decembra**, za delnico ponujajo **405 evrov**, enotni tečaj delnice na borzi pa trenutno znaša okroglih **400 evrov**. Torej igra za male delničarje je bolj ali manj končana in ni več pričakovati preseñenjen. Glavni akter prevzemne zgodbe družba Merfin želi družbo Merkur v prihodnjih mesecih **umakniti z borznega trga**.

Dogajanje okrog družbe Merkur je delno tudi pripomoglo k **pozitivnemu dogajanju na borznem trgu**. Osrednji borzni indeks **SBI 20** je v preteklem tednu pridobil **1,7 odstotka** pri aktualni vrednosti **11.872 indeksnih točk**, tako da je sedaj tudi tehnična slika kratkoročnega borznega dogajanja pozitivna in nakazuje možnost nadaljevanja rastočega trenda. Indeks **SBI TOP** je pridobil **dva odstotka** pri aktualni vrednosti **2.602 indeksnih točk**. Med največjimi družbami so bile v ospredju delnice družbe **Save**, ki so se podražile kar za **12,3 odstotka** pri aktualnem enotnem tečaju **680,3 evra**. Delnice družbe **Gorenje** beležijo rast v višini **2,5 odstotka** in trenutno stanejo **45,7 evra**. **Dober poldrugi odstotek** pribitka beležimo pri trgovanju z delnicami telekomunikacijske družbe **Telekom**, ki sedaj stanejo **429,5 evra**. **Dober odstotek** pa so pridobile delnice družbe **Petrol**, ki sedaj stanejo **972,5 evra**. V negativni smeri izstopa trgovanje z delnicami družbe **Luke Koper**, ki so se pocenile za **3,6 odstotka** pri aktualni vrednosti **95,4 evra**. V isti smeri so se gibale tudi delnice **Istrabenza**, ki so se pocenile za **1,7 odstotka** pri trenutni vrednosti **110,4 evrov**.

Na prostem trgu bi veljalo omeniti zdrs delnic družbe **Helios**, ki so se pocenile za **3,8 odstotka** pri trenutnem enotnem tečaju **1.504 evrov**. V negativni smeri moramo opozoriti še na **triodstotni zdrs** delnic družbe **Jutiks** pri enotnem tečaju **130,9 evra**. Indeks investicijskih družb **PIX** je pridobil **pol odstotka** pri aktualni vrednosti **6.945 indeksnih točk**. V izraziti pozitivni smeri se je trgovalo z delnicami družbe **KD ID**, ki so se podražile za **2,1 odstotka** pri trenutnem enotnem tečaju **14,78 evra**.

V prihodnjem trgovanjem tednu pričakujemo na domačem trgu trgovanje v pozitivni smeri.

Prispevek izraža osebno mnenje avtorja in ne nujno tudi podjetja, v katerem je zaposlen. Članek ne daje nakupnih in prodajnih priporočil.

Štefan Kerčmar, KD Finančna točka, premoženjsko svetovanje, d. o. o.

Dodatne informacije: tel.: 040 424 817 oz. 041 798 466 ali po e-mailu: stefan.kercmar@svet-zavarovanj.si. Aktualne informacije s tujih kapitalskih trgov lahko spremljate tudi na strani: <http://www.svet-financ.si>.

Ne govorite!

V fitnesu je pogosto slišati: »Vsak dan opravi 30-minutni trening priporočene aerobne vadbe, toda še vedno ni opaznih sprememb.« Težava je v tem, da ne veste, kako zavzeto morate vaditi. Če želite »pokuriti« odvečno maščobo, potem morate vsaj polovico dnevnega treninga opraviti tako zavzeto, da se med vadbo ne boste sposobni z nikomer pogovarjati. Če iz dneva v dan vztrajate pri enakem vadbenem programu, ne pričakujte čudežnega izgibanja maščobnega tkiva.

Zato priporočajo zavzetejšo vadbo ali daljše izvajanje posamezne vaje. Popolnoma nove vaje, drug šport ali samo tek po spremenjeni poti vas bodo znova spodbudili in navdušili za gibanje, pri spremenjenem treningu pa boste uporabljali tudi druge mišice.

Za mladostni videz

Če boste pravočasno poskrbeli za primerno prehrano in telovadbo ter občasno razvajali svoje telo, boste dlje ohranili mladostni videz. S staranjem običajno izgublja mišično maso in pridobiva telesno težo.

Dobro je vedeti, da mišično tkivo v primerjavi z maščobnim porabi več kalorij za delovanje, zato so mišice najpomembnejše, če želite ohraniti telesno težo oziroma se izogniti pretiranemu kopičenju kilogramov. Čeprav ste različno stari in je tudi vaš vadbeni cilj različen, svetujejo vsaj 30 minut vadbe na teden. Najboljši je sestavljeni trening (to so vaje, pri katerih uporabljate več mišičnih skupini hkrati).

Privoščite si knajpanje

Doma si privoščite knajpanje, ki pospeši krvni obtok in izboljša videz kože. Pri prhanju izmenično uporabljajte toplo-hladno vodo, telo zdrgnite z gobo, tako odstranite odmrle celice, nato pa se zdrgnite še s suho brisačo, da koža pordeči. Po prhanju telo namažite z mlekom za telo, ki ste mu dodali nekaj mandljevega olja. Koža bo postala gladka in sijoča, tudi počutje bo boljše. Nekajkrat na mesec pa si privoščite tudi savno. Izbira je velika, od najbolj vroče finske savne do turškega hamama ali najbolj nežne biosavne. Poskusite!

POMURSKÉ LEKARNE

www.pomurske-lekarne.si

Zaprtje

Zaprtje ni bolezen, ampak simptom. Kadar se pojavi nena doma, je nujno treba odkriti vzrok, saj je lahko znak resne črevesne bolezni. Pogosto pa je posledica neprimerne prehrane, premajhnega vnosa tekočin, telesne neaktivnosti, stresnega načina življenja ali tudi posledica uživanja določenih zdravil ali neprimerne uporabe odvajal.

O zaprtju govorimo, kadar iztrebljamo manj kot dvakrat na teden, kadar ga spremljajo napetost in krči v trebuhu, bolečina pri iztrebljanju, občutek nepopolne izpraznitve črevesja, kadar je blato kepasto ali zapečeno.

Akutno zaprtje se pojavi nenadoma, kadar pa traja več kot tri mesece, govorimo o kroničnem zaprtju.

Glavni vzrok za zaprtje gre iskati v sodobnem načinu življenja, predvsem v prehrani s premajhno vsebnostjo vlaknin (sadje, zelenjava, stročnice, neoluščena žita), ki se v prebavilih ne presnavljajo. Ostajajo v črevesju, vežejo vodo, večajo volumen blata in tako omogočajo mehkejšo in rednejšo iztrebljanje. Za svoje delovanje potrebujejo veliko tekočine, pogosto pa je ljudje ne zaužijejo dovolj. Vnos naj bi bil vsaj dva litra na

dan za zdrave ljudi (ledvični in srčni bolniki morajo upoštevati nasvet zdravnika).

Zaradi pretežno sedečega načina življenja so naše trebušne mišice oslabiljene, črevesno gibanje upočasnjeno, zaradi pomanjkanja časa pogosto preslišimo »klic narave« in zavestno zadržujemo blato, ki se v črevesju čezmerno zgošča, defekacijski refleks pa zamre.

Tudi uživanje določenih zdravil lahko povzroči ali poslabša zaprtje, npr.: zdravila za blaženje močnih bolečin, določena zdravila proti depresiji, železovi preparati, zaviralci izločanja želodčne kisline, antacidi, ki vsebujejo kalcij in aluminij itd.

Pri kroničnem zaprtju najprej poskušamo urediti prebavo s spremembo prehranjevalnih navad in življenjskega sloga. Uživamo hrano z veliko balastnih snovi, pijemo dovolj tekočine, več se gibljemo.

Kadar pa to ne zadošča, posežemo po odvajalu. Pri njegovi izbiri je treba upoštevati, ali gre za akutno ali kronično zaprtje, in komu je namenjeno (starostniku, kroničnemu bolniku, otroku, nosečnici ...)

Pri kroničnem zaprtju vedno najprej izberemo **volumenska odvajala** (otrobi, seme indijskega trpotca, laneno seme, metilceluloza), ki redkeje kot druga zmotijo normalno delovanje

črevesja. Čeprav delujejo počasi, povečana masa blata spodbuja naravno krčenje črevesja, mehkejšo blato pa se lažje izloči. Zahtevajo dovolj velik vnos tekočine. Lahko se uporabljajo dalj časa.

Osmozna odvajala (magnezijev sulfat, laktuloza) prav tako zaužijemo z veliko količino tekočine. V debelem črevesju zadržujejo vodo, blato naredijo mehkejšo in povečajo njegov volumen. Pogosto povzročajo krče in vetrove. Učinek nastopi v nekaj urah ali dneh.

Pri akutnem zaprtju uporabimo **stimulativna odvajala**, ki dražijo črevesno steno in tako pospešijo gibanje črevesa (listi sene, skorja krhlike v zeliščnih čajih in tabletah). Delujejo po šestih do 12 urah. Povzročajo krče in nelagodje v črevesju. Njihova prepogosta uporaba lahko vodi v dehidracijo in motnje elektrolitskega ravnotežja, polenitev črevesja, ki stanje zaprtja še poslabša. Črevesje se nanje navadi, zato so primerna le za občasno uporabo.

Če pride do nenadnega akutnega zaprtja brez pravega vzroka in ga spremljajo še bolečine v trebuhu, če se v blatu pojavi kri ali občutek nepopolne izpraznitve črevesa in če so težave dolgotrajne, je treba obiskati zdravnika.

Nina Ošljaj, mag. farm.

Striženje nohtov

Nohte na nogah bi si morali vedno odstriči naravnost, tako se izognete njihovega vrtančanju in okužbam, ki jih lahko to povzroči. Te so lahko nevarne, če niso pravilno zdravljene, in povzročijo zaplete, ki ste sladkorni bolnik in imate težave s krvnim obtokom.

Nevarna pokovka

Se tudi vi zvečer radi zleknete pred televizorjem, preden pa postavite veliko skledo pravkar pripravljene pokovke? Če je res tako, o izbiri svojega prigrizka še enkrat temeljito razmislite. Raziskave so namreč pokazale, da hlapi, nastajajo ob pripravi pokovke, obogatene z maslom, škodujejo zdravju. Zaradi njih kašljamo in težje dihamo. Za vse to naj bi bil kriv diacetil, snov, ki je v maslu in nastaja kot stranski produkt fermentacije.

Prometni kotichek

Pripravimo avto za zimo

Ker se približuje zima, bi se tokrat lotili opreme našega jeklene konjička za zimo, ki po zakonu šteje čas od 15. 11. do 15. 3. naslednje leto. V tem času so vozne razmere občutno slabše in se jim moramo zelo prilagajati, da ne bi imeli nevšečnosti. Sneg, poledica, mokro vozišče zaradi plundre, veter, ivje. Vse to so dejavniki, ki vplivajo na vozne razmere in kaj hitro so vzrok, poleg neprilagojene hitrosti in

občutka za plin ter zavoro, da imamo na cesti težave. Tudi temnejša barva vozila vpliva na večjo varnost pozimi, ker smo prej opazni (sneg, ivje). Odpadlo jesensko listje ter blato iz sicer lepo obdelanih njiv so pasti, ki prežijo na nas, predvsem pri nas v Pomurju. Če pustite vozilo zunaj, odmaknite brisalce od stekel, da čez noč ne zamrznejo na steklo, zaradi česar se poškodujejo gumice na metlicah brisal-

cev, tudi zadnjega.

Ob zagonu hladnega motorja vedno ugasnite luči ter stisnite sklopko, da ne porabite preveč električne energije za zagon motorja.

VIDLJIVOST iz vozila zagotovimo z dobro očiščenimi stekli, vzvratnimi ogledali, z luči odstranimo sneg in dolijemo tekočino proti zmrzovanju za čiščenje vetrobranskega stekla. Stekel ne smemo dodatno za-

Nimate časa za vadbo?

Čas vas spet strahotno priganja, tako da ne utegnate na telovadbo, čeprav dobro veste, da bi vadba znižala vaš krvni tlak in napetost. Imate srečo, kajti znanstveniki z Univerze Indiana pravijo, da so lahko gospodinjska opravila enako koristna.

Izbrali so 28 ljudi, ki so en dan izvajali svoje običajne dnevne dejavnosti. Naslednji dan pa so jim dali nalogo, da pri dnevnih dejavnostih pokurijo dodatnih 150 kalorij. Ko jim je to uspelo, so pri tistih s previsokimi ali mejno visokim krvnim tlakom ugotovili padec krvnega tlaka podobno, kot če bi se držali stroge diete. Kot je

bilo pričakovano, osebe z normalnim krvnim tlakom niso občutile nobenih sprememb. Med nakupovanjem naredite dodaten ovinek, hodite po stopnicah, namesto da se vozite z dvigalom, sprehodite psa po daljši poti. Zmanjšali boste napetost in krvni tlak – morda pa tudi izgubili kakšen kilogram.

temniti s folijami, meglenke, vezane na kratke luči in počasi no stikalo – prižgemo le ob megli in zmanjšani vidljivosti in vedno. Ob plundri ne škropimo drugih, prej in pravočasno odmaknemo nogo s plina in zaviramo z zavoro, temveč z motorjem, še posebno ob poledici.

GUME, ne pretrde, so čevlji avtomobila. Nosimo ljudje, ki ke čevlje pozimi in poleti. Tudi pri vozilu velja enako. V zimski opremo spadajo: zimske gume (M + S) z vsaj štirimilimetrskim profilom na vseh kolesih ali letne gume z vsaj trimilimetrskim profilom in ustrezne verige v prtljažniku, ki jih po potrebi zmontiramo na pogonska kolesa. Kdaj montiramo verige? Ko guma zaradi oprijemajočega se snega nima več stika s podlago in za nami ostaja sled koles. V vozilu priporočam, da imate pozimi tudi manjšo lopato, deko, vžigalne kable ... Tudi dihal se v snegu slabše znajde, zato pazimo pri vožnji skozi gozd! Kot že rečeno, bomo v zimskih razmerah »pustili zavoro doma« in zavirali z motorjem, zato pravočasno odmaknimo nogo iz plina.

Pot ustavljanja je v snegu in ledu daljša, zato povečajmo varnostno razdaljo med vozili, zmanjšajmo hitrost in bodimo **POZORNI** na dogodeke na in ob cesti. Razumeti moramo, da imajo nekateri udeleženci v prometu (pešci, kolesarji) manjši prometi, zato jih moramo opaziti, še posebno, ko se sedimo v toplem vozilu, in so zato večkrat manj okrenljivi (miski plašč, dežnik), morda manj pozorni in zaviti v ruto ali z zimske kapo čez ušesa. Pešcem svetujem pozimi bolj poudariti vrhna oblačila, da jih vozniki prej opazijo, še posebno, ko so kim otrokom in tudi starejšim, ker so počasnejši.

SREČNO VOŽNJO vam želim! Štefan Žitnik

Rja in garancija

**lejte petkrat
na dan**

Kdaj pa kdaj vsi doživljamo napad popoldanske lakote. Svojo telesno težo ohranjamo s prada jemo vsake tri ure. V življenju srečujemo veliko preveč ljudi, ki pojedjo tri obilne obroke na dan, čeprav bi bilo veliko pametneje, da bi jedli tako kot naši predniki – več manjših obrokov čez dan.

Preobilni obroki nas naredijo veliko bolj lačne, saj nam razširijo želodec. Če pa pri tem še ne bomo hitro »zmečemo« vase, se stanje še poslabša. Nevrottransmitterjem v želodcu namreč ne damo dovolj časa, da bi registrirali ali smo se že najejli. Zato pojemo veliko več kot bi v resnici potrebovali. Pri zajtrku pojedite vsaj en sadež, saj vsebuje vlaknine, ki vas bodo dodatno nasitile. Pri grizke med glavnimi obroki sestavite iz hrane, ki bi jo sicer pojedli pri glavnem obroku, vsekakor naj ne vsebuje dodatnih kalorij. Pri prigrizkih uživajte. Pripravite lep pogrinjek, uporabite lep pribor, lepo oblikovane kozarce, zelenjavo in sadje pa zrežite v fantazijske oblike.

Z našega
štedilnika

Gosja pašteta v testu

Za testo: 200 g moke, 80 g masla, 1 jajce, 2 cl kisa vina, sol.

Za mesni nadev: 400 g gosjega mesa brez kosti, 100 g sveže slaninice, 100 g mesne slaninice (hamburger), 5 cl konjaka, sol, poper, majaron, 1 jajce.

Za aspi: 20 cl perutninske osnove, 15 g zelatine.

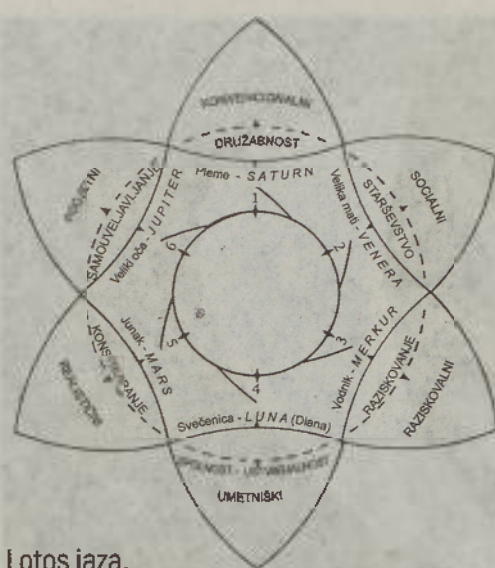
Testo pustimo počivati pol ure, nato ga razvaljamo v velikosti modela. Položimo v pomaščen pekač, na eni strani mora biti toliko več testa, da lahko nadev prekritjemo. Testo obložimo z rezinami mesnate slaninice in nanje naložimo mesno maso (gosje meso lahko zmeljemo, prelačimo, dodamo začimbe in maslo ter dobro premešamo). Rob testa premažemo s razredklim jajcem. Nadev prekritjemo s testom, pa naredimo z modelčkom za izrezovanje perutni za odvod pare. S preostalim testom

Kdo sem jaz?

Kitajska filozofija poudarja, da ljudje vsebujejo veselje in veselje vsebuje nas. Če se vprašamo, kdo sem »jaz«, potem je »jaz« jin in jang v navzkrižju in enosti. »Jaz« je pet elementov, ki porajajo drug drugega, »jaz« je izvirmi dih, ki poraja elemente in sile jina in janga. »Jaz« je drobec vesolja in je posledica

Prijazno ozračje za kožo

Kožo in oči lahko dražijo tudi sredstva za čiščenje. Najslabša so belila, zato raje uporabljajte naravne snovi, kot sta kis ali jedilna soda bikarbona, ki ju razredčite z vodo. Pri čiščenju si zavarujte roke z gumijastimi rokavicami. Izogibajte se mi-

- tri ravni jaza (središče – transpersonalna raven, sredina – povezovalna raven in obrobje – ego), lahko uporabimo lotos kot simbol duhovno inteligentnega jaza.

Mag. Simona Šarotar Žižek
Vlr: Zohar, 2000, 121

Živali in dlako, posebno daljšo, niso priporočljive, saj prhljaj z njihove kože povzroča ekceme, živalsko krzno pa je zelo primerno okolje za razvoj pršic. Psi in mačke vsekakor ne sodijo v spalnico, ampak naj imajo svoja ležišča, ki jih morate redno prati.

5 cl olja, 80 g čebule, 250 g janeža, 100 g pro-sene kaše, 50 g rozin, 50 g skute, 20 cl vode, sol, poper.

besede mode

Ali plašč
samo nosimo ali
ga nosi naš ponos?

Vse ženske s stilom, kot so bile Audrey Hepburn, Marilyn Monroe, Jackie Kennedy Onassis, so znale ali so si dale svetovati, kako modo vpeljati v svoj način oblačenja. A linijo si je izbrala prav Jackie, saj ji je čudovito pristajala. Je že res, ko pravijo za nekoga s stilom, da se je tak najbrž že rodil; vendar se da zelo veliko priučiti. Tudi zgoraj omenjene osebe so imele stiliste, ki so jih skrbno poslušale.

In kateri plašč je zame?

Moda na eni strani spoštuje tradicijo in se spogleduje z osemdesetimi leti prejšnjega stoletja. Nove rešitve so predvsem sad spogledovanja in novih tehnologij. Veliko je kratkih plaščev v A-liniji, ki se začenja zelo visoko. Mesto pod pasom ponuja različne oblikovne rešitve. Ravne linije plaščev so povezane z uniformami in velikimi gumbi ter epoletami. Krzna, bodisi naravna bodisi umetna, se ne kombinirajo samo z ekskluzivnimi volnami, temveč tudi s tkaninami iz mešanic poliestra in poliamida. Poseben sijaj jim dajejo kemični premazi ali narava tkanin.

Plašč izberimo po meri svojega telesa. Pomislimo na garderobno omaro in možnosti novih kombinacij. O ceni razmislimo v navezi s kakovostjo. Boli, kadar plačujemo, vendar bolečina lahko izgine sorazmerno hitro glede na veselje in ponos, s katerim nosimo oblačila.

**Tatjana Kalamar
Morales**

Olje v kozici segreje in na njem prepražimo na drobne kocke narezano čebulo in janež. Dodamo proseno kašo, malo prepražimo, dodamo rozine in skuto ter začini. Premešamo in zalijemo z vodo. Pokrijemo in na gredni plošči dušimo 20 minut. Odstavimo in serviramo k mesu.

Rulada z vinsko kremo

4 jajca, 100 g sladkorja v prahu, 1 zavitek vanilin sladkorja, 100 g moke, 30 g škrobne moke, 1/2 pecilnega praška.

Za nadev: 15 g želatine, 70 g sladkorja, 25 cl belega vina, 2 cl limoninega soka, 25 cl sladke smetane.

Rumenjake penasto zmešamo s tremi centilitri vode, sladkorjem v prahu in vanilin sladkorjem. Beljake stepemo v trd sneg, ki ga z moko, škrobno moko in pecilnim praškom previdno vmešamo v rumenjarkovo maso. Biskvitno maso damo v pekač, ki smo ga obložili s papirjem za peko. Pečemo 15 minut. Pečen biskvit zvrnemo na prt, odstranimo papir, s prtom zvijemo in pustimo, da se ohladi. Ohlajen biskvit razvijemo, položimo na papir, premažemo z vinsko kremo, zvijemo in postavimo na hladno. Ohlajeno rulado posipamo s sladkorjem v prahu in narežemo. Nadev: Želatino zmeščamo v hladni vodi. Vino, sladkor in limonin sok zavremo. Želatino ožamemo in v vinsko-sladkorni mešanici raztopimo ter postavimo na hladno. Smetano stepemo in vmešamo v ohlajeno želirno maso.

poljubno dekoriramo in premažemo z jajcem. Pečemo v pečici 40 minut pri 160 °C. Ohlajeno pasto zalijemo skozi odprtino z aspicom in pustimo, da se ohladi in strdi. Zvrnemo iz modela in ohlajeno narežemo na rezine. Zraven ponudimo brusnično omako.

Paradižnikova juha s kozličkovimi žličniki

100 g čebule, 3 cl olja, 800 g pelatov, 10 cl rdečega vina, 20 cl zelenjavne juhe, peteršilj, listi mete.

Za žličnike: 240 g mletega kozličkovega mesa, 30 g belih drobtin, 2 cl vina, 2 rumenjaka, sol, poper, koriander, meta.

Mesu dodamo drobtine, vino in rumenjake ter začnimo s soljo, poprom, koriandrom in sesekljanimi listi mete. Vse mešamo pet minut, da dobimo gladko maso. Za kratek čas postavimo na hladno. Čebulo olupimo in narezamo na kocke. Olje v kozici segrejemo, na njem posteklenimo čebulo, zalijemo z vinom in zelenjavno juho ter dodamo pelate z lastnim sokom. Kuhamo 15 minut. Nato juho pretlačimo. Ponovno pristavimo, začnimo s soljo in poprom ter po okusu sladkamo. V tako pripravljeno juho zakuhamo kozličkove žličnike, ki jih kuhamo deset minut. Juho popestrimo s sesekljanim peteršiljem in listi mete.

Ocvrti jagnječji medaljon v omaki

600 g jagnječjega stegna, 30 g moke, 2 jajci,

LUDVIK KOLOŠA s. p. v stečaju, Avtoprevozištvu, Ivanovci 7, 9208 FOKOVCI

na podlagi pravnomočnega sklepa stečajnega senata Okrožnega sodišča
v Murski Soboti St. 31/2006 - 39 z dne 29. 10. 2007 objavlja

JAVNO DRAŽBO

za prodajo naslednjih nepremičnin, in to do ene polovice posamezne
nepremičnine, ker je stečajni dolžnik lastnik le polovice vseh nepremičnin:

Zap. št.	Opis nepremičnine	K. o.	Vl. št. parcele	Št. v m ²	Površina	Izključna cena v EURO
1.	Stanovanjska hiša, gospodarsko poslopje in dvorišče	Ivanovci	6	1094	620	1.752,00
2.	gozd			307	1.211	120,70
3.	gozd			323	1.013	100,78
4.	gozd			327	1.129	111,66
5.	gozd			824	1.475	144,12
6.	gozd			840	3.826	456,46
7.	gozd			855	3.369	394,70
8.	gozd			879	497	49,89
9.	gozd			1.064	130	12,54
10.	gozd			1.238	1.658	163,22
11.	travnik			933	1.073	76,78
12.	travnik			936	15	0,81
13.	travnik			941	201	10,78
14.	travnik			993	357	25,54
15.	travnik			996	1.561	111,70
16.	travnik			1.029	1.378	169,82
17.	travnik			1.031/2	468	74,41
18.	travnik			1.035	558	88,74
19.	njiva			1036	1.533	188,90
20.	vinograd			1.039	574	70,74
21.	njiva			1.040	2.284	281,45
22.	njiva			1.060	1.691	208,38
23.	njiva			1.062	1.988	244,97
24.	travnik			1062	286	30,13
25.	njiva			1.064	1.418	174,74
26.	njiva			1.067	1.522	160,33
27.	njiva			1.072	1.736	182,86

Zap. št.	Opis nepremičnine	K. o.	Vl. št. parcele	Št. v m ²	Površina	Izključna cena v EURO
28.	vinograd			1.073	588	72,46
29.	njiva			1.075	2.590	272,83
30.	travnik			1.096	466	57,44
31.	njiva			1.097	4.918	606,02
32.	travnik			1.098	1.067	131,48
33.	sadovnjak			1.099	4.158	661,14
34.	travnik			1.100	3.275	403,57
35.	travnik			1.104	1.678	266,80
36.	gozd	Ivanovci	67	316	1.042	102,34
37.	gozd			517	1.767	178,41
38.	gozd			829	447	42,55
39.	njiva			1.071	1.077	113,44
40.	travnik			1207	221	19,34
41.	njiva	Ivanovci	174	1.095	6.531	804,78
42.	gozd	Andrejci	112	43	3.973	511,00

- Javna dražba bo 20. 11. 2007 ob 14.00 v sobi št. 12 Okrožnega sodišča v Murski Soboti.
- Na javni dražbi lahko sodelujejo domače fizične in pravne osebe ob pogoju, da vplačajo varščino v višini deset odstotkov izključne cene na transakcijski račun stečajnega dolžnika pri NLB, d. d., Ljubljana, št. SI 56 0234 0025 6489 141.
- Kupcu, ki bo na dražbi uspel, se bo varščina vračunala v kupnino, drugim pa bo vrnjena brez obresti v osmih dneh po dražbi.
- Kupec mora skleniti pogodbo najpozneje v 15 dneh po javni dražbi in plačati kupnino najpozneje v 15 dneh po sklenitvi pogodbe.
- Prenos lastništva prodane nepremičnine se izvrši po popolnem plačilu kupnine.
- Vse stroške v zvezi s pogodbo, prenosom lastništva in vse davščine plača kupec.
- Prodaja poteka po načelu videno - kupljeno.
- Ogled prodanih stvari je možen po predhodnem dogovoru s stečajnim upraviteljem Martinom Srešem (telefon: 041 624 788).

Center za pomoč žrtvam kaznivih dejanj
Murska Sobotica, Pleše 9, 9000 Murska Sobotica
Tel.: (02) 527 19 00
Če si žrtev nasilja ali v stiski, pokličite!
Pomoč je zaupna in brezplačna.
Na voljo smo 24 ur na dan, vse dni v letu!

V CENTRU MURSKE SOBOTE, v mimi okolici, blizina šole
in vrtca, prodajo stanovanjsko hišo. Tel.: 522 13 09.

SLOVENSKO DRUŠTVO
HOSPIC

OO MURSKA SOBOTA 041 236 465

Motorna vozila

VOZILA NA POLOŽNICE PO VAŠI IZBIRI - Z MINIMALNO DOKUMENTACIJO (možnost brez kasko). AVTO FILIPIČ, PLINARNIŠKA UL. 1, MB, 02 228 30 00, 02 228 30 20 m005404

FIAT TIPO, črn, letnik 1994, kot nov, ugodno prodam. Tel.: 041 717 049. m005483

VOLKSWAGEN VENTO, VOLKSWAGEN GOLF VR 6 spuščen prodam. Tel.: 041 231 769. m005511

ŠIRIKOLEŠNIK, skoraj nov, prodam. Tel.: 041 795 507. m005512

TRAKTOR FEND 308, traktor univerzal 64, kombajn klas dominator 86 prodam. Tel.: 041 357 448. m005518

RENAULT CLIO 1.2 BEBOP, l. 1996, 82.850 km, registriran do maja 2008, odlično ohranjen, prodam. Tel.: 031 337 612. m005528

Živali

PSE, bele visavške terierje, čistokrvne mladiče z rodovnikom, cepljene, prodam. Tel.: 031 516 687. m005500

PUJSKE prodajo. Tel.: 051 209 634. m005503

6 PUJSKOV, težkih od 25 do 30 kg, prodajo. Tel.: 548 10 12. m005504

PUJSKE, težke od 25 do 30 kg, prodamo. Šifrar, Strukovci 1, tel.: 549 10 77. m005516

DVE PSIČKI, dalmatinki, čistokrvni, stari 9 tednov, prodajo. Tel.: 555 11 70. m005525

Posesti

VISOKOPRILTIČNO HIŠO z 10 a parcelo in sadovnjakom v Podgracu 16, Zg. Kungota, prodam. Tel.: 656 23 11, 031 228 099. m005487

NUJO, 25,40 ara, v Gančanih prodam. Tel.: 041 921 247. m005501

STANOVANJE v okolici Moravskih Toplic damo v

najem. Tel.: 031 258 474. m005520

Kmet. pridelki

SUHE BUČNE GOLICE kupijo po 2 evra za kilogram. Pridejo na dom. Tel.: 041 358 960. m005364

VARAŽDINSKO belo in rdeče zelje prodajamo. Na željo tudi brezplačno naribamo. Martin Duh, Melinci 142, tel.: 541 22 03. m005278

KROMPIR za ozimnico prodajo. Tel.: 051 271 744, zvečer. m005517

Kmet. mehanizacija

KUPIM traktor IMT, Ursus, Zetor in razne kmetijske priključke. Tel.: 041 679 937. m005283

FINANCIRANJE GRADBENE IN KMETIJSKE MECHANIZACIJE, RAZLIČNE OPREME, STROJEV, VILICARJEV, POČITNIŠKIH VOZIL, TOVORNAKOV ... PLAČILO NA POLOŽNICE! POSREDOVANJE. AVTOMOBILI P. R., INDUSTRIJSKA UL. 9, MB, Tel.: 228 30 20. m005393

TRAKTOR MASSEY FERGUSON MF 265, letnik 1985, 65 KS - prednji pogon, ogrevana kabina, hidravlični priklop, 4100 del. ur, odlično ohranjen - prodam. Tel.: 554 10 47. m005478

STROJ ZA POBIRANJE BUČ s pralnico, mulčar, 150 cm širine, 3-brazdni obračalni plug Lansberg, 2-redni obiralnik koruze Zmaj prodam. Tel.: 041 866 095, 570 17 07. m005506

CISTERNI ZA GNOJEVKO, 3500 in 5500 l, drobilnik lesa in sekalnik vejic, trosilnik hlevskega gnoja, mulčar, širine 2 m, cepilnik drv, 25 t, mešana ali bukovna drva, prodam. Tel.: 041 969 553. m005507

TRAKTOR STEYR 80-70, brez prednjega pogona, ugodno prodam. Tel.: 041 647 079. m005513

STANOVANJE v Bakovcih damo v najem. Tel.: 041 334 581. m005521

TRIBRAZDNI OBRACALNI PLUG ZNAMKE FOGEL-NDT in dvoosno prekučno prikolico prodajo.

Tel.: 031 201 825. m005527

KUPIM JERMEČO za traktor IMT. Tel.: 031 468 767. m005530

POCINKANO CISTERNO, 3600 l, TRIBRAZDNI OBRACALNI PLUG 2 + 1 Lemken in sejalnico 2,20 Isalia prodajo. Tel.: 041 816 269. m005531

TRAKTORSKO PRIKOLICO, PREKUCNO, dobro ohranjeno, prodam. Tel.: 041 747 346. m5529

Razno

CENTRALNO PEČ na kurilno olje in boiler, rezervoar za gorivo, 2000 l, ugodno prodam. Tel.: 041 330 993. m005508

NOVO ZAKONSKO POSTELJO z jogijem in 2 nočni omarici prodam. Tel.: 522 19 76. m005515

Delo

REDNO ZAPOSLIMO DVE UREJENI in komunikativni dekleti za samostojno delo v strežbi pijače. Urejen delovni čas in stanovanje. Bar pri Reziki, Pušnikova 1, Maribor, tel.: 040 507 999. Zdenka Škraban, s. p. m005479

MB-95 Krog, d. o. o., Vodnikova ulica 6, Krog, razpisuje prosto delovno mesto DIREKTORJA, d. o. o. Kandidat naj izpolnjuje naslednje pogoje: da ima visoko ali višješolsko izobrazbo tehniške smeri, da ima najmanj 5 let delovnih izkušenj na vodilnem položaju, znanje tujega jezika (nemščina), da izpolnjuje psihofizične zahteve. Vaše vloge in prijave pričakujejo v 15 dneh po objavi. m005491

V redno delovno razmerje (30 ur/teden) sprejmemo prodajalko tekstilnih izdelkov. Kraj dela: trgovski center Murska Sobotica. Potencialni kandidati lahko posredujejo prošnjo z življenjepisom na naslov: Nina Kambič, s. p., Sprehajalna pot 1, 2000 Maribor. m005505

Srečanja

SMO PRIJAZNA IN ZELO USPEŠNA POSREDO-

VALNICA - z dolgoletnimi izkušnjami in velikim številom članov. Posredujemo partnerja za občasna srečanja ali resno zvezo, izključno za nevezane resne člane iz vse Slovenije. Posredovalnica v »Zdravilnem dotiku«, Majda Šifrar, s. p., Gederovska 14, Čemelavci, M. S., tel.: 521 14 28, 041 285 615. m005523

Storitve

KREDITI DO 10 LET - NA PLAČO ALI POKOJNINO (TUDI 09). MOŽNOST KREDITA TUDI ZA DOHODKE POD 325 EUR (78.000 sit)! OBREMENITEV TUDI DO 50 %! ODPLAČILO STARIH KREDITOV! POSREDOVANJE. AVTOMOBILI P. R., INDUSTRIJSKA UL. 9, MB, tel.: 228 30 20. m005371

POTREBUJETE DENAR, NISTE KREDITNO SPOSOBNI, IMATE PA VOZILO? POSREDOJEMO REŠITEV. PLAČILO NA POLOŽNICE, VOZILO VAM OSTANE! AVTOMOBILI P. R., INDUSTRIJSKA UL. 9, MB, tel.: 228 30 20. m005382

PONUJAM pomoč na domu starejšim, bolnim in invalidom. Tel.: 031 882, 444, N. Kaučič, Šolsko n. 2, M. Sobotica. m005476

Čestitka

Ljubi hčerki Tjaši Novak iz Murske Sobotice želijo vse najboljše za 11. rojstni dan, veliko zdravja, sreče in uspehov v šoli ter lepo in brezskrbno otroštvo: mama Helena, brat Denis in ata Bojan. m005475

73. rojstni dan praznuje dragi mož, oče in dedek Geza Krenos iz Černelavec. Vse najboljše ter še veliko srečnih, zadovoljnih in zdravih let med najdražjimi mu želijo: žena Sida, hčerka Brigita z možem in vnukinja Sanja, ki se dedku zahvaljuje za vso dobroto. m005486

SLOVENSKO DRUŠTVO
HOSPIC

OO MURSKA SOBOTA 051 442 838

Ko živela sem,
ljubila sem vas vse.
Zdaj, ko mene ni,
ljubite me v spominu vi.

ZAHVALA

V 88. letu je zaspala draga mama,
babica, prababica in sorodnica

KATALIN TOTH

iz Gaberja

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, izrekli sožalje ter darovali cvetje, sveče, za svete maše in prispevke za zvonove.

Hvala župniku gospodu Šantaku za pogrebni obred in pevkam za odpete žalostinke.

**Žalujoci: hči Katarina,
vnuk Štefan z ženo Marjano in Mihaela**

**Prababica, pogrešamo te - Bojan,
Darko, Nejc in Živa**

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE,
VZDRŽEVANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC,
BREZPLAČNI PREVOZI KRST NA DOM,
BREZPLAČNI PREVOZI DO 40 KM.
PLAČILO TUDI NA VEČ
OBROKOV BREZ OBRESTI

DAMIR BANFI, s. p., VEŠČICA 17,

TEL.: 02 53 48 060, FAKS: 02 52 51 170, 9000 MURSKA SOBOTA

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE
UREJANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC

Brezplačni prevozi opreme na dom, brezplačni prevozi do 40 km, plačilo na več obrokov brez obresti

Vladimir Hozjan, s. p. Šulinci 87 a
Tel.: 02 55 69 046, GSM: 041 712 586

KOMUNALA
Javna podjetja, d. o. o., Kapališka ul. 2
Murska Sobotica

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE:
UGODNA PRODAJA POGREBNE OPREME
BREZPLAČNI PREVOZI DO 30 km
PRODAJA VENCEV IN DRUGEGA CVETJA

D. E. POGREBNIŠTVO
telefon: 02 521 37 00

UREDITEV DOKUMENTOV
OBJAVA OSMATNIC V JAVNIH MEDIJAH
UREJANJE ZELENIC
PLAČILO NA VEČ OBROKOV BREZ OBRESTI

24-URNA DEŽURNA SLUŽBA, GSM: 041 631 443

Nagrobni spomeniki, tlaki, stopnice, okenske police,
kamnite mize, pulti, vaze in drugi izdelki iz granita in
marmorja

Tel.: 02 542 10 24, faks: 02 542 20 24, GSM: 031 876 945
KEB - kamnoseštvo Erjavec, Marjan Erjavec, s. p.,
Ribiška pot 1 a, 9231 Beltinci

STORITVE

HIDRO-GEOLOŠKO VRTANJE
saniranje vrtin in vodnjakov
vgradnja črpalk in namakalnih sistemov
priprava dovoljenja in dokumentacije
Informacije: 05 1 669 900

**KURILNO OLJE,
PREMOG**

UGODNE CENE IN MOŽNOSTI
PLAČILA! Tel.: 57 88 200

KURINO - PREVOZ, Jeklič Bojan, s. p., O. Bistrice 81

www.vestnik.si

Trgovina BALA se je preselila

Obiščite jih na tržnici, v Kocljavi ul. 1 a

Velika izbira hišnega tekstila po ugodni ceni

Bala, d. o. o., Letališka cesta 34, 1000 Ljubljana

GEO-VRTINA D. O. O.

Obetna ulica 40, 9000 Murska Sobotica, tel./faks: 02 530 06 70, GSM: 041 711 111

Izdelava vrtin in vodnjakov za zajem podzemnih voda za ogrevanje s
črpalko, oskrbo s pitno vodo, zalivanje kmetijskih površin, ponikav
čiščenje vodnjakov, vgradnja potopnih črpalk, izdelava hidrogeoloških

Žalostni smo ...

V 91. letu nam je umrl naš dragi

**Koloman Cigüt,
univ. dipl. ing.**

Od njega smo se poslovili 24. 10. 2007 v Zagrebu.
Hvala vsem, ki ste bili z nami in z nami sočustvovali.

**Žena Irma, hči Nada, sin Boris,
vnuki Jan, Rene ter Gorazd in Mateja
z družinama**

ZAHVALA

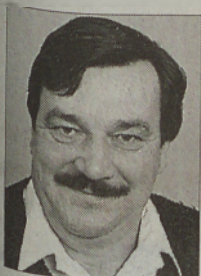
V 80. letu starosti
nas je zapustila draga mama,
tašča, stara mama in prababica

Marija Dominko

iz Lendave, Trg Ljudske pravice 8

Zahvaljujemo se vsem, ki ste darovali vence, cvetje in sveče ter
jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci vsi njeni najdražji

*Nešteto sveč ti je zgorelo,
nešteto solz se je izlilo,
a nič več te ne zbudi,
samo usak dan bolj boli,
ker te več med nami ni.*

V SPOMIN

11. novembra je minilo eno leto
od takrat, ko nas je zapustil naš dragi mož,
oče, brat, dedek in svak

Janez Sukič

iz Dolnjih Slaveč

Hvala vsem, ki se ga radi spomnite, prižgite svečo ali na grob
položite cvet.

Tvoji najdražji

V SPOMIN

*Ne žalost večna in ne sveče,
ne solze in ne cvetje
vaju ne zbudijo več iz spanja,
ki zdaj ga mirno v grobu spita.
Kje zdaj sta duši vajini, ne vemo.
Vemo le to, da v srcih naših še živita!*

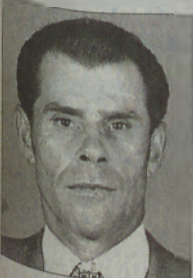
14. novembra minevata dve leti žalosti od takrat, ko je za vedno
zaspala naša draga mama, babica, prababica in tašča

Ivanka Zemljich

s Tišine 1

Hvala vsem, ki se je spominjate v svojih molitvah
in ji prižigate sveče.

Hčerka Milica in sin Vlado z družinama

29. novembra bo minilo deset let od
takrat, ko je za vedno odšel v mirni
pokoj

Ivan Bračko

s Tišine 1

**Spominjamo se te vsi, ki smo
te imeli radi in te spoštovali**

*Čeprav utihnil je tvoj glas,
spomin nate greje nas.
Usoda je tako hotela,
da tebe nam je vzela.
Tvoj večni dom le rože zdaj krasijo
in sveče ti v spomin gorijo.*

V SPOMIN

3. novembra je minilo leto žalosti od takrat,
ko nas je zapustil dragi mož, oče, dedek in tast

Ernest Cipot

iz Polane 25

Hvala vsem, ki mu prinašate cvetje, prižigate sveče in se z lepo mislijo
ustavite ob njegovem grobu.

Njegovi najdražji

*Prišel je čas,
ko si izmučeno srce
zaželelo je le spati,
odšel si tiho, brez slovesa tja,
kjer ni več bolečin.*

ZAHVALA

V 72. letu
nas je 23. oktobra zapustil

Evgen Šparaš

iz Gorice 74

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili k zadnjemu
počitku, izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter prispevke za
mrliško večico.

Hvala g. duhovniku Balažicu za pogrebni obred, pevcem za
odpete žalostinke, govorniku g. Poredošu za besede slovesa in
pogrebništvu Banfi.

Žalujoci vsi njegovi

*Vsa leta si delal,
skromno, pošteno živel,
potem pa izmučen si tiho zaspal,
srce je omagalo, dih je zastal,
a spomin nate bo
v srcu za vedno ostal.*

ZAHVALA

V 78. letu
nas je za vedno zapustil naš dragi
mož, oče, dedek, tast, brat in sorodnik

Jožef Pertoci

iz Tropovec, Jordan 26

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom,
sosedom, prijateljem, znancem in vsem, ki ste nam v težkih
trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali vence, cvetje,
maše in v druge namene. Hvala gospodu župniku za opravljen
pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, gasilcem,
govornici za izrečene besede slovesa, sodelavcem iz Pomurke
ter pogrebništvu Banfi.

Žalujoci vsi najdražji

**Življenjsko pot je sklenil
naš dragi**

**Franc
Zupančič**

1931-2007

Poslovili smo se 24. oktobra 2007
na pokopališču v Murski Soboti.

Hvala vsem sorodnikom, prijateljem, dobrim sosedom, znancem
in žalnemu zboru, ki je pokojnika pospremil na zadnji poti.

Lepa hvala za vso moralno in drugo pomoč žalujočim,
za darovano cvetje, sveče in prispevke za bolnišnico v Rakičanu,
za izražena pisna in ustna sožalja.

Iskrena hvala Prekmurcem za odpete pesmi, za zaigrano
žalostinko ter gospema Hertl in Veren za ganljive besede
slovesa. Prav tako lepa hvala zdravnikom in medicinskemu
osebju internega oddelka bolnišnice v Rakičanu
in pogrebništvu Komunala iz Murske Sobotice.

Posebej hvala svojem, prijateljem in sorodnikom iz rojstnega
kraja Jevnica.

V žalosti njegova družina

Murska Sobota, 24. oktobra 2007

*Spočij si trudne zdaj oči,
za vse še enkrat – hvala ti.*

V SPOMIN

8. novembra mineva petnajst žalostnih
let od takrat, ko nas je zapustil dragi
mož, oče in stari oče

Mirko Žido

iz Čepinec 63

Hvala vsem, ki se ustavite ob njegovem grobu,
mu prinašate cvetje in prižigate sveče.

Tvoji najdražji

*Vse odhaja kakor tiha reka,
le spomini spremljajo človeka.*

V SPOMIN

30. oktobra 2007 je minilo leto žalosti in solza
od takrat, ko je prenehalo
biti plemenito srce našega dragega

Štefana Šukarja

iz Bodonec 161

Iskrena hvala vsem, ki obiščete njegov grob,
prižigate sveče ali položite cvet.

Vsi tvoji najdražji

*Ljubila si delo in življenje,
v življenju si vse nam dala,
kar si zmogla, kar si znala,
a v tistem popoldnevu
utrjena in nemočna tiho si zaspala.*

ZAHVALA

V 98. letu nas je za vedno zapustila draga mama, babica in
prababica

Rozalija Gerič

rojena Kolenko
iz Gornje Bistrice 56

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem
in prijateljem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili k
večnemu počitku. Hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem,
govorniku, pogrebniemu zavodu Ferenčak in molitvenim
skupinam. Hvala za sv. maše, vence, sveče, darove za cerkev in
prispevke za CT.

Prav tako hvala zdravnikom in sestram v bolnišnici na intenziv-
nem oddelku.

Še enkrat hvala vsem, ki ste se z lepo mislijo še zadnjič poklonili
njenemu spominu.

Žalujoci otroci z družinami

*Vse življenje boriti si se znal,
vso bolečino v sebi si držal.
Težki boleznij in trpljenju
se dolgo nisi vdal,
utrujen in nemočen
za vedno si zaspal.*

ZAHVALA

Po težki in hudi bolezni nas je v 86. letu starosti zapustil dragi
oče, tast, dedek, pradedek in sosed

Franc Gider

iz Rogašovec 71 a

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom,
sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam stali ob strani,
nam pomagali pospremiti našega očeta na njegovo zadnjo pot,
mu darovali vence, cvetje, sveče in za svete maše
ter nam izrekli sožalje.

Zahvaljujemo se g. župniku za pogrebni obred
in pevcem za odpete žalostinke.

Posebej se zahvaljujemo dr. Ani Gomboc za zdravljenje med
njegovo boleznijo, patronažnim sestram Zdravstvenega doma
Rogašovci in zdravstvenemu osebju pljučnega oddelka
bolnišnice v Rakičanu.

Hvala tudi članom Zveze borcev in pogrebništvu Banfi.
Vsem še enkrat – iskrena hvala!

Žalujoci vsi njegovi

Vestnik lahko kupite tudi na večini
pošt v Pomurju, bencinskih servisih
ter skoraj v vseh trgovinah in trafikah.

Poslano za informacijo: Ulica občine Horvati 13, Murska Sobota

mettis

INTERNATIONAL

METTIS INTERNATIONAL, d. o. o.
Koroška cesta 62, 2000 Maribor,
je proizvodno podjetje, ki izdeluje gasilske
nadgradnje in obnavlja gasilska vozila.

Zaradi nenehne rasti obsega poslovanja išče več delavcev
za določen in nedoločen čas v podružnici Gornja Radgona:

- avtoličarje
- ključavničarje
- varilce TIG
- avtoelektrikarje
- montažerje
- avtomehanike

Delavcem ponujamo prijetno okolje,
urejene razmere in stimulativno nagrajevanje.

Od kandidatov pričakujemo
naslednja znanja in sposobnosti:

- III. in IV. stopnja izobrazbe,
- delovne izkušnje od 1 do 2 let.

Pisne prijave z dokazili o doseženi stopnji strokovne izo-
brazbe, ustreznih delovnih izkušnjah in s kratkim življenjopi-
som pričakujemo v 15 dneh od dneva objave na naslov:

Mettis international, d. o. o.,
Ljutomerska cesta 6, 9250 Gornja Radgona,
ali na elektronski naslov: vodstvo@mettis-int.si.

POMURSKO DRUŠTVO ZA CEREBRALNO PARALIZO
prostovoljne prispevke nakazujte na račun:
02496 - 0092393969

www.vestnik.si

Podjetje za informacije št. 4, 101 am, Ljubljana 1000, Slovenija

IN GROZDIJE JE POSTALO VINO.

MARTINOVANJE V ORMOŽU
8. - 11. NOVEMBER 2007

SEJEM KLETARSKÉ OPREME,
VINA, TURIZMA IN OBRTI (KOVITO)

RIBLJA ČORBA
GIBONNI
ZAKLONIŠČE PREPEVA
ČUKI
IN DRUGI

PRIKAZ KRSTA MOŠTA
PO STAREM LJUDSKEM OBIČAJU
PROGRAM ZA OTROKE
KULINARIČNA PONUDBA
WWW.JERUZALEM-ORMOZ.SI

Jeruzalem Ormož VVS d. o. o. • Občina Ormož • Kulistično društvo Ormož • Območna obrtna
zbornica Ormož • Javna razvojna agencija občine Ormož • TIC Ormož • Javni sklad RS za
kulturne dejavnosti • Ormož s kulturnimi društvi občine Ormož, Središče ob Dravi in
Sveti Tomaž • Društvo vinogradnikov Slovenije • K&L Zavod Pruj - upravljalca Ormož

www.ZavarovalnicaMaribor.si
080 19 20

PAKET UGODNOSTI
OKTOBER JE ŠE DOBER

» Iztekel se je mesec posebnih
ugodnosti pod nazivom
Oktober je dober.«

BREZPLAČNA GLEDALIŠKA PREDSTAVA

Našim zvestim komitentom
podarjamo predstavo **Duohtar pod mus**,
ki bo v nedeljo **11. novembra 2007**
ob **19. uri** v **Zvezi kulturnih društev**
Murska Sobota.

Obiščite naše poslovalnice, kjer lahko dvignete
brezplačne vstopnice. Število kart je omejeno!

V športni dvorani pri osnovni
šoli III v Murski Soboti v petek,
16. novembra, ob 20.00

Radio Murski val - 94,6 Mhz in 105,7 Mhz

ZAIGRAJMO IN
ZAPOJMO PO
DOMAČE

Voditelj Geza,
ki se zeza

Predprodaja vstopnic v Kompas, v
knjigarni Dobra knjiga v Murski Soboti
in Pubu Geza v Beltincih

Nastopili bodo: **ANSAMBEL LOJZETA SLAKA, ATOMIK HARMONIK,**
PTUJSKIH 5, TURBO ANGELS, HALICANUM, MAJDA PETAN, HAZARD,
ŽANA, DOMEN KUMER, MANCA ŠPIK, ŠPELCA, ZAPELJIVKE, MODRUANI,
BOŠTJAN KONEČNIK, SAŠA LENDERO, ČUKI, BRENDI, KORADO,
PIJAMAS, URŠKA IN TURBO TEENS, DUŠKO LOKIN, PREDSEDNIK

Nagrade za obiskovalce: **potovanja v Bolgarijo, Nizozemsko, Španijo,**
Hrvaško podarja RELAX Murska Sobota;
rabljen avtomobil podarja Agroservis; božični Dunaj; akustični aparati

Glavni pokrovitelji: Triglav, Zlatana Mari, Mercator, GMT, Kompas Pomurje, Terme Lendava, Nova Ljubljanska banka,
Servis in trgovina Tratnjek, Radgonske gorice, Adriatic Slovenica, IL Ambienti, Agroservis, NLB leasing, Mobitel, Vestnik

BREZPLAČNA ŠTEVILKA
080 17 50
www.nkbm.si

Nova KBM
FINANČNA SKUPINA

Spored radia Murski val

UKV 94,6 MHz in 105,7 MHz, SV 648 KHz

PETEK, 9. november – 00.00 SNOOP – 05.00 Dobro jutro, imona in Marjan – 07.40 Mariborsko pismo, Asja Matjaž – 08.00 Poročila – 08.15 Kaj bo konec tega tedna ... – 09.00 Poročila – 09.30 Kultura in šport ob koncu tedna – 10.00 Poročila – 10.30 Mali oglasi – 11.00 Poročila – 11.15 Zamurjenci – 12.00 Evropske novice – 12.05 Obvestila – 12.30 Od petka do petka – 13.00 Poročila – 13.15 1. oseba ednine – 13.20 Predstavljamo vam – 14.00 Poročila – 14.05 Obvestila – 14.30 Romskih 60 – 15.30 Dogodki in odmevi – 16.15 Napoved sporeda – 17.00 Osrednja poročila – 17.30 Murski val nagrajuje – 17.40 Mali oglasi – 18.00 All boom – 18.30 Radijski knjižni sejem (Nevenka Ekmek) – 19.00 Poročila – 19.15 Mladi val – 20.00 Zadnja poročila – 20.05 Zimzelenčki (Ugasni TV!) (Bojan Peček) – 24.00 SNOOP

SOBOTA, 10. november – 05.00 Dobro jutro in dva dni v Murski – 08.00 Poročila – 08.30 Mali oglasi – 09.00 Poročila – 09.15 Biba buba baja, Tešanovci, ponovitev sredine tedna – 10.00 Poročila – 10.05 Obvestila – 10.30 Potepanje z nami – 11.00 Poročila – 11.15 Potepajte se z nami – 12.00 Evropske novice – 12.05 Obvestila – 12.30 Ponovitev oddaje Od petka do petka – 12.45 Nagrada tenskega sponzorja – 13.00 Poročila – 13.15 1. oseba ednine – 14.00 Poročila – 14.05 Obvestila – 14.15 Oddaja tedna – **Martinova pot** – 15.00 Literarni drobci – 15.30 Dogodki in odmevi – 16.15 Napoved sporeda – 17.00 Osrednja poročila – 17.30 Murski val nagrajuje – 17.40 Mali oglasi – 18.00 Pesem našega srca, narodnozabavna lestvica – 19.00 Poročila – 19.15 Kdor poje ... oddaja o zbožnem petju, nato Najlepše želje s čestitkami in pozdravi – 20.00 Zadnja poročila – 20.05 Slovenija, od kdaj lepote tvoje (Bojan Rajk) – 24.00 SNOOP

NEDELJA, 11. november – 05.00 Dobro jutro – 07.00 Druga jutranja kronika – 07.30 Skupaj, egyut, vküper, o porabskih Slovencih in prekmurskih Madžarih (Silva Eöry) – 08.00 Misel in čas, duhovna misel pomurskih duhovnikov – 08.30 Zamurjenci – 09.00 Izbor pesmi tedna – 09.30 Srečanje na Murskem valu – 10.30 Nedeljska kuhinja: Stanko Čurin, legendarni vinogradnik in vinar s Koga – 12.30 Poročila – 12.35 Obvestila – 13.00 Minute za kmetovalce (Silva Eöry) – 13.30 Čestitke športu – 18.00 Na narodni farmi – 19.00 Poročila in kultivne 2007 – 19.10 Ponovitev oddaje Literarni drobci – 19.20 Ponovitev oddaje Vse poti vodijo v Evropo – 20.00 Zadnja poročila – 20.05 Samo za vas, glasbena oddaja – 24.00 SNOOP

PONEDELJEK, 12. november – 05.00 Vedro v dobro jutro! Irma, Boštjan – 07.40 Pismo iz Porabja, Marijana – 08.00 Poročila – 08.30 Šport, porodnišnica – 09.00 Poročila – 09.15 Aktualna tema – 10.00 Poročila – 10.05 Obvestila – 10.15 Peti potač, oddaja o avtomobilizmu

(Miha Horvat) – 11.00 Poročila – 11.15 Športna oddaja – 12.00 Evropske novice – 12.05 Obvestila – 12.30 Anketa – 13.00 Poročila – 13.15 1. oseba ednine – 13.30 Mali oglasi – 14.00 Poročila – 14.15 Za zdravje – 15.30 Dogodki in odmevi – 16.15 Napoved sporeda – 17.00 Osrednja poročila – 17.20 Obvestila – 17.30 Murski val nagrajuje – 17.40 Mali oglasi – 18.00 MV DUR – 19.00 Poročila – 19.15 Krpanke, oddaja o kulturi – 20.00 Zadnja poročila – 20.05 Kak je inda fajn bilou ... Milan Zrinski – 24.00 SNOOP

TOREK, 13. november – 05.00 Vedro v dobro jutro! Vida, Bojan – 07.40 Ljubljansko pismo Aleša Kardelja – 08.00 Poročila – 08.30 Besede, besede – 09.00 Poročila – 09.15 Med dvema ognjema – 10.00 Poročila – 10.05 Obvestila – 10.30 Mali oglasi – 11.00 Poročila – 11.15 Kratki stik – 12.00 Evropske novice – 12.05 Obvestila – 12.30 Potrošniški nasvet, Andrej Cimer – 13.00 Poročila – 13.15 1. oseba ednine – 14.00 Poročila – 14.15 Sedem veličastnih, oddaja o domači zabavni glasbi, pogovori z najboljšimi – 15.30 Dogodki in odmevi – 16.15 Napoved sporeda – 17.00 Osrednja poročila – 17.20 Obvestila – 17.30 Murski val nagrajuje – 17.40 Mali oglasi – 18.00 Srebrne niti, oddaja za upokojece (Anica Kološa, Bojan Rajk) – 18.40 Prebiranja, drugačen pogled pomurskih avtorjev – 19.00 Poročila – 19.15 Eti ta je muzika – 20.00 Zadnja poročila – 20.05 Jukeboks (Boštjan Rous) – 24.00 SNOOP

SREDA, 14. november – 05.00 Vedro v dobro jutro (Gabika in Duško) – 07.40 Peter Potočnik iz Beograda – 08.00 Poročila – 08.45 Džoužijevo pismo – 09.00 Poročila – 09.15 Vse poti vodijo v Evropo – 09.55 Poročila – Obvestila – 10.00 Poročila – 10.15 Specialiteta tedna – 10.30 Mali oglasi – 11.00 Poročila – 11.15 Trn v peti, pritožbe, mnenja, prošnje poslušalcev – 12.00 Evropske novice – 12.05 Obvestila – 12.30 Intervju – 13.00 Poročila – 13.15 1. oseba ednine – 14.00 Poročila – 14.15 NST-SNMV, lestvica tuje zabavne glasbe – 15.30 Dogodki in odmevi – 16.15 Napoved sporeda – 17.00 Osrednja poročila – 17.20 Obvestila – 17.30 Murski val nagrajuje – 17.40 Mali oglasi – 18.00 Biba buba baja – 19.00 Poročila – 19.15 Panonski odmevi – 20.00 Zadnja poročila – 20.05 Mursko-morski val (Simona Špindler) – 24.00 SNOOP

ČETRTEK, 15. november – 05.00 Dobro jutro, Nataša in Dejan – 07.40 Zagrebško pismo, Iva Konjevod Lukačič – 08.00 Poročila – 8.15 Kmetijski nasvet – 09.00 Poročila – 09.15 Kuharski nasvet – 10.00 Poročila 10.30 Mali oglasi – 11.00 Poročila – 11.15 Reportaža tedna – 11.45 Šport za vse – 12.00 Evropske novice – 12.05 Obvestila – 12.30 Vaš sosed znanstvenik – 13.00 Poročila – 13.15 1. oseba ednine – 14.00 Poročila – 14.15 Domača plošča, lestvica – 15.30 Dogodki in odmevi – 16.15 Napoved sporeda – 17.00 Osrednja poročila – 17.20 Obvestila – 17.30 Murski val nagrajuje – 17.40 Mali oglasi – 18.00 Mali radio – 19.00 Poročila – 19.15 Bilo je nekoč (Milan Zrinski) – 20.00 Zadnja poročila – 20.05 Geza se zeza (Geza Farkaš) – 24.00 SNOOP

Kino

Murska Sobota

Četrtek, 8. novembra: ob 18.00 ameriška komedija **Gasilca pred oltarjem** (Adam Sandler, Kevin James, Jessica Biel, r.: Dennis Dugan), ob 20.00 ameriška grozljivka **Planet terorja** (Rose MacGowan, Bruce Willis, Freddy Rodriguez, r.: Robert Rodriguez)

Petek, 9. novembra: ob 18.00 ameriško-avstralska psihološka kriminalna **Neustrašna** (Jodie Foster, Terrence Howard, Naveen Andrews, r.: Neil Jordan), ob 20.00 **Gasilca pred oltarjem**

Sobota, 10. novembra: ob 18.00 **Planet terorja**, ob 20.00 **Neustrašna**

Nedelja, 11. novembra: ob 18.00 **Gasilca pred oltarjem**, ob 20.00 **Neustrašna**

Ljutomer

Sobota, 10. novembra: ob 19.30 britansko-ameriška domišljajska romantična pustolovščina **Zvezdni prah** (Charlie Cox, Claire Danes, Sienna Miller, r.: Matthew Vaughn)

Nedelja, 11. novembra: ob 19.30 slovenska romantična komedija **Petelinji zajtrk** (Primož Bežjak, Pia Zemljič, Severina Vučkovič, r.: Marko Naberšnik)

Gornja Radgona

Petek, 9. novembra, ob 19.00: slovenska romantična komedija **Petelinji zajtrk** (Primož Bežjak, Pia Zemljič, Severina Vučkovič, r.: Marko Naberšnik)

Sobota, 10. novembra, ob 19.00: **Petelinji zajtrk**

Napoved prireditev

OTVORITEV

LJUTOMER

V četrtek, 8. novembra, ob 17. uri bo v galeriji Antea Trstenjaka otvoritev razstave likovnih del akademskega slikarja Marijana Kozamernika. Otvoritev bo v sklopu prireditve ob obletnici Društva upokojeencev Ljutomer.

MURSKA SOBOTA

V četrtek, 8. novembra, ob 18. uri bo v razstavišču Pokrajinskega muzeja otvoritev razstave E=mc2 o najslavnejši formuli na svetu. Razstavo, ki jo pripravlja Pokrajinski muzej Murska Sobota in Tehniški muzej, bo odprl avtor in direktor Tehniškega muzeja dr. Orest Jarh.

V ponedeljek, 12. novembra, ob 18. uri bo v Pokrajinski in študijski knjižnici otvoritev jubilejne razstave ob 10-letnici Fotokluba Murska Sobota.

LENDAVA

V petek, 9. novembra, ob 17. uri bo na gradu otvoritev razstave likovnih del umetniškega združenja »Siklosi Szalon«. Pozdravni nagovor bo imel direktor Galerije - Muzeja Lendava Franc Gerič, razstavo pa bo odprla umetnostna zgodovinarica Maria Angyal. Razstava bo na ogled do 9. januarja.

KONCERT

LJUTOMER

V četrtek, 8. novembra, ob 17. uri bo v kulturnem domu 9. Martinov koncert ob 60-letnici Društva upokojeencev Ljutomer.

V petek, 9. novembra, ob 18. uri bo nastopil na tržnici v okviru prireditve Martinovanje 2007 ansambel Štrk. Ob 22. uri je na vrsti glasbena skupina Skuter. V soboto, 10. novembra, ob 18. uri bo zagraj ansambel Frajkinclarij, ob 23. uri pa Turbo Angels. V nedeljo, 11. novembra, ob 12. uri nastopa ansambel Svetloba, ob 15. uri ansambel Štrk, ob 20. uri pa Vlado Kalember.

MURSKA SOBOTA

V petek, 9. novembra, ob 21.30 bo v MIKK-u koncert leta skupin Alabama Thunderpusy (Richmond/Virginia, alter metal) in Firebird (London, hardrock blues). Skupini prihajata na svoj edini koncert v jugovzhodni Evropi, to pa je njuno prvo gostovanje v Sloveniji. Cena vstopnice na dan koncerta je 8 EUR, v predprodaji v MIKK-u pa 6 EUR.

GORNJA RADGONA

V soboto, 10. novembra, ob 16. uri bo v dvorani Glasbene šole predstavitev kitarske produkcije glasbene šole.

GLEDALIŠČE

BELTINCI

V četrtek, 8. novembra, ob 20. uri bo v kulturnem domu ponovitev gledališke predstave Nebo nad Ženavljami avtorja Milana Vincetića v izvedbi gledališke skupine Slikepaprijlike KUD-a Beltinci.

LENDAVA

V petek, 9. novembra, ob 17. uri bo v gledališki in koncertni dvorani lutkovna predstava za otroke, starejša od treh let, z naslovom Miškolin v izvedbi Mini teater. Cena vstopnice: 2,50 EUR.

ČRENŠOVCI

V nedeljo, 11. novembra, ob 18. uri bo v kulturni dvorani predstava Rifletov suštar v izvedbi Špas teatra iz Mengša. Cena neabonmajske vstopnice je 7, otroške pa 3,50 EUR.

LITERATURA

MURSKA SOBOTA

V petek, 9. novembra, ob 19. uri bo v kavarni hotela Diana podelitev večernice 2006, nagrade Večera za izvirno otroško in mladinsko literaturo.

V torek, 13. novembra, ob 18. uri bo v galeriji Kluba PAC predstavitev novega romana Pesmi odljubljene avtorice Karoline Kolmanič.

PREDAVANJE

MURSKA SOBOTA

V petek, 9., in v soboto, 10. novembra, bo v Pokrajinski in študijski knjižnici znanstveno posvetovanje Panonski prostor in ljudje ob dvojni tromeji, ki ga prireja Inštitut za narodnostna vprašanja in odbor SAZU za proučevanje narodnih manjšin.

Vsak ponedeljek ob 18. uri se začne na OŠ II delavnica Zunanji videz, bonton, javno nastopanje. Vodja delavnice je Saša Županek. Info: sasa.zupanek@gmail.com.

Napoved prireditev

DOGODEK

MURSKA SOBOTA

V četrtek, 8. novembra, ob 18. uri bo v dvorani Pokrajinske in študijske knjižnice predstavitev knjige Stres in bolezn avtorja prof. dr. Radovana Starca.

V nedeljo, 11. novembra, ob 10.30 bo v centru Mercator umetniški dogodek Živi kipi.

V torek, 13. novembra, ob 17. uri bo v Pokrajinski in študijski knjižnici predstavitev knjige Šolar na poti k sebi dr. Viljema Ščuke.

MURSKA SOBOTA/PETANJCI

V petek, 9. novembra, ob 13. uri bo v dvorani Pokrajinske in študijske knjižnice predstavitev zbornika Dnevi spominov in tovarštva. Na predstavitvi bo podana tudi informacija o akciji zbiranja sredstev za gradnjo in o gradnji raziskovalne postaje ZRC SAZU v Vrto spominov in tovarštva na Petanjcih. Ogled Raziskovalne postaje Prekmurje bo ob 11. uri.

DOBROVNIK

V petek, 9. novembra, ob 16. uri bo slavnostna otvoritev Tropskega vrta Ocean Orchids, ki se je bo udeležil tudi veleposlanik Kraljevine Nizozemske John C. M. Groffen.

V soboto, 10. novembra, ob 14. uri (Strebovske gorice), in v nedeljo, ob 14.30 (cerkev sv. Jakoba) se bo začela prireditev Martinovanje v občini Dobrovnik.

MOŠČANCI

V soboto, 10. novembra, ob 9.30 se bo začel pri Španovi domačiji 11. Martinov pohod občine Puconci. Startnina za odrasle je 7, za otroke pa 4 EUR, v ceno so vključeni tudi topli obrok, vse pogostitve in druženje ob zvokih naj harmonikarja občine za leto 2007. Informacije: 545 96 70 ali 041 326 511

RADOVCI

V soboto, 10. novembra, od 10. do 16. ure bo pred gasilskim domom in informacijsko pisarno 1. kmečka tržnica s prodajo jesenskih pridelkov (možnost nakupa ozimnice) ter pokušno mošta in mladih vin domačih vinogradnikov. Pripravlja Društvo za promocijo turizma občine Grad »Skouriš«.

GORNJA RADGONA

V soboto, 10. novembra, od 10. ure naprej bo v Radgonskih gorah na Jurkovičevi ulici tradicionalno martinovanje s kulturno-zabavnim programom, skupino Toti štirje, krstom mošta v vino in bogato Martinovo ponudbo na stojnicah.

MALA NEDELJA

V soboto, 10. novembra, bo pri gostilni Slekovec prireditev Martinovanje, ki ga prireja Društvo vinogradnikov Mala Nedelja.

FILM

MURSKA SOBOTA

V četrtek, 8. novembra, ob 20. uri bo v grajski dvorani predstavitev filma Val režiserjev Vitomirja Kaučiča in Marka Wolfa. Ponovitev filma bo v soboto, 10. novembra, ob 20. uri.

RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA

V Galeriji je do 10. februarja na ogled razstava Evropski trienale male plastike Murska Sobota

2007 z naslovom Šala, satira, ironija in globlji pomen.

V Galeriji PAC je na ogled razstava del akademske slikarke Saše Bežjak.

V MIKK-u je na ogled razstava črno-belih fotografij avtorice Tatjane Kopač iz Murske Sobote.

V Pokrajinski in študijski knjižnici so razstavljeni novejša dela Antona Tončka Černija.

V predprostoru grajske dvorane je na ogled razstava Iskanja avtorja Antona Tončka Černija.

LENDAVA

V Glavni ulici št. 52 je na ogled stalna muzejska zbirka Meščanstvo, tiskarstvo in dežnikarstvo Lendave, ki so jo organizirali Galerija - Muzej Lendava in Narodna knjižnica Szechenyi iz Budimpešte.

BELTINCI

V prostorih gradu je na ogled prvi del stalne razstave Zgodovina zdravstva v Pomurju.

PUCONCI

V občinski stavbi je na ogled razstava slikarskih del domačih avtorjev.

GORNJA RADGONA

V avli kulturnega doma je na ogled razstava likovnih del slikarja Lojzeta Veberiča.

POTRNA/LAUFELD

V Pavlovi hiši je do 24. novembra na ogled razstava VirtutAlbania. (the resistant eco) – Sodobna umetnost iz Albanije, kjer se predstavlja sedem albanskih avtorjev. Kurator razstave je Alban Hajdinaj.

PTUJ

V Centru interesnih dejavnosti (Osojnikova 9) je do 20. novembra na ogled skupinska razstava mladih članov Likovnega društva Gornja Radgona. S slikami, grafikami in fotografijami se predstavljajo Eva Žula, Matjaž Geder in Aleksandra Fekonja.

Napovedi vaših prireditev lahko pošljete tudi na elektronski naslov: tomo.koles@p-inf.si. Vabila in napovedi za prireditve sprejemamo najpozneje do torka do 15. ure!

Radio Murski val - 94,6 Mhz in 105,7 Mhz
srednji val 648 kHz

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE

GLASBA NAŠEGA SRCA

1. Samorastniki – Krajcarji
2. Moja dečva – Kavnik
3. Ne moreš imeti vse – Spev
4. Gizdalini – Polka punce
5. Ne peljem na Dolenjsko – Ans. Lojzeta Slaka

PREDLOGA

1. martinovo – Poet
2. Poljub pod pajčolanom – Modrijani

LESTVICA OBMURSKKE ZABAVNE GLASBE

1. Mali moja ljubljena – Dušan Horvat Vajta
2. Ne sou tisti časi – Vlado Poredoš & Pajdaši
3. Le zakaj me gledate postrani – Hebi
4. Momni – Rock'n'Rom
5. Iz nekih daljin – Poslednji kongres

PREDLOGA

1. Lestvica – Avantura
2. Ne zlo mi srca mi – Adriana

Nagrada glasbene založbe Mandarina iz Ljubljane prejme Erika Sabotin iz Prosenjakovec 87.

Kupone kupone pošljite do ponedeljka, 12. novembra 2007, na naslov: Murski val, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

Kupon št. 45 – glasujem za skladbo

Glasba našega srca:

Lestvica obmurske zabavne glasbe:

Ime in priimek:

Naslov:

Delimo vstopnice za kino – kupon št. 45

Šund, Stekli psi in Ubila bom Billa so bili vaši najpogostejši naslovi filmov režiserja Quentin Tarantina. Našo nagrado – dve kinovstopnici – pa dobi Karel Huber, Gornji Slaveč 83, 9263 Kuzma. Čestitamo! Naslednje nagradno vprašanje je: *Ali igra v filmu Zvezdni prah tudi Robert de Niro?*

Odgovore pošljite do torka, 13. novembra, na naš naslov: Vestnik, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, ali po e-pošti: tomo.koles@p-inf.si.

VESTNIKOV KOLEDAR

Č 8. november	BOGOMIR
P 9. november	TEODOR
S 10. november	ANDREJ
N 11. november	MARTIN
P 12. november	EMIL
T 13. november	STANISLAV
S 14. november	NIKOLAJ

11. novembra bo sonce vzšlo ob 6. uri in 57 minut, zašlo pa ob 16. uri in 34 minut. Dan bo tako dolg 9 ur in 37 minut. 10. novembra ob 0.04 bo na nebu nastopil mlaj.

Tečajnica Banke Slovenije – referenčni tečaji ECB 6. novembra 2007

X cnot nacionalne valute za 1 evro

Država	Valuta	Ozn. val.	Šifra val.	Tečaj
ZDA	ameriški dolar	USD	840	1,4547
Hrvaška	hrvaška kuna	HRK	191	7,3434
Madžarska	madžarski forint	HUF	348	252,22
Švica	švicarski frank	CHF	756	1,6658
V. Britanija	angleški funt	GBP	826	0,69685

NOVOSTI V TERMAH RADENCI

NOČNO KOPANJE in OBISK SAVNE V TERMAH RADENCI ob petkih in sobotah do 22.00.

Kopanje po 18,00 že od 6 EUR naprej.

Od 26. 10. 2007 dalje
SPROSTITIVNE KLASIČNE MASAŽE V TERMAH
že od 12,90 EUR (od četirih do petih popoldne in večer).

SOLARIJ – 5 min. 2,70 EUR.

Informacije: 02 520 28 00

www.terme-radenci.si

SESTAVITE
SESTAVLJANKO

Vsi, ki boste 25. oktobra ter 1., 8. in 15. novembra 2007 zbirali sličice (skupaj 4) in jih pravično sestavili ter jih zlepi, boste lahko do konca letošnjega leta pri blagajni kopališkega kompleksa Terme 3000 uveljavili 50-odstotni popust za eno celodnevno kopalno vstopnico.

Akcija: policisti stopili na prste Prlekom, ki so trgovali z drogo
Streljali na gobarja, ker so menili, da jih bo okradel

V preiskavi, ki še poteka, zasegli kar 73 kilogramov konoplje

Boris Banfi, načelnik pomurskih kriminalistov, je sijal od zadovoljstva, ko je včeraj predstavljaj izkupiček štirih hišnih preiskav po Prlekiji, v katerih so njegovi mošči skupaj z ljutomerskimi policisti zasegli 73 kilogramov konoplje in tudi puško, pištolo z dušilcem in 68 kosov streliva. Preiskava sicer še poteka, vse nepridiprave, ki so imeli opravka z drogo in orožjem, pa čakajo ustrezni ukrepi v obliki kazenskih ovadb.

Pri treh moških – 23, 36, 47 let, vsi so z ljutomerskega konca – so policijski preiskovalci zasegli 53 sadik konoplje, ki je rasla v lončkih na balkonu in vrtu. »Nekatere sadike so zrasle celo do tri metre visoko,« je dejal Banfi. Poleg sadik so zasegli tudi okoli 25 kilogramov posušene konoplje. »Osumljenci med seboj niso povezani, 36-letnik pa je že končal v naših evidencah,« je še pojasnil prvi kriminalist pokrajine ob Muri. Največ dela pa so imeli preiskovalci, ko so prejeli prijavo človeka, ki je bil dobesedno ugrabljen, ko je šel nabirat gobe, ker so bili zlikovci prepričani, da jim bo ukradel drogo. »Šestnajstega oktobra smo obravnavali osumljenca, ki sta skupaj z zaenkrat še neznan osebno protipravno odvzela prostost občanu, z njim grdo ravnala, mu povzro-

V štirih hišnih preiskavah so kriminalisti zasegli 73 kilogramov konoplje ter tudi puško, pištolo z dušilcem in 68 nabojev. Foto: PU MS

čila lahko telesno poškodbo, mu grozila s puško in pištolo ter streljala v bližino njegovih nog in za njim streljala tudi potem, ko je uspel pobegniti,« je opisal sogovornik. Preiskovalci so menili, da bodo med preiskavo našli le orožje, vendar jih je na podstrešju gospodarskega poslopja čakalo presenečenje: 11 sadik konoplje in 48 kilogramov posušene konoplje. V akciji so zasegli tudi puško, pištolo z dušilcem in 68 nabojev. »Proti obojema bomo vložili ovadbe za več kaznivih dejanj, medtem ko tretjega vple-

tenega še vedno iščemo,« je končal Boris Banfi, načelnik tukajšnjih kriminalistov.

Andrej Bedek

Moščanci

V Moščancih so se odločili za obnovo zvonika, ki je del mrliske vežice na tamkajšnjem pokopališču. V njem sta nameščena dva zvona. Namenjena sta za pogrebe umrlih, uporabljajo pa ju tako katoličani kot evangeličani. J. Ž.

Foto: D. Z.

Bilo je v Lendavi

V Kolodvorski ulici v Lendavi so imeli kostanjev piknik. Udeležilo se ga je okrog 40 ljudi in seveda ni manjkalo ne kostanjev, ne dobrega divjega mošta, ne pajanoga kruha. Še posebej se je potrudila Hilda Adorjan, ki je prinesla na piknik sveže, še tople kifline, kasneje pa jih je presenetila še z langaši. Tudi za glasbo in ples je bilo poskrbljeno, saj imajo v ulici take, ki znajo igrati na harmoniko pa tudi na kitaro. Veselje je trajalo dolgo v noč. J. G.

V Mostju se zadržuje štoklja

V Mostju je ostal v gnezdu mladič štoklje. Mogoče ima poškodovana krila ali je »zaostal« in se konec avgusta ni pridružil jati štokelj, ki so odletele na dolgo pot v tople kraje. Podnevi se »potepa«, zvečer pa se vrne v svoj dom, kjer smo ga ujeli v objektiv 26. oktobra. Prebivalci Mostja se bojijo, da ne bo preživel mrzle zime, če mu dobri ljudje ne bodo našli varnega zatočišča. J. Ž.

Kmetijski knez je v torek zjutraj uredil razmer med podložniki v Murski Soboti. Ti so začeli ječati, ko so ugotovili, da je desetina, ki jo odvajajo za vzdrževanje svoje kneževine, preveč, povratnega učinka pa ni nobenega. O tem, ali se bodo spuntali ali pa se naprej veselo vriskali, še niso sprejeli odločitve.

Posebna razvojna delegacija naj bi odšla na Japonsko. Ugotovili so namreč, da so se podtalnice dvignile in vode v glavnih zbiralnicah, zato bodo uvozili školjke bisernice in začeli gojiti bisere.

Znani amaterski vinogradnik in specialist za nadzor telekomunikacij in tekstila je kljub poslovni zatonu njegovega Sociusa deležen visoke rente. Tako je dobil v znamenitem Medeušu dobro službo eden od njegovih uslužbencev. Roka roko umije, pravijo, toda nadzorniki razvojnega konglomerata nad tem naj ne bi bili preveč navdušeni.

Po temeljitih pregledu poruškega kraka avtoceste, ki je napovedan za ta teden, se bo ugotovilo, ali držijo inženirske ugotovitve, da cesta ne bo vzdržala novih obremenitev tovornjakov, in odločilo, ali bodo traso rekonstruirali in s tem tvegali veliko delovno zmoago ali pa bodo tovornjaki še naprej vozili po stari cesti. Je pa še ena možnost, da jo dodatno utrdijo s presežki gline, ki je kljub kakovosti niso uspeli vgraditi v avtocesto.

Po zaprtju osrednje modne piste v naravi minuli teden je počil čas za selitev modnih revij za butične zidove. Tako se bo visoka moda začela vrniti na lokalnih pistah že ta teden.

Specializirana organizacija za razvoj in raziskave v kmetijstvu se je te dni okrepila s še eno strokovnjakinjo, ki je do nedavnega skrbela za dobro počutje čebelic.

Na Tišini so bili kar dobro razpoloženi, saj so dobra dva tedna poslušali mlo in srčno slavočkov petje. Toda tudi njega so kilmatska nihanja prizadela, zato je napovedal neprijeten umik.

Obrat za proizvodnjo kulture, ki ga je moravska občina rešila pred prodajo, bo postal po novem temeljna organizacija kulturnega dela holdinga Čista narava.

Občani Beltinec bodo, če bodo uspeli s podpisom za odstopitev sveta, poiskali ustreznico, ki bo opravila intenzivno tečaj psihoanalize in posledično poskušala obnoviti duha elite.

V Stročji vasi naj bi se zamenjala lokalna cesta prekategorizirala v avtocesto. Kako bo potem rešen problem ograje, se ni znano.

Naročam VESTNIK za najmanj eno leto (do preklica)

Ime in priimek:

Ulica:

Poštna številka in kraj:

Davčna številka ali rojstni podatki:

Datum:

Podpis:

Naročnino želim plačevati (označi):

- ☐ po položnici - letno 65,00 evrov
☐ po položnici - polletno 32,50 evra
☐ po položnici - trimesečno 16,25 evra

Več informacij: 02 538 17 20.

Pozornost novemu naročniku,
ki se na časopis naroča
PRVIČ: Vestnikova majica

KESEDA NI KONJ